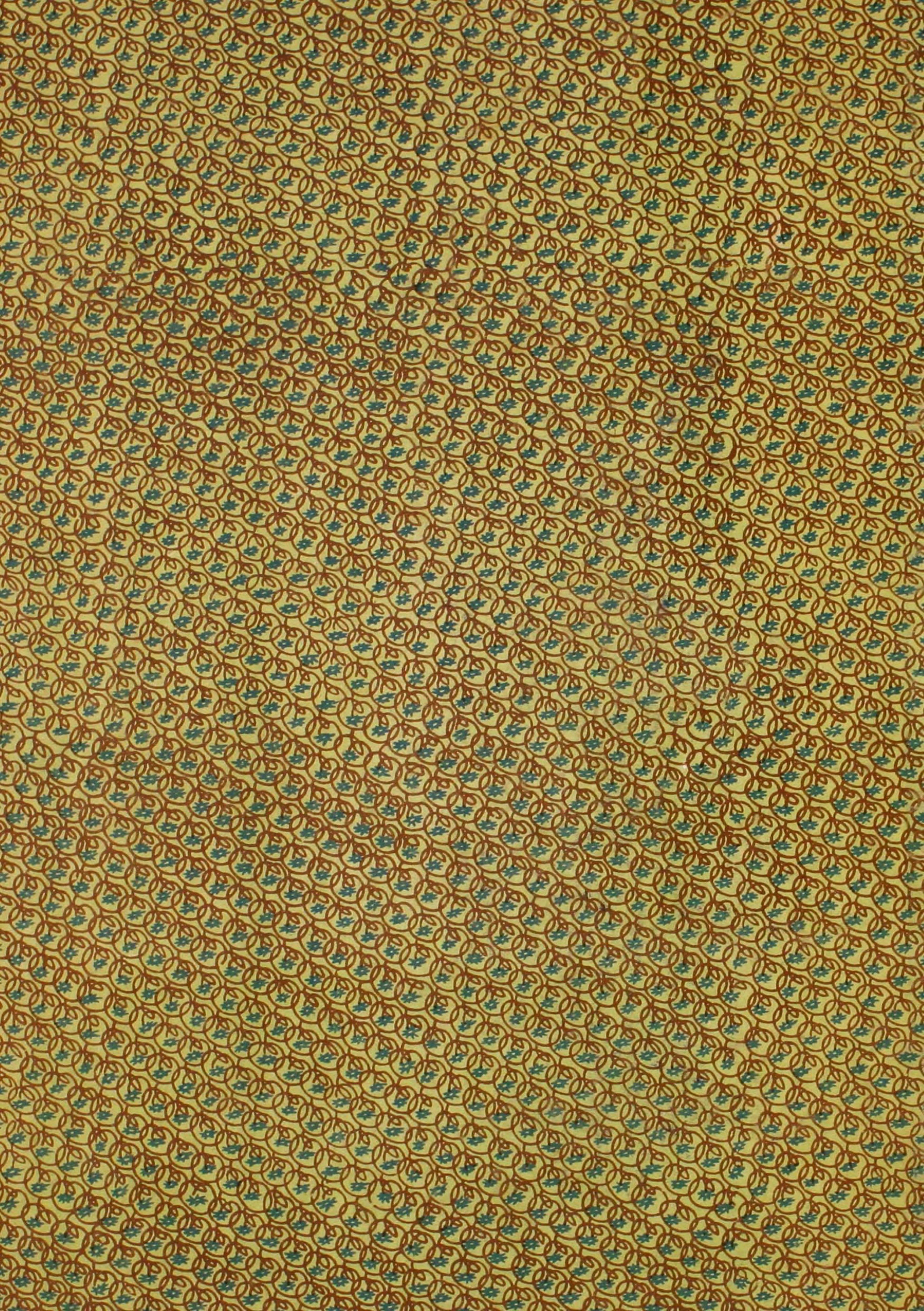
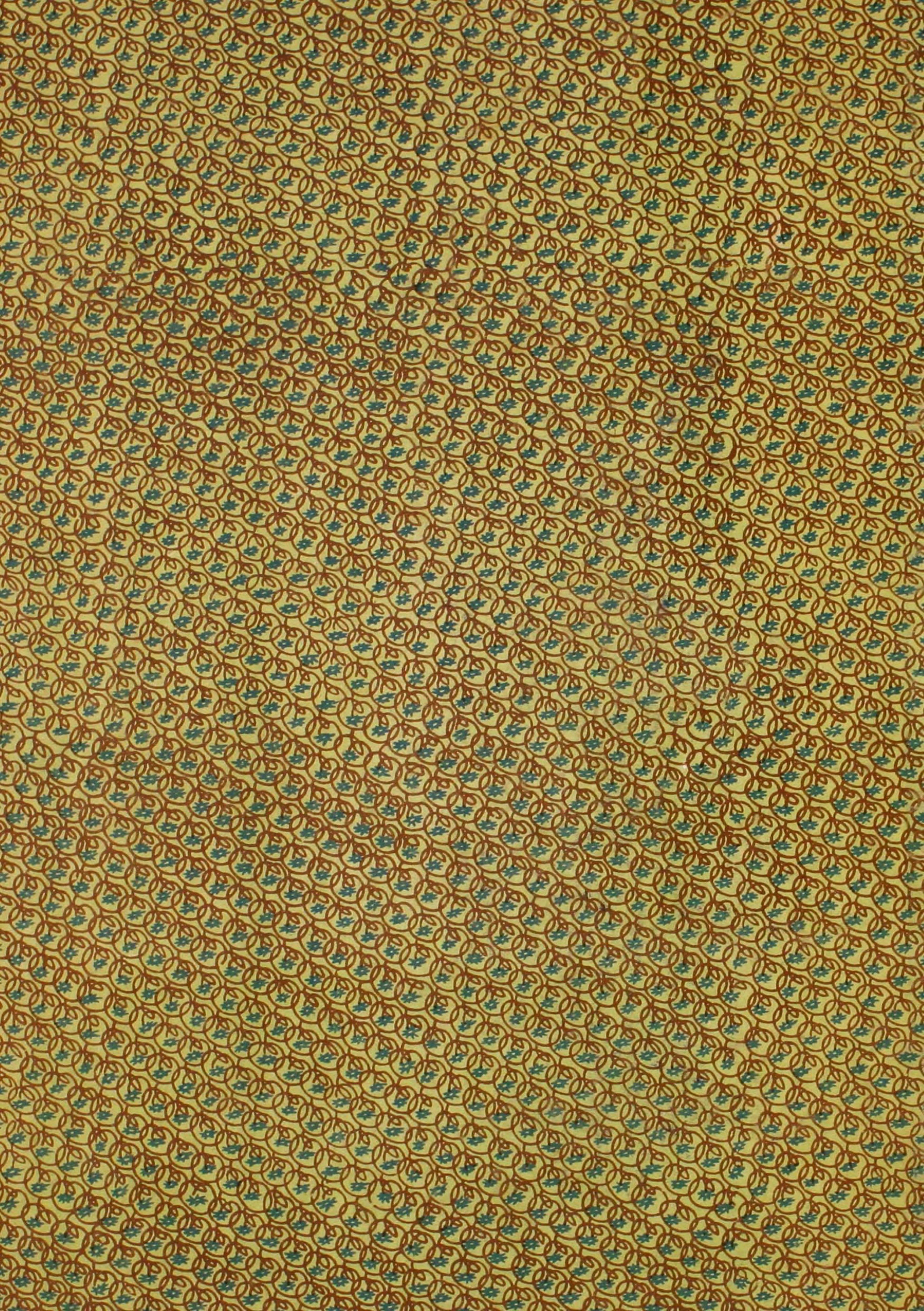

ПАМЯТНИ
КНИЖА

*Samětův kniha
o
nové Itice.*

Stránky 3 až 102 napsal Josef Bohuslav, ředitel škol, Uhonice,
stránky 102 až 119 Jaromír Kverka, odborný učitel, Plzeň č.p. 42,
stránky 120. až 204 napsal Bohumil Hušák, Plzeň op. 101,
který byl na tuto činnost vyznamenan ONV - Praha nápad.
stránky 205 až 272 (do konce) napsal Jaroslav Rajtorek
technický úředník Plzeň č.p. 46.

Z minulosti.

Chorvatské slovo - ptica = a slovinské - ptič = znamená ptáka. Od stejného kmene odvozovati dlužno jméno Ptici. Vě starých listinách psali = Ptice =, později = Ptich = a = Ptice = i = Ptice =. Velice jest pravdě podobno, že obyvatele zdejší před dávnými lety řivili se ptáctvím, krajina by k tomu ukazovala.

Roku 1328 byly = Ptice = majetkem Vlka, sakristy kostela sv. Víta v Praze. Tyž aminěného roku učinil při oltáři P. Marie v uvede-
ném kostele nadání pro dva kněze, kteří měli při dotčeném oltáři
střídavě ob týden zpívati každodenně mši jitní. K nadání tomu
ustanovil ves = Ptice = v Rakovnicku tak, aby každý z těch dvou ol-
tářníků měl ji polovic.

R. 1358 prodal v Dol. Ptici blíž Drahelčic Hana / Jan / Benešovský
jeden dvůr s poplužím Oldřichovi Tasnerovi.

Okolo r. 1378 odváděl kdosi z = Ptich = a ze Středokluk 6 kop 15 gr.
ročního platu Pěšovi, komorníkovi, a tyž prodal ten plat dotčeného roku
klášteru sv. Tomáše v Praze.

R. 1386 byl Beneš Pticek ze Ptice úředníkem podkomorého na zem-
ském soude.

R. 1411 náležela = Ptich = oltáři sv. Ducha v kostele sv. Víta v Praze.

R. 1420 připomíná se Pavel ze = Ptice =, Lutovec a Litovic a jiní s Hyn-
kem Krušinou a Lichtenburkem v čele jako odpovědní, nepřátelé měst
Pražských. Tyž Pavel obstaroval s jinými r. 1430 faru v Cjenicích na
Plzeňsku.

Roku 1421 zabrali zde Pražané dvůr jako zboží duchovní.

R. 1434 připomínají se Bohuňek a Petr ze Ptice jako svědkové zápisu
Jana ze Svárova. Snad patřila Horější Ptice jednomu a Dolější druhému.

R. 1437 patřily Ptice králi Zikmundovi. Z toho by se dalo souditi, že oba
dotčení bratři zemřeli v husitské válce a statek jejich přešel na krále,
jenž jej dotčeného roku zapsal Bohuňkovi a Olbramovic se vším pří-
slušenstvím a jednoho člověka, jménem Kubína a Holonoh, poddaného
kláštera Strahovského, za 150 kop gr. Po 25ti letech postoupila Marké-
ta z Denova, vdova po Bohuňkovi, a Jan a Věra, syn její, dobrovolně/
dobrovolně knězi Hilari a kapitole Pražské list císaře Zikmund a
na plat ve Ptici svědčící. Tak přešly Ptice dne 25. října 1462 do vlast-
nictví kapitoly.

Kapitola vládla tím statkem až do začátku třicetileté války. Tehdy sáhli
odbojní stavové na církevní statky a tak i Ptice prodány od nich r.
1619 Těmci Těčkovi a Olbramovic i s pivovarem a rybníkem v Uhrošti
za odhadní cenu 1751 kop mš. Na tu sumu zaplatil Těčka 781 kop a
z zbývajících tisíc měl odváděti ročně 60 kop deputátu kapitole sv. Víta.
Však dlouho v držení toho statku pan Těčka nedyl, neboť po bitvě na

Bílá Hora prohlášeny veškeré smlouvy s odbojnými pány uzavřené za neplatné a duchovní statky musily býti navráceny dvůrům před bitvou. Tak i Ptice.

Při kapitole zůstaly obce Ptice až do r. 1713. Tehdy dne 2. března koupila je od ní Anna Barbora Karvinská se svým manželem Janem Josefem Karvinským z Karvin a na Hořelících za 125.000 zl. Polovici svou postoupila matka hned při koupi svým synům Janu Petru a Václavu Vojtěchovi, druhá polovice připadla jim r. 1730 po otce smrti. Smínní bratři prodali celý statek: Ptice, Hořelice, Rozolupy a Nenáčovice dne 14. března 1730 Karlovi Jách. Bredovi.

V Dol. Ptici měl v první polovici 16. století jistě abotů Likhmund Chrtin z Chrtina. Týž přidal abotů to, když r. 1544 svůj statek dělil, k prvnímu dílu Břevskému. Tehdy byli tu jenom poddaní osedlí ti to: Blažek, Lahanková, Machovej, Pšovajc a Marš. Také mu zde patřily dva rybníčky, okolo nich loučky, velká louka na Blažkem a některé lesy. V Hoř. Ptici patřil mu Jan Lajíček, jeho přídělil k dílu Litovickému. Karol Jáchym hrabě Breda r. 1705 byl pánem čtyř dílů, které druhdy tvořily panství Cíř. Újezdecké. K nim patřily Dobrá Hoř, Dobrá Dol., Doksy, Duxec, Přitocno Hoř., Porden, Pohorice, Cíř. Újezdec, Svárov, Rymán, Libečov, Ptice Dol., Nenáčovice, Týžice, Přitocno Dol., krčma v Podhoří a krčma v Hájku, Litovice, Jeneč, Jeneček, Bře, Solín, Hřebec, Stelčovec a dvůr v Hoř. Pticiích. Z nich utvořil panství Tachlovické, k němuž přikoupil a připojil r. 1727 druhou část Nenáčovic, dne 27. března téhož roku Hořelice, Drahelčice a Dolany, Chrustenice se Lhotkou. Takto utvořené panství Tachlovické prodal Breda r. 1732 Anně Marii velkovévodkyni Toskánské za 954.166 zl. 40 kr. Po ní zdědila dotčené panství r. 1741 její dcera Marie Anna Karolina, ovdovělá velkovévodkyně bavorská. V polovině 18. stol. / 1751-1777 / vládl panstvím její synové Klement František a Maximilian Josef, bavorské kurfirsty. Poslední zemřel r. 1777, nezanechal dědiců, a panství přešlo na Karla Augusta, vévodu xveiburgenského, kterýž je r. 1784 prodal Kristianovi Augustovi, knížeti valdeckému. Týž zemřel r. 1795 a odkázal panství svému bratři Maximiliánu Josefovi, potomnímu bavorskému kurfirstovi. Když pak týž r. 1805 stal se bavorským králem, odstoupil všechny statky xveiburgenské v Čechách arcivévodovi Ferdinandovi, tehdejšímu salcburskému kurfirstovi a od r. 1814 velkovévodovi toskánskému. Po něm zdědil je r. 1824 syn jeho Leopold, arcivévoda rakouský a velkovévoda toskánský. Dne 17. prosince 1847 připadly statky ty dle státní smlouvy ze dne 9. června 1815 jako soukromé císařské jmění císaři Ferdinandovi V., jenž zemřel dne 29. června 1875. Po jeho smrti přešly na císaře Františka Josefa I., po něm Karla I., po přeměně republice československé.

Ku konci 14. stol. náležel dvůr v Hor. Ptici Markétě, vdově po Ledenkovi z Kladna, která dne 7. prosince 1408 založila nadaci při oltáři P. Marie v hostele Prašském a vykárala ji na zdejší dvůr. Tento svobodný dvůr prodal v 16. století Alundovi Flikovi a ten prodal jej r. 1559 s jiným zbožím Šebestiánovi Purnarovi, měšťaninu Starého města pražského, jenž jej zanechal své druhé manželce Kateřině Kutnanerové. Když tato i s dětmi svými pro věru se země odešla, byl jí dvůr ten i se statkem historickým zabrán a r. 1630 prodán Kryštofovi svob. pánu z Thunu. Tyž prodal jej Floriánovi Jetrchovi ze Lďarů a na ten. Újzdec, jenž jej dne 19. ledna 1653 daroval Mikulášovi Negronimu z Risenbachu, hofmistru mladého Františka Adama Lďarského, který mu toto darování potvrdil hramfestem ze dne 9. července 1669, prohlásiv dvůr za svobodný a dědičný. Při prodeji měli však dědicové Kladenští míti před jinými kupci přednost. Dne 27. ledna 1653 prodal tyž dvůr Negroni Jindřichovi Dolcanovskému a manželce jeho Žofii. Od nich koupily jej panny Kateřina Františka, Alžběta Luxana a Markéta, sestry Kočenské z Teresova, s mlýnem na potohu Káčichém, však dokonce pustým a spustořeným / nyní Rejnovským / za 1800 zl. rýnských. Od nich koupily jej Klára Rosalie hrab. z Martinic, roz. z Kounic a prodala jej 1. ledna 1673 Anně Viltkyrově, která jej r. 1679 prodala s jedním místem pustým, kde jare mlýn býval, Václavovi Leop. Klandyanovi, měšťaninu Nového města pražského a hejtnanovi statků kapitoly sv. Víta. Dne 10. května 1697 prodala jej Anna Ludmila Klandyanová Rudolfovi Pernovi z Perné a od něho koupila jej dne 11. prosince 1699 Anna Kateřina z Magni, aby zase připojen byl k ten. Újzdec, od něhož oddělen byl po převratě r. 1925. pozemkovou reformou.

Usedlíci po válce třicetileté r. 1660:

V Hor. Pticích: 1. Ondřej Maňas. 2. Jiří Publal. 3. Chradimovi synové Jan a Mates. 4. Po Vítovi Praškově Ludmila matkou se synem Mikulášem. 5. Jindřich z Dokanovic, starý rytířského s paní Žofií manželkou a Žofií dcerou. 6. Kácma vedle Maňasovského dvora. 7. Grunt - Na chobotce. 8. Pšoták na pastušíně.

V Dol. Pticích / díl kapitoly, díl k ten. Újzdec / 1. Matouš Kypce / či kupec? 2. Tomáš Potek. 3. Václav Doktor. 4. P. Fendrášický. 5. Jiří Kocourek. 6. Pokorný. 7. Pšarohlid; poslední dva proději.

Z těch byly pusté: Kácma Kocouřská a chalupa Probořovská.

Poloha.

Uprostřed okresní silnice z Hořelice do Uhroště leží místní obec Horní Ptice. Obsahuje osady Horní Ptice a Dolní Ptice. Téměř všechna stavení leží po stranách okresní silnice. V Dolních Pticích jest proti čis. 7. zvonička, v Horních Pticích jest proti čis. 8. také zvonička spojená s hasičským ohladištěm. Poslední číslo k Fárovu po levé straně jest lesárna. K Horním Pticím patří mlýn Dolno-Rejnovský, dále Dolní Podkorský mlýn a Horní Podkorský mlýn, všechny na potoce Kačák, který tvoří na západě hranici s Libčovem.

Písa stoupá od Dolních Ptici západním směrem k Horním Ptici a dosahuje 407 m nad mořem. Na západě nad Kačákem táhne se skalnatý hřbet Karabina 437 m nad mořem. Za svažuje se do údolí, jímž protéká Kačák. Pod Karabinou vzniká Radotínský potok, který teče podél Ptici k Uhonicům. V Dolních Pticích po levé straně silnice k Hájku jest rybník - u Bednáře, - po levé straně silnice k Uhrošti v čis. 7. Kopřivice rybníček, v Horních Pticích na voji po pravé straně téže silnice rybník - jezírko.

Útvar.

Na půdě zdejší obce styká se útvar silurský a útvar křídový. K prvému patří křemencový hřbet, táhnoucí se od Libčova k Chrbínám, kde překrácuje Kačák a u Hor. Ptici se uhrývá pod opukou. Jest prostorem vrostlými zelenokamny a vrostlými železné rudy, zvané krevet, jejíž ložiska jsou odhalena u Fárovu. Písa na tomto útvaru je zřetelná. K křídovému útvaru patří opuka a pískovec, jež usazovaly se na časně, když moře zasahovalo až ke Praze a místa, kde leží nyní Uhrošt, Ujerd, Ptice a Uhonice, byla na mořském břehu. Přes Dolní Ptice k Drakelčovicům táhne se pás křídového pískovce. Na tomto útvaru jest i nejdřívejší písa.

Silnice.

Obec vede okresní silnice od Hořelice přes Uhonice a Ptice, která se v Horních Pticích rozděluje, jedna větev, vytyčená r. 1913, vede na pravo přes levý Ujerd k Uhrošti, kdež se zase připojí na původní silnici, vedoucí přes Fárov. Od Dolních Ptici vede spojovací silnice 1 km dlouhá na silnici Uhonice-Hájek, nad Horními Ptici odbočuje silnice k Podkorskému mlýnu. Na jihu katastru protíná katastr obce silnice Uhonice-Nenačovice.

Rozloha.

Rokem 1926 měla obec 417.5667 ha lesů, 13.5975 ha zahrad, 41.4311 ha luk, 6.8570 ha pastvin, 270.8122 ha lesů, 0.6007 půdy neplodné, 6.1272 ha zastavěné plochy, 24.8027 ha cest a potoků, úhynem 781.7955 ha s Kč 10335.01 čistého výnosu.

Na pozemcích v Dol. Ptčích směrem k Uhonicím u dráhy se říká
 = Na hájku, jižně od obce = Uhlišká cesta, na sever = U louček,
 = U palouku, = U hrůšky, = Na šmukách, za nučickou dráhou
 = Na škerobech, = U dlouhé mezi cestami, = Na vrších, Pod U-
 jerdem, mezi Hor. Ptčemi a Ujerdem jest = La ohradu, = Pod
 skalhou, = Na velkém kuse u dráhy, přes okresní silnici dostane-
 me se = Vedle průhonu, = Na chruštenkách, = Na vinici, smě-
 rem ke Káčákům je = U suché louky, = Na coubale, = Nad mly-
 nem. Nad Káčáky jest = Litoický vrch, = Čertové schody = a Tr-
 něná stráň.

Místní názvy.

Od jihovýchodu z Uhonic k levanému Ujerdu obloukem probíhá ka-
 tastrov obce horní dráha hládensko-nučická, která na hranici s
 levaným Ujerdem při křižovatce s okresní silnicí má zastávku.

Dráha.

Roku 1843 bylo v Horních Ptčích napočítáno ve 36 domech 269
 obyvatelů, r. 1857 ve 37 domech 242 obyvatelů, r. 1870 v 38 domech
 273 obyvatelů, r. 1880 ve 43 domech 304 obyvatelů, r. 1890 v 42 do-
 mech 313 obyvatelů, r. 1900 v 49 domech 349 obyvatelů.

Počet obyvatel.

V Dolních Ptčích shledáno r. 1843 ve 24 domech 148 obyvatelů, r.
 1857 ve 25 domech 170 obyvatelů, r. 1870 ve 26 domech 187 obyvatelů,
 r. 1880 ve 28 domech 198 obyvatelů, r. 1890 ve 29 domech 195 oby-
 vatelů, r. 1900 ve 30 domech 196 obyvatelů.

Až do r. 1900 patřil k Hor. Ptčím katastrům také Libečov, který
 toho roku oddělen jako samostatná místní obec.

Obec Horní Ptče patří k soudnímu okresu Uhrošt, kde jest také
 berní úřad, drážníková kontrola. Okresní úřad, okresní zastupitelstvo
 a berní správa jsou na Kladrně.

Úřady.

Do obecní školy chodí děti v Uhonicích, do měšťanské školy cho-
 dí v Uhrošti.

Farní kostel pro občany vyznání katolického jest v Uhonicích, kdež
 jest i fara, patřící řádu premonstrátskému na Strahově.

Mrtví pochovávají se na společném hřbitově v Uhonicích.

Poštovní úřad jest v Uhonicích, odkudž listonos každého všedního
 dne jednou denně přináší poštu; před vřazením pošty v Uhoni-
 cích patříby Ptče poštou do Uhroště.

Obvodní lékař i praktický lékař je v Uhrošti, porodní asistentka v

Lesy ve zdejší obci rozkládají se na levém břehu Káčáků po úbo-
 cí Karabiny. V zdejších lesích bývá příjemno si odpočinouti. Jsou to
 poněkud jehličnaté lesy. Hlavní dřevinou ve starších porostech jest
 borovice, mladší porosty již větším dílem tvoří smrk, mezi nimiž po riu-

Lesy.

ní se vykytuje modřín. Jedle, jež bývala dříve ozdobou našich lesů, čím dále tím více mizí se zdejších porostů, protože vyžaduje přirozeného umlazení pod mateřskými stromy.

Z cizích dřevin a částečně u nás zdomácnělých sází se borovice černá, borovice vejmutovka, Bachsova, smolná, jedle Douglasova, osvědčily se proti suchu. Vejmutovka a Bachsova trpí od zvěře.

Méně také vidíme v lese lipy, jehálky, břízy, málo dubů, jasanů, osyk, habrů, akátů. Kačák vroubí olše, topoly, lísky.

Borůvek a hub poskytnou naše lesy hojně. Z jedlých hub nachází se holubinky, ryce, špičky, bedly, václavky, šampiony, májovky, hříby, borovníky, křemenáče, kozáky, kloušky, choroš, kviátka, dále pyčhavky, uchač, muchomůrky.

Také jest tu něco brusin, na prasekách hojně červených jahod, něco malin, více ostružin.

Hlavním produktem lesů jest dříví, pocházející z těžby hlavní čili mytné a z mexitéžky čili probírky v mladších porostech. V zdejších lesích pasečí se málo na holo, zavedeno mytní lesa v rozličných sečích pomístních, aby se podporovalo umlazení lesa, pak aby se dostalo mladým porostům dle potřeby zastínění a ochrany proti vlivům povětrnosti. Místní pasečení jest spojeno s nevyhnutelným poškozováním mladého náletu.

Užitkové dříví kmenové prodává se většinou cestou ofertní, také z ruky, palivové nebo metrové také z ruky v drobném prodeji, klesť, pačery, slabší dříví a probírky ve veřejných dražbách.

Vedlejší těžbu lesa poskytují houby, jahody, maliny a jiné lesní plodiny, které občas místní obyvatelstvo, lesní tráva se probírá ve veřejné dražbě.

Polní hospodářství.

Polní hospodářství jest na vysokém stupni kulturním. Pozemky zdejší byly by ještě úrodnější, kdyby atmosférické srážky byly pravidelnější a kdyby vysoká položení zdejší kraj byl od severu a nápadu více chráněn a tak vegetační doba se prodloužila.

Ornice, složená většinou ze žluté a bílé hlíny, červeného jílů a různých směsí těchto řívin, jest dosti úrodná.

Obdělávání polí jest účelné, ornice prohlubována, hnojení chlévským hnojem i umělými hnojivy vydatnější. Zaveden struktový osevní postup, výběr i výměna semen se uplatnily, přeměním se přidávají větší plochy přes to, že pěstováním cukrovky přibývalo do hospodářství hnojení v podobě řízku, skrajku, chrástů, neboť starý náithovský dobytek se značně rozmnožil, když i poptávka po mléce stoupla. Pěstuje se po 1 ha 40-70 mandelů pšenice se 24-42 q, rži, 40-65 mandelů

ječmene s 20-29 q zrna, 45 až 65 mandelů oves s 24-35 q zrnů, 40-60 mandelů žito s 22-33 q zrnů, 265 q cukrovky, 280 q krmné řepy, 190 q brambor, 90 q jetelového sena, 100 q vojtěškového sena, 50 q lučního sena a 30 q otavy.

Pracovníci sil v hos podáristv rozmachem zeleňářského průmyslu stále ubývá.

Z obilí seje se pšenice, česká červená pšenice od raří do dubna, dle počasí jako ozim nebo jař, sledujeme se s pšenicí bílou, která snadno sněti podléhá, i s odrudami anglických pšeníc, které často vynorají.

Ozim domácí žito nahrazuje se v posledních letech s výhodou žitem petruským.

Pro jemnější zrna ke sladování pěstuje se více hanácký ječmen než staro-český ječmen.

Domácí oves se pěstuje ponejvíce ke kmenům.

Červený jetel i vojtěška daří se dobře; jetel dává dvě, vojtěška tři až čtyři seče.

Brambory pěstují se jen pro vlastní potřebu, zvláštních druhů zdomácených.

Pěstování cukrovky věnuje se značná výměra. K cukrovce se pravidelně hnojí chlévským hnojem neb kompostem na zimnu, jinak umělými hnojivy: superfosfátem a síranem amonným jako základními hnojivy, na list pak chlévským ledkem. Důležitý semen věnuje cukrovar. Cukrovka se prodává do cukrovaru v Borsuně.

Kukuřice a chřástu upotřebí se s výhodou ke kmenům dojníc, ponejvíce čerstvého, jen málo nakládaného v rádkách.

Na menší ploše pěstují se krmná řepa, hrách, koňský bob, vikev, máh, zelí, kukuřice na zeleno, pohanka a různé směsky na kmeny. Důležitý se v malé míře pěstoval i řepka olejka.

Jedním z nejobtížnějších plevelů jest bodlák oset. Vedle tohoto také borůvka a ohnivce se vyskytují. V menší míře přichází podběl, koukol, chrpa, lebeda, někde také stěvák velký s kokotíci.

K lučním plevelům se počítá blatouch, pryskyřník, stěvák, který přichází na sušších lukách, pak sítník, ostřice, lesknice rákosovitá a j.

Z rostlinných poloparasitů poškozují luční trávy kokrhel.

Z rostlinných chorob přichází mokro hniloba brambor, pšeničná, ječná a ovesná snět a rex. Na žito cirpasí palčkovice nachová čili námel.

Nejrozšířenější živočišní škůdci jsou zelenočka, řepné hádčátko, diaťovec, moucha hesenská, dřepák, chroust, běláškově, zejména zelený, zaviněc jabloně, bouřec postněčtý, pučlice švestková. Z vyšších živočichů škodí polní krabos, hřeček, katek, v lesa divoký králik. Málokdy je obilí poškozeno vyvrátním, sněhovými plásmi, kroupami neb větrem a deštěm.

Plodiny.

Nářadí.

/ letání obilí/.

Aby se dosáhlo nejvyšších sklizní plodin, dbá se, aby obdělávání
zelo bylo co nejúčelnější. Vlivá se nejlepšího hospodářského nářadí, poněkud
železného, víceúčelových pluhů, různě těžkých bran, dřevěných i želez-
ných válců, hladkých i ryhovaných, kultivátorů. K seti užívá se téměř
výhradně seších strojů. K obdělávání řepy upotřebuje se víceúčelových
plečků.

Letání jetelů, luční trávy, obilí děje se většinou žacími stroji, ku skliz-
ni svedeny jsou široké pohrabovačky.

Obilí u rolníků se mlátí strojem hnacím parním neb výbušným mo-
torem, menší zemědělci mlátí žentouzem neb ručně.

K chlévskému krmivu ve vlastním hospodářství vyrobenému přikupuje se je-
ště umělé krmivo, hlavně k cukrovce a obilí. Dále se dováží z Prahy
smetky.

V naší obci najímají rolníci obvykle svobodnou čelad. Průměrně se
platí svobodnému kočmu Kč 180 měsíčně ke stravě.

Ženská čeládka dostává průměrně ročně Kč 120 se stravou. Vedle
toho jest přidavek za šně, o pomláze šátek na hlavu, za draní perů
látky na šaty a p.

Ženatí čeledínové dostávají měsíčně Kč 165 a deputát.

V době pilné práce najímají se úholníci či akordníci; najímají se ze-
jména k jednocení, okopávání a sklizni řepy.

Na usedlostech užívá se jako potahů k vykonávání prací koňský po-
tah. Na dvoře vyskytuje se více volský potah. Vedle koní a volů pou-
žívají domkáři a menší rolníci jakožto tahounů také krav.

Chov hovězího dobytku jest účelný, nejen že píce a krmivo ve vlastním ho-
spodářství získané krmivem se zužitkuje, ale i značné množství jable-
ných krmiv se přikupuje. Vlivá se různých pokrutů, pšeničných a
žitných otrub a ječného šrotu. Krmení krav jest výhradně stájové a
jen v jarní se vyhání dobytek na pastvu na luka a jetelová staniška.
Druhá dojnice a to nejúrodnějších krůčenců jest spojena s odstavením.

Mlékařství stává se v poslední době zdvojnásobně příjmné. Nakupem lep-
ších dojnů, úpravou chlévů, účelnějším krmivem a lepšími sprevě-
žinami mléka docílilo se pravidelných příjmů značně výše. Prodej
mléka děje se mlékařem, který je odváží do Prahy.

Odchov mladšího dobytku jest následkem většího počtu dojnů jakož
i nedostatkem pastvin podřízený. Lín hovězího dobytku omezuje se jen
na výkon vyháněvacích kusů.

Vejšvého dobytku drží se poměrně málo a to většinou domácího ple-
mene. Často se vyskytující července čelí se s výhodou očkováním.

Kozy jsou hojně rozšířeny u dolních lidí. Králíků spíše ubývá.
Holubi jsou v hospodářstvích i chalupách.

Tavíný dobytek koňský jen z nepatrné části jest vlastního odchovu, přis-
puští se oldenburský hřebec. Koně přikupují se na trzích.

Luhy ubývá, neboť mnohá dobrá louka byla proměněna v pole. Luční
hospodářství není na tak vysokém stupni jako polní, jejich poloha po-
dél potoka způsobuje mnohdy podmáčení. Výtěch přes to není špatný.
Vysoká otevřená poloha s pozdními mrazy a silnými větry nepřeje o-
vocnictví v zdejší obci; proto nestledáváme se s náležitými druhy.

Podél okresních silnic, kde ovocné stromy musí býti vysázeny, a v zahra-
dách jsou většinou svestky, v posledních letech ničeny publikací švestkovan,
málo krušín a jablek. Vlašský ořech, třešně, višně sáru se zřídka. Lu-
sárny zavinují neb odpočívají.

Stromů typů zde často zahovinnou. Pěstování stromů se omezuje na
vyřezávání suchého dřeva a natírání kmenů vápnem smíšeným s hlínou.
Podnebí jest mírné. První mrazíky nastávají ve druhé polovině října, po-
slední konci dubna, výjimečně udeří mrazíky v první polovině října,
poslední v květnu. Bouře počínají nejčastěji v březnu a přecházejí až v
září. Sníh počíná padat koncem listopadu, přestává v dubnu nebo po-
čátkem května. Kroupití jest řídké. V létě vane nejvíce vítr od západu,
při tom často prší. Když slýcháme jasné

Květena zdejší není chudá. Vyskytuje se zde janovec, jarní blechule, orol-
nec na Klácku, na lukách ocín, lilie zlato, devětíl obecný, rozpuh, divi-
na, sarsanka, podléstka, podbílek, plieník, hostival, na stránkách roste trn-
ky, z keří najednou u nás hloh, tavolník, zlato meruzalka, kalina, pta-
čí zob, zimolec, černý ber, čilivník, kustořníci, sěřík, jalovec, lykovec, les-
len.

V Klácku bývalo druhdy hojně raků, nyní vyskytuje se řídce. Trýl jest
méně. Na udici se chytají tloušť, říšky, pískoři, bělice a j.

Z hadů nejčastěji možno spatřiti slejso, kolem vod návojen, na návrší i
zvíř.

Plachta ubývá. Nema příhodných míst ku hnízdění, neboť staré duté stro-
my a různé keře se odstraňují, bažiny vysušují, slavní střechy brzy
zaniká docela. Pořádku vyskytne se káně, poštolka, častěji se ukáže kra-
hujec, ve stodolách sova obecná, v lesích jest černý datel a žluna, kruti-
hlav, lednáček, čížka, některého rohu se ukáže chřástal, kuksačka se ozve
rok co rok, v prvních letech se objeví po několik dní roj. Nejhojnější jest

vraabci a strnad. I vlaštovky a jiráčky jsou hojné. V létě nad poli se ozývá skřivani, četní jsou špačkové, jímá děti starší budky. Za oráči houpají koni-
pasové, chocholouši, na olších ubývá čížků, čermáček. V lesích vyskytnou se te-
třeni a tetřevi, v příhodných místech bažant. Kropotky ožívají dosti častěji na-
še pole a luka i krajní porosty lesní v letech, kdy za příznivého počasí ber-
lijavou a mokro mohou se dobře vyhlídnouti a vysněti a nejútlejšího mláďa. Také
křepelky ožívají se ve zdejších polích. Tež sojka, straka a tůňák se ukáží.
Čajk, divoká husa a sluka objeví se při jarním tahu. Vřána šedivá a ha-
vraní jsou zastoupeni dosti častěji.

Na půdách jest hojný netopýr noční, na lukách hřech, na polích jereh, kře-
ček a hrabos.

V lesích čtveračí veverka, divoký kralík a zajíc. Ten vyběhne z lesu a stává
se kořistí stílců. Ze škodlivé zvěře vyskytnou se zvěřka v lesích liška, čtenější
jest kuna skalní i lesní, pak tchoř a kolčazy. V domech vedle domácích myši
škodliví i potkan.

V Kačákě bylo dosti ondatr čili pírmonek, jejich kůže se r. 1917 prodávala
až za Kč 150.-. Vodní hrabos jest v protoci dosti.

Domácího dobytka jest hojně. Během světové války rozmohl se chov vepřů a
koz. Po válce ceny dobytka velice stouply. Pěstování ovce přestalo více než
před 50ti lety, pastviny většinou zarostly a ovce nemají pastvy.

Zaměstnání obyvatelstva jest zejména ze zaměstnání majitelů pozemkových čísel.
Horní Ptice čís. 1. Stát , druh v obci 404.0330 ha

2. Ladislav Benda, rolník	13.0076 "
3. Emil Benda, rolník	23.0635 "
4. Rosalie Hahlová, rolnice	5.4314 "
5. a Bedřich Hášek, rolník	26.0000
5. b František Hájek, domkář	5.0000
6. Václav Blažek, domkář	1.4801 "
7. Jan Píhoda, hostinský	3.2221 "
8. Antonie Bendíková, maloročnice	3.3478 "
9. Antonín Fuchý, rolník	2.9431 "
10. Josef Jiroška, rolník	10.2578 "
11. Matěj Podzemský, dělník	— 0162 "
12. František Brešík, rolník	20.7808 "
13. Leontina Kopřivová, dceru rolníka	8.7119 "
14. Josef Klimeš, domkář	2.3495 "
15. Marie Lanšová, domkářka	
16. Václav Mraz, horník	
17. Antonín Prohoda, domkář	1.2736 "
18. Emil Benda, rolník	— 0254 "

Majitelé domů:

19.	František Kliška, horník v provizi,	
20.	František Černý, dělník	— 0455 ha
21.	František Lucha, olejný pastýř	— 6155 "
22.	Jan Pokorný, tesár	— 0359 "
23.	Marie Jelínková, žena horníka,	— 0368 "
24.	Marie Rusová, domkářka	— 0734 "
25.	Matěj Chvojků, dělník	— 0324 "
26.	František Karda, obchodník	— 1110 "
27.	Božena Stejskalová, rolnice	7.0030 "
28.	František Rus, redník,	— 0144 "
29.	František Rus, horník v provizi	
30.	Stát / hájovna v Chlbinách/	
31.	František Hášek, rolník	10.7790 "
32.	Bohuslav Knechtl, účetní	— 5292 "
33.	Antonín Rostocíl, krejčí	— 1168 "
34.	Ana Klišková, domkářka	— 0313 "
35.	Marie Tonová, domkářka	— 0342 "
36.	Václav Knechtl, úředník v Bratislavě	— 7587 "
37.	František Knechtl, pokrývač	— 0210 "
38.	Karel Knechtl, redník	— 1726 "
39.	Antonín Hettner, horník v provizi	— 0332 "
40.	Josef Njeedly, řezník a hostinský	1.5150 "
41.	Josef Kohlíček, cihlář	— 7158 "
42.	Josef Kverka, záložnický úředník	— 3842 "
43.	Václav Bartoš, redník	1.5525 "
44.	Josef Zach, horník	— 0366 "
45.	Josef Vondra, truhlář	— 0359 "
46.	Josef Rostocíl, kovář	— 5833 "
47.	František Mán, truhlář	— 2629 "
48.	František Šetek, horník	— 6477 "
49.	Pařížská záložnická společnost	
50.	Antonín Černý, horník	— 0465 "
51.	Josef Balabán, dozorce	— 0346 "
52.	Antonín Bassy, redník	
53.	Jindřich Pokorný, redník	— 1052 "
54.	Josef Blážík, hutník	— 1311 "
55.	František Karol, obchodník	
56.	Rudolf Rus, redník	— 0361 "
57.	František Hrudka, horník	— 0559 "
58.	Václav Vondra, horník	— 0361 "

59	Okres / lom Karabinaj.	
60	Pavel Kapalín, mlynář	6. 5999 ha
61	Antonín Lůnčotha, Podhorá	6. 7780 "
62	Josef Křičný, hostinský	7. 1390 "
63	Stát	2. 3036 "
64	Františka Varvařovská, Praha	- 0544 "
65	Václav Kettner, kolník	- 0390 "
66	Josef Chlístovský, kočí	
67	František Balabán, horník	
68	Antonín Podzemský, horník	
69	Josef Vondra, horník	
70	Pavel Kapalín, mlynář	3. 2316 "
71	Antonín Rus, horník	
72	Jan Jonák, horník v provisi	
73	Josef Línov, kolic.	

Dolní Ptice č. 1. Anna Vondrová, vdova po škalníkovi, - 0234 "

2.	Matej Větrovec, pokrývač	- 2815 "
3.	Bohumil Křična, redník	- 5521 "
4.	Obec	3. 4409 "
5.	Václav Knechtl, krejčí	- 1483 "
6.	Václav Jirotha, rolník	19. 7772 "
7.	Antonín Pomajzl, rolník, Uhonice	17. 5318 "
8.	František Šojka, rolník	9. 3352 "
9.	Václav Křična, rolník, Uhonice	19. 7556 "
10.	-	
11.	Jaromír Pomajzl, rolník, Křesín	17. 2067 "
12.	Marie Pokorná, rolnice	11. 2037 "
13.	Karolina Bendová, manželka roln.,	28. 1279 "
14.	Obec	
15.	Antonín Vondra, pokrývač	- 0216 "
16.	Václav Potěšil, hostinský	- 7355 "
17.	Antonie Berdělková, domkářka	- 0590 "
18.	Josef Lipeš, horník	- 0437 "
19.	Josef Leimák, domkář	- 9028 "
20.	Jaroslav Špaček, rolník	17. 5802 " / odděleno r. 1803 od č. 9/
21.	Jan Jung, horník	- 0360 "
22.	Marie Křížová, manželka horníka	- 0324 "
23.	Václav Liška, obchodník	- 0351 "
24.	František Klásek, horník v provisi	- 0151 "
25.	Václav Jung, topič	- 0302 "

26.	Prašská železnižská společnost	4.06 67 ha
27.	Jan Nejedlý, domkář	- 47 23 "
28.	Josef Knechtl, pekař	1.18 29 "
29.	Václav Vondra, pokrývač	- 01 21 "
30.	Jaroslav Špráck, rolník	
31.	Jan Lucha, dělník	- 03 58 "
32.	Karolina Bendová, žena rolníka	
33.	František Svějda, truhlář	- 07 50 "
34.	František Černý, horník v provizi	- 03 29 "

Dále obhospodaruje v katastru zdejší obce z Nenáčovic Václav Komvalin - 1.8310 ha, Ledeník Vaněk 5.0507 ha, ze Svárov Marie Fišerová - 5359 ha, František Piša 1.0343 ha, z Uhrovic Roko Bradanovič - 7948 ha, Josef Rott - 6672 ha, Erwin Pomrajel 1.1977 ha - 6296 ha, Jara 1.0232 ha, Václav Rouč 3.5034 ha, Bohumil Flaček - 3933 ha, zádvoř 2.5266 ha, z Červeného Újezda František Fiala 0.5881 ha, Antonín Nedvěd 1.6056 ha, Václav Bláček - 4613 ha, Václav Keller - 8290 ha, Ledenka Velánová - 4568 ha, Emil Rajtorek - 4604 ha, Josef Volf - 9758 ha, ze Lhovic František Křáň - 2653 ha.

Vejšný statek má 20.7364 ha, protoky a rybníky 4.0175 ha, stát a obec Ptice vlastní společně 3.3373 ha.

Ze zimostruhů nejdelší obchodníky: František Karda, Horní Ptice č. 55, Václav Liška, Dolní Ptice č. 23; Livnosti.

hostince: Jan Půhoda, Horní Ptice č. 7, Antonín Suchý, Horní Ptice č. 9, Josef Nejedlý, Horní Ptice č. 40, Josef Škicný, Horní Ptice č. 62, Anna Potešilová, Dolní Ptice č. 16;

kovář: Josef Rostocil, Horní Ptice č. 46;

pokrývači: Antonín Vondra, Dolní Ptice č. 15, Václav Vondra, Dolní Ptice č. 29, František Knechtl, Horní Ptice č. 38;

truhlář: Josef Vondra, Horní Ptice č. 45, František Svějda, Dolní Ptice č. 33;

krejčí: František Podzemský, Horní Ptice č. 68, Václav Knechtl, Dolní Ptice č. 5;

mlynář: Pavel Kapalín, Horní Ptice č. 60, Křido Hořovský, Horní Ptice č. 61; pekař: Josef Knechtl, Horní Ptice č. 28;

řezník: Josef Nejedlý, Horní Ptice č. 40, dále nájemce hostince v č. 9;

trafika: Horní Ptice č. 55, Dolní Ptice č. 23;

cihelna: Josef Kohníček, Horní Ptice č. 11; v cihelně jest kurnová pec na 20.000 cihel, tamtéž jest výroba cementového zboží.

V Karalině jest strojná výroba šterek na okresní silnici.

Obecní zastupitel.

Obecním starostou byl František Leřler, rolník, František Flašek, rolník. Před přenátím členy zastupitelstva byli starosta Rudolf Pomajzl, rolník, čís. 11, radní Ladislav Leřler, rolník, čís. 13, Jos. Kopriva, rolník, Antonín Hejskal, rolník, František Šojka, rolník, František Leřler, rolník, Antonín Mráz, horník, Josef Šetek, horník, Matej Podzemský, dělník.

Školky.

Roku 1897 založen sbor dobrovolných hasičů a obec vystavěla hasičské skladiště s kapličkou. Nyní má sbor 22 členů, starostou jest Antonín Mráz, horník, velitelem František Šojka, truhlář.

Tělocvičná jednota Sokol byla založena r. , má 72 členů, starostou jest Antonín Suchý, rolník.

Místní domovina domkářů a maloročníků má 32 členů; důvěrníkem jest Antonín Suchý, rolník.

Nehody.

Dne 19. června 1848 bylo zde velké krupobití, jehož svědkem jest bývalá sýpka čís. 20 v Dol. Ptčích. Z uvedeného hospodářství byli s koni na poli a spatiuše strašné mraky, vyjžděli k domovu. U čís. 8 zastihlo je krupobití, hospodář byl kroupami omáčen a koně se spláškali. Chytili je až u Hájek celé potlučce, zvláště na hlavách. Oblí bylo vesměs rozbito, stromy otlučeny. Roku 1854 vyhořelo číslo 10. a část čísla 20.

Dne 7. května 1863 udeřil blesk do čís. 10 v Horních Ptčích a zabil majitele Augusta Flaška a souseda Františka Bruníka, který zde dlel na návštěvě. Pohřbu jejich sčastnilo se velké množství lidí.

Roku 1866 byli zde Prusáci.

Dne 5. června 1875 na cestě mezi Úhonicemi a Dušníky byl zabit bleskem na cestě do nučických dolů horník Javírek z Ptčů čís. 14.

Roku 1893 bylo zde velké sucho, od jara téměř nepršelo. Teprve 30. července namoklo na půl brázd, pak až 23. a 24. září na brázd.

Roku 1895 byla zde spousta myšů, že nebylo pamětníka. Na některých místech od myšů seřaných mohl se otočit vorem. Na rimu muselo se sítí porde, neboť myši zasety oblí skorem vše vyžraly. Na 3 větelích utloukli hoši přes 600 myšů.

Dne 26. srpna 1897 padaly kroupy velké jak lískové oříšky, část oblí, která zbyla na poli, byla značně poškozena.

Staré silnice.

Roku 1883 stavěl silnici přes Ptce k Úhonicím stavitel Flašek z Kladna.

Roku 1890 stavěl Pělc z Chýněv silnici od rybníka k lesu - pruhom - v délce 312 m.

Roku 1892 týž stavitel postavil silnici od rybníka k Svárovu; okres přispěl třetinou nákladu, obec ostatek uhradila 68° přirážkou.

Roku 1902 postavena silnice k černému hříbí a na podhorskou silnici.

Roku 1913 vystavěna silnice ze Ptčů k Lév. Újezdě.

Světová válka.

Mobilisace

V neděli ráno na sv. Annu dne 26. července 1914 slunce veselo zářilo. Časně ráno přinesl posel z pošty telegram okresního hejtmanství, že jest nařízena mobilisace a že všichni vojíní do 37 let jsou povinni ihned nastoupiti vojenskou službu. Současně v telegramu se nařizovalo, aby starosta ihned přečetl mobilizační instrukce, jež byly na každém obecním úřadě ve zvláštních deskách schovány a které vždy nově nastupující obecní starosta od svého předchůdce jako velmi důležitou úřední věc přijímal, a vše dle nich ihned přesně zařídil. V instrukcích bylo velmi podrobně uvedeno, jak se má mobilisace v obci vyhlásiti, kde má býti ustanoveno vozidlo koní, připraveno úplně vypravených porozů s oblučemi a nepromokavou plachtou, které obec má ihned na příkaz dodati.

V obci byl velmi značný rozruch. Pak přijel do obce automobil, v němž úředník okresního hejtmanství, doprovázen četnickou stráží přivezl již tištěné mobilizační vyhlášky, hlasitě je přečetl před občanstvem, zanechal několik vyhlášek ku vylepení a nařídil, by bylo přesně dbáno, by vše dle nařízení bylo provedeno, odjel.

Těm, které volaly mobilizační vyhlášky, v očích vřhlo, neboť přinesly těžké rozloučení mnohým rodinám s drahými otci, syny, bratry, některým navždy. Utěšovali se, že to nemůže dlouho trvati. Myslelo se s počátku, že harašení a zbraněmi skončí jen neškodnou procházkou k selským hranicím. Byly v. 1908 a 1912 při nepokojích na Balkáně prováděny částečné mobilisace a tu vždy vřátili se porolaní domů. Všeobecně mělo se za to, že při pokročilé válečné technice a rthání statisícových armád padne rozhodnutí v několika měsících, ne-li týdnech. Byl tedy každý přesvědčen, že se za krátko vrátí.

Podle vyhlášky č. 1 o částečné mobilisaci ze dne 26. července 1914, A z 31. července 1914 o všeobecné mobilisaci, č. 2, o všeobecné mobilisaci domobranců z 21. srpna 1914 nastoupili těžkou vojenskou službu všichni do 42 roků: Václav Jirothka, rolník, František Šetek, horník, František Svjda, tuhlář, Jan Svjda, tuhlář, Antonín Klaček, rolník, Josef Čepela, horník, Ladislav Šefler, rolník, Václav Vondra, tuhlář, Josef Klika, obecní strážník, František Kverka, sedník, Josef Nejedlý, hostinský, Jaroslav Nejedlý, zámečník, Josef Mraň, číšník, František Klaček, rolník, Josef Jirothka, rolník, Jan Jirothka, stavitel, Rudolf Jirothka, číšník, Karel Jirothka, dělník, Antonín Suchý, rolník, František Babáň, horník, Jan Kverka, domkář, František Kviš, horník, František Rus, horník, Václav Rus, sedník, František Hrudka, horník, Jan Příhoda, hostinský, Jan Lucha, dělník, Václav Kuba, levič.

Kdo stál, byl pobídněn četnictvem. Nebylo však odporu, každý šel konati těžkou povinnost. Když první výzva záložníků nastupovala ke svým plukům, věřili mnozí, že mobilisace se neobjede bez neštěstí. Než válečný stroj, díky cílevědomé organizaci a tuhé kázi fungoval hned od počátku bezvadně. Vojáci první výzvy poslušně a v tuhé oddanosti nastupovali vojenskou službu a ti druhí byli zatím rádi, že na ně nedošlo.

Odvod koní.

Dne 2. srpna 1914 museli všichni majitelé koní předvésti své koně k odvodu do Kladna, kdež nejlepší byli jim rekvirováni. Po odvodu rekvirovaní koně byli vedeni přes Křibec a Hostouň do Prahy. Pohled na houf koní, o nichž se vědělo, že všichni zahynou, byl trónivý. K válečným úkonům musili dati František Ljčka 2, Václav Špáček 1, Václav Jiroška 1, František Šlefer 2, Josef Kopriva 1, Emil Benda 3, František Breník 1, Ladislav Benda 2, Antonín Štěpskal 1, Václav Kahl 1, celkem 15 koní.

Domobranci.

Zranění, nemoci, zranění, padlí působili v řadách bojujících značné ztráty a když vše ukazovalo, že válka dlouho potrvá, než se vyčerpají síly válečných stran, bylo nutno doplňovati nový lidský materiál a proto v podzim prvního roku války byly nařízeny přehlídky všech mužů, kteří před tím vojáky nebyli. Nařízeny domobranecké přehlídky, jež konaly se na Kladně. Dle vyhlášky E ze dne 22. srpna 1914 přehlížení narození 1878-1899, dle vyhlášky F z 26. ledna 1915 narození 1891-1895, 1896, 1878, 1879, 1880, 1881; dle vyhlášky G z 4. března 1915 narození 1873-1877, dle vyhlášky H z 24. května 1915 narození 1897, dle vyhlášky K z 1. května 1915 narození 1870-1890, 1892-1894, dle vyhlášky L z 10. června 1915 narození 1865-1872, 1873, 1874, dle vyhlášky M z 15. září 1915 narození 1873-1877, 1891, 1895, 1896, dle vyhlášky N z 30. března 1916 narození 1898, dle vyhlášky O z 18. dubna 1916 narození 1897-1866, dle vyhlášky P z 27. prosince 1916 narození 1898-1892, dle vyhlášky R z 20. ledna 1917 narození 1899, dle vyhlášky S z 1. února 1917 narození 1891-1872, dle vyhlášky T z 18. dubna 1917 narození 1871-1867, 1893-1867 supranabitovaní, dle vyhlášky U z 1. srpna 1917 narození 1899, 1898, 1897, dle vyhlášky V z 2. ledna 1918 narození 1900, dle vyhlášky W z 15. března 1918 narození 1899-1894. Při těchto přehlídkách bývali nevojáci 18 až 41 leti schopnější byli odváděni a po krátkém výcviku posíláni na frontu. Jako domobranci odvedeno ze zdejší obce 20 mužů, mezi nimi František Breník, rolník, Ladislav Benda, rolník, Jaroslav Špáček, rolník, Václav Brejtník, syn rolníka.

Příspěvek na výživu

Manželky vojínů a nemajetní rodiče, pokud výzva káležela na povolání vojína, dostávali od berního úřadu příspěvky na výživu, denně 85 h, v nájem 127 1/2 h, děti pod 8 let polovic.

Na počátku války šli do pole i horníci, poroději, aby nastal nedostatek

uhlí a železa, byli někteří posíláni domů. Horníci domobránci byli od vo-
jenké služby osvobozeni. V té době, kdo mohl, hleděl se dostat do dolů, třeba
že tam smrt čekala, jen aby se uhnul nákopům a frontě. Doly byly pod vo-
jenkým dozorem, horníci nosili vojenské čepice. Někteří se hladem potáceli, ale
na směr přeci jít musil, jinak pro něho přišli vojáci.

Útěk do rudy.

Hned na počátku války amírely a oběhly zlaté peníze, do konce r. 1914 stříbrné,
pak stříbrné i niklové a bronzové. Úporný nedostatek drobných nahrazen vyda-
ním spousty papírových droukorun a korun, lidem zvaných - uplavit; pak ra-
žením dracetihalů a drouhalů ze železa.

Nedostatek drobných.

Během války přišli do obce uprchlíci z Tyrol v počtu 52. Doma jim bylo vál-
kou vše zničeno. Naučili se trochu český, zvláště děti. Několik jim zdejší obyvatel
dosti pomáhal, přeci zde neměli na různých roztělaně. Byla státní podpora Kč 1.60
na hlavu a den neveliká a neměli tudíž k nakupům dosti peněz. Jinak si
vycházeli z dětí s nimi a dobře spolu vycházeli. Poslední odjeli opět v měsíci
lednu 1919.

Uprchlíci.

Obyvatelstvo zdejší těšilo se na Rusy jako na osvoboditele. Byla velká nadost,
když rakouská neb německá armáda byla poražena, zvláště r. 1914 a 1915. Byly
zpívány posmišné písně, na př. = Mne už nemá žádný rád, prohráli jsme
Bělehrad a j. Nebylo na štěstí udavačů.

Nedostatek.

V plánech na vyhubení velerádného národa českého bylo Rakousko-Uhersko
podporováno nedostatkem potravin, který se dostal r. 1916. Proto byly tak kru-
te реквизиce obilí a dobytka v Těchách a na Moravě, aby se Němci dobře najed-
li, Těchové strádali hladem a podvýživou. Válčný rok 1916 dolehl tíživěji na
každého, zvláště v městech, ačkoliv i v některých rodinách na venkově dostal se
citelný nedostatek, který se r. 1917 a 1918 ještě stupňoval. Tak byly stráveny,
nastala nouze o potraviny. Nejen chudí, ale i vstří, odkázaní na první plat
týřely drahotou potřeb, která bylo ještě těžko dostat. Lidé z měst vycházeli na
venkov shánět jídlo. V té době se rodilo ketarování, hlavně z důvodu pol-
ských lidí, jichž do Těch vláda nejvíce nasadila. Ketarování nerostavily a-
ni lichovní soudy, spíše dostatek potravin a zboží, který se časem poměrně dostal.
Plahočení hladovějících s batohy po potravinách bylo kruté a ke všemu bývala
ještě těžce nabytá aprovizace na nádraží zabavována.

Stát requiroval obilí, brambory, luštěniny, mák, seno, slámu, vlnu, uhlí a j.
Všechno si lidé kupovali na listy, vydávané chlebovými komisemi. Byly chleben-
ky, moučinky, cukerky, tučňky, mýdlenky, tabáčky, bramborenky, solenky,
kávenky, uhlenky a j. Na počátku r. 1918 utíkaly se i botenky, na které se do-
stala obrovská důvěrná podpora až 100 Kč, jinak trochu lepší byla za 200 Kč.
Obilí mlelo se na mlci vyháry, ale dosti se ho semlelo bez nich, "pod rukou",
jak se říkalo. Ve mlýnech bývaly často přívěsné profílidy, při nichž obilí nehyte

- onky.

mléčnými výrobky bývalo bez náhrady zabavováno. Mlý zemedělci, říkálo se producenti, spíše státu obilí prodávali, byli postaveni vojenskými prohlídkami. O dárce mouky lidu povolené nemohl být nikdo živ a ochrániti pro sebe a svoji rodinu potřebné množství obilí stálo námahy, práce a strachu, že těžko uvěřiti. Co tu bylo před každou реквизиicí tahání pytlů z jedné skryšce do druhé a obvyčně z noci, neboť v této době nevěřil již nikdo ani domácím. Pondeží se konaly реквизиice za asistence četnictva i vojáků s nasazenými bodáky. Někde byly velice přísné. Stát za rekvirované obilí mnoho neplatil, potají prodané obilí mělo mnohem větší cenu. Ačkoliv hospodáři nesměli obilí ani brambory nikomu prodávati, protože všechna úroda byla státem zabavena, práce jen příbuzným a známým potají prodali, ještě nikdo nemohl ze státního přidělu mouky, do níž přidávána mouka z lobi, kaštanů, bytí živ. S přidělem mouky mohl vystačiti leda ten, kdo se mohl najísti masem. Ale toho byl také nedostatek a bylo velmi drahé. Hospodáři, třebaže mívali veliký předpis rekrusicní, prodali, pokud mohli, těm, kteří nicého neměli. Ale byli i tací, kteří domácím nicého nenechali, ještě rvaní kutasové platili jim za obilí vysoké ceny a nicého neprozradili. Takto získané obilí skoupili mlynáři a pak mouku draze prodávali, kg za 5, 8 až 14 Kč. Poněvadž měli veliký odbyt, naschnulisi někteří mlynáři slušně jinně, což se bylo jevílo v přeprychu neb nakladných starbách.

Soupis.

V červnu 1915 byl prováděn první soupis osenných plodů, také byly konány soupisy záso. Kdo něco měl, a v r. 1916-18 měl málokdo nějaké záso, ten si vše dobře uschoval. S ukončováním při prohlídkách bylo mnoho práce a vyšší mívaly hoddy. Mnoho soupisů osenných plodů byly soupisy dobytka, slámy, sena, záso mouky, cukru, bramborů, sádla, masemých i činových předmětů.

Již v r. 1917 byly navázány v týdnu 3 kamase dny, neboť častými rekrusicemi hověčího dobytka byl stav jeho značně smíšen, takže nastal nedostatek mléka. Proto se značně rozmohl chov koz.

Ostatně nedostávalo se všeho; nebylo petroleje, nebylo uhlí, cukru a mouky málo, na lišty někdy nic, rýže a káva žádná nebo za cenu průměrnou, bylo málo mydla, byla bída o vše. Ovšem za aprovisací dostalo se všeho, tabákem počínaje a mitemi, kterých také nebylo, konče.

Polníci také měli dosti nesnází; kde kdo žádal obilí, krmivo, dříví, kolář, kovář, sedlák, rodič čeledi, kupec za látky, známí z měst, nejvíce stát, takže mnohý nemohl všemu vyhověti. Rozmohl se mletí domácimi mlýny, sušení acetylenem / karbidem / který byl na závodech vyloastrován a za aprovisací měněn.

Kuřákům jako pijákům bylo ale. Stát přiděloval tabáku málo a z toho málo ještě většina kuřáků byla prodána pod rukou za aprovisaci. Ve vsi prodával

cigarety kde kdo, někteří s nimi staticně ketařovali, kouření tedy bylo dosti, ale dražšího. Jen v trafikách bylo stále jako po vyhoření a jak by ne, když někdy se ale kolo tabáku odkutálelo do mlýna nebo na jiné vhodné místo a na kouření, třeba měli tabáčky, se nedostalo. V tabáku bývalo hojně listů bukové, strusek a na, listů chmele, což bylo kouření šeredné. Ale i toho kouření se nedostávalo a nic nemohlo tabák nahradit. Proto někteří kuřáci si přestovali tabák doma, právě jako se vařilo pivo v domácnostech. Protože tabák se doma správně nevyušel, poskytoval nedobré kouření. Zavedení tabáček nepomohlo, neboť 2 balíčky tabáku nebo několik cigaret, případně doutníků na týden, často 14 dní nemohly lidu kouření nahradit. Jedině horníci mívali pravidelný příděl asi 8 balíčků lepšího tabáku na měsíc.

Mimo potraviny schovávaly tři předměty cínové, měděné a mosazné, poměrně slídilo četnictvo. Sbíraly i cínové ploví trubky, mosazné kohoutky, hmoždýče a j. V prosinci 1916 spisovány i hromosvody, pro měděné dráty, mosazné kliky a závěsy. V těch smutných dobách se ukázalo, že již nejsou zcela pravdivá slova českých pionů: Blaze tomu, kdo nic nemá, nestará se, kam to schová. - Kdo nic ho neměl, ovšem neschovával a nevyužíval vcelkových shujší pod podlahou, v seni, ve stodole, v úlech, ve vypošev olili, v lese a j., leč blaze mu nebylo. Na venkově sehnali přece jen nejnutnější živobytí, ale z měst, kde v celých řadách lidé čekali dlouho na nepatrné přídele, přicházeli na venkov za aprovisací a nabíreli nejen peníze, také tabák, karlid, ale i prádlo, šatstvo, šperky. Bylo dost zlatých sedec mezi rolníky, která se ustrnula nad typičkami, ale byli také odce kamenného, kteří učinili rozdíl mezi zbohatlým ketařem a chudásem, prodávali děma stejně draho nebo prodávali jen za stříbrné a zlaté mince nebo výměnou za šat, prádlo, skvosty a jiné potřeby, jejichž hodnota při nedostatku stoupala.

V roce 1916, 1917 a později přicházeli mnozí lidé z okolí Prahy i Kladna, kde byla velká bída, v noci, aby tahali brambory. I ta trou bylo do rána zničeno. Proto majitelé polí předčasně bramborů dobývali, tyto pak ve sklepích a křechtech hnily. Bylo sice naříděno, že nikdo mimo majitele polí po 8 hodině večer nesmí do polí, leč to nepomohlo.

V roce 1916 až 1918 bývalo na staništích pilno sbíraců; doma lidé olili šrotovali, ze šrotu se peklo černé pečivo, které šlo dobře k duhu.

V r. 1916 byly mlýny rayonovány t. j. vše musily mlít jen v určitém mlýně. Teprve po převratě bylo dovoleno mlít kdekoliv, ještě na mléčivky, leč přece již dostatečné množství olili. V roce 1915 byla denní kvota mouky 200 g, pracovníci a samozásobitelé 300 g, ve zrních 366 g olili, od března 1919 počítáno měsíčně 12 kg, od srpna t. r. 25 kg olili.

Koním byla snížena dávka ovesa na 1 kg denně; rolníci krmili ovšem dle svého uvážení, přikrmu nedávaje.

Shodným dětem a učitelstev bylo naučováno slévati a púšiti ostružinové a jahodníkové listí vojáky na čaj, slévati kopřivy k výrobě látek, staré kovy, sátko, prádlo, papír, gumu a j.

Kromě ručních slasti válečných zaveden po tři léta od dubna do konce září letní čas, při němž bylo poledne v 11 hodin. Letním časem se řídily úřady, dráhy, leč na venkově pracováno dle starého času.

Ceny.

Ceny životních potřeb ku konci války byly znamenitě zvýšeny. Často se měnily a v každé obci byly jiné.

	1914:	1918:
1 q pšenice	18.- Kč	300.- až 800.- Kč
1 q čirého uhlí	1.60 "	50.- "
1 q bramborů	5.- až 6.- "	300.- "
kuř	300.- " 400.- "	10.000.- až 20.000.- "
kráva	200.- " 500.- "	3.000.- " 5.000.- "
podvině	10.- "	300.- "
koza	20.- "	600.- "
botky	11.- až 15.- "	300.- až 500.- "
podrážky	3.- "	40.- "
oblek	50.- "	800.- až 1300.- "
košile	3.- "	200.- "
kloubouk	5.- "	300.- "
1 kg mouky	30 h	15.- až 20.- "
1 kg hověcího masa	1.20 Kč	14.- " 40.- "
1 kg sádla	1.80 "	20.- " 40.- "
1 kg másla	2.- "	80.- "
1 kg leje	1.- "	20.- "
1 kg bramborů	5 h	3.- "
1 l mléka	17 h	3.- "
vejce	5 "	2.- "
1 m bavlněné látky	40 "	300.- "
1 m vlněné látky	7 Kč	600.- "
domovník	4 až 10 h	1.20 až 2.- "

Válečné půjčky.

K účelům válečným upisovány válečné půjčky, jejichž bylo osm. Lousede' byli vybízeni k upisování půjček, vlastně od vojny sprostěni. Něhdo je v čas prodal s menší ztrátou, po převratě byly téměř bezcenné.

Válečné hrůzy na frontách nelze vyličiti. V rákovech kopulky se někdy metaly až na 2 m výšky. Vzduchem svistěly šrapnelky a granáty, rozrušovaly pučky, maly vesnice, města, i celé lesy a obce celé krajiny v poušt. Pancířové tanky, velké jako nestvůry, nurnajíce překážek, vnikaly až do rákovi a sůly smrt.

skolem sebe. Mladí lidé i otce rodin obětovali své nadějné životy, nevědouce proč. Smutek, lida, ticho a smrt vstávaly všude.

V zářemí civilní obyvateľstvo, ponejvíce starci, ženy a děti, vedle lidy strachovali se o životy svých drahých na frontě. Myšl lidská a svědomí menáhla otupěly, vše se přijímalo jako nevyhnutelné a samozřejmé, žilo se pro okamžik, každý hleděl za daných poměrů uvati, co se dalo a byl lhostejný k lidě a utrpení druhého. Věcnost manželek se vždy neosvědčovala, válka trvala příliš dlouho a trpělivost byla u konce. Kradice, zbrota a zločinnost vstávaly netušícím měrou, vřchyt lidská srdca otupěla po tolika bolestech a neměla porozumění pro druhé.

Převrat.

Dne 28. října 1918 padla pouta staleté poroby našeho národa a po temné noci nastal den svobody. V celém národě válkou a jejími bídami utrýpaném vzplanulo obrovské nadšení, jež vyjadřováno zpěvem národních písní a všeobecným sběratelstvím. Ve zdejší obci bylo uvedené pondělí o událostech v Praze známo až odpoledne. Po rozšíření radostné noviny mnoho občanů šlo na tábor do Dušníků i Uhroštic.

Během dalších týdnů vraceli se domů vojáci. Po nesčetných utrýpeních, mnohdy po dlouholeté nepřítomnosti byli radostně vítáni.

Nejprve vraceli se domů ruští legionáři: František Balabán, horník, Antonín Benda, rolník, Josef Jelínek, listonoš, Antonín Luchý, rolník.

Ve světové válce ze zdejší obce padli Antonín Balabán, horník, Matěj Blažek, dělník, Josef Chvojka, kočí, Štěpán Chyba, kočí, František Knížek, dělník, František Kverka, zedník, Matěj Kverka, strojník, Josef Kváča, horník, Josef Rus, dělník na dráze, Rudolf Smrčka, horník, Jan Frejda, tuhlář, v Rusku, Antonín Ton, křížčí.

V ruském zajetí zemřel Ladislav Šefler, rolník, nevěstným zůstal Josef Nejedlý, syn domkáře.

Po padlých zůstaly vdovy Marie Knížetová s 2 sirotky, Antonie Kváčová s 3, Marie Kverková s 1, Karolína Šeflerová s 1, Marie Rusová se 4, Marie Tonová s 2 dětmi.

Jako invalidé se vrátili Antonín Hlášek, horník, Josef Jirothka, syn rolníka. Ze zajetí v Itálii vrátil se Ladislav Benda, rolník, z ruského zajetí Václav Vondra, horník, Václav Bláha, dělník.

Po celý rok nedostávalo se piva; v hostincích hosté pili sodovou vodu a p. Také o tabák byla velká nouze; kuřáci kouřili suché listy a ořechy, vlnu, jahody a j. Kouř takového kuřáka šířil daleko - libernou - vůni.

Protože při vysokém vymílání bylo otrub velice málo, krávy krmené řexankou a trochu naložených řádků dojily zcela málo; nedostatek mléka byl veliký.

Masla vůbec nebylo lze koupiti; jen v neděli dostalo se na rodinu $\frac{1}{2}$ kg, hořavého. Široko daleko sháněli po vesnicích lidé mléko a nosili je do Prahy, odkud na 1 l dostávali bochníků chleba ve váze 1.26 kg pochybné jakosti.

Od 1. dubna t. r. směl spotřebovati každý člověk pouze 1 kg cukru měsíčně, korniči $\frac{1}{2}$ kg. Protože množství ono nestačilo, slaveno umělým medovým máslem. V listopadu dávka cukru snížena na $\frac{3}{4}$ kg na měsíc. Váření kojné a cukrovky syrové.

Od ledna zmenšeny i kávovky na $\frac{3}{4}$ kg kávové směsi pro osobu na měsíc. Káva vařená a praženého obilí, ponejvíce žito, jež bylo chutnější než různě kávové náhražky. Když ku konci měsíce došel cukr, vařena polévka.

V roce 1918 rozmohla se v obci epidemická nemoc, která se rozšířila ze Španělska po Evropě a nazvána španělskou chřipkou. Touto nemocí onemocnělo velké množství občanstva.

Za maximální ceny stanovené úřady bylo lze dostati velmi málo. Prodáván 1 kg fermeže za 56 Kč, břízové koště 1.-, 1 q vápna 8.-, tisíc cítek 60.-, táček 110.-, hrábě 1.20, cívka nití o 300 m 26.-, řemkové botky 120.-, podsátí bot 160.-, košile 30.-, podšlekačky 28.-, trikotové spodky 50.-, roční hříbě 1300.-, vůl ke tahu 2200.-, hůzle 10.-, podsvince 56.-, kouse pro vyliknutí 4.-, husa 46.-, od mány okopání řápy 4.-, protahání 6.-, 1 q pšenice a žito 100 až 200.-, ječmene 160 až 200.-, 1 q krmné řepy 25.-, vejce v dubnu 36 h, v červnu 50 h, v prosinci 1.- Kč, 1 l octa 1.60, 1 kg soli 0.40, svobodný muž platil měsíčně za stravu 100.- Kč.

Více než za peníze dostalo se výměnou: 1 l petroleje za 1 l mléka, 10 kg mouky za podšleka bot, 2 kg sádla za 10 l petroleje, 1 kg broků za 25 kg pšenice, 1 kg cukru za 2 kg mouky, 1 kg kávy za 50 kg pšenice, 1 q sody neb 1 q zeli za 1 q pšenice, 100 prázdných nálojnic za 5 kg mouky, 2 kg ječmene za 1 l petroleje, 5 vajec za 10 balíčků tabáku, 5 kg másla za 50 kg bílé mouky neb fúru černého uhlí, 1 q sena za 2 kg másla, 5 kg cukru za 1 kg másla, 40 kg cukru za 120 kg mouky, 3 m látky na šaty za 40 kg cukru, 10 kg cukru za 1 m kletu, 5 kg mouky za železko ke přebírání, 160-200 kg obilí za 4 rápy k vovu, 50 kg pšenice za 70 kg jablek, 5 kg mouky za 100 táček, 1 hl piva za 1 q ječmene, 1 q pšenice za 4 dny řednické práce, 4-5 kg pšenice za 1 den práce u parní mlátičky, 10 kg pšenice za přípuštění kance.

Lásobování.

Chřipka.

Ceny

Pohyb obyvatel.

V tomto roce narodilo se v obci 11 dětí, manželský sňatek uzavřely 3, zemřelo 22 osob; nejstarší Kateřina Klichová, vdova po ředníku, dožila se 83 let, 9 měsíců 17 dní.

Počasí.

Nový rok přišel v množství sněhu, z něhož vřel navál značné závěje. Po několika dnech obléhly trořichy se opět závěje. Odpoledne 11. ledna za silného sněžení tržkate se zabyšelo a hřmelo. Po 15. lednu nastala jarní pohoda, bláto, teplo; staniště i podoraná pole se mizila. V noci i ve dne trořichy se husté mlhy. Od 1. do 6. února přišly holomrazy, pak opět jarní pohoda, od 13. února mrazy - 9 °C, 21. t. m. padal sníh, pak nastala mizná pohoda. 4. března se již vlačelo, 6. t. m. se selsa jarka. Od 8. března mrazilo a napadl lehký poprášek sněhový, kol 15. března mrazy, dosahující ku konci - 5 °C. Nastal such v březnu potrvál až do 17. dubna. Od toho dne přepřichalo až do května. 30. dubna pozdí odpoledne veliký lijavec s kroupami poškodil značně květonci švestky a jabloně, vojtešky, na svazích odplavil prst. V květnu teplé leč suché počasí ohrozilo okopaniny a pšeniny. Na osových stromech vykytlo se mnoho housenek. Začátkem června přišla chladna a noční mrazíky, zvláště citelný mráz ze 4. na 5. června poškodil brambory, 15. a 16. t. m. přišlo, pak až do konce měsíce byla značná chladna. Sena většinou řídka sklizena a přehně prohodly. Od 2. července nastaly značné deště. Jako loni nerostly jetek, byl nedostatek krmení, sešlo zelené řito, oves a ječmen. V druhé polovině července nastala parna. Tě červnovými chladnými zpoždění začaly sešáním řita 20. června. Pak sklizeny ovy, ječmeny, posléz pšenice. Denní přepřichy přisolíly časté obracení posekaného obilí. V červenci a srpnu z nedostatku lidí značně poškozovali bramborová pole taháním trsů. Ve zřích velké množství lidí z daleka sbíralo klasty. Přepřichy stěrující řně potvály po celý srpen, takže jarky sklizeny až v září. Druhým týdnem v září značně se ochladilo, až do konce září panovalo suchs. Brambory sklizeny suché, čisté. Kdo měl cizí semeno, dosti sklídl; s domácím semenem bylo ale. Dle odhadu po 1 ha se sklídilo 11 q ozimé, 9 q jarní pšenice, 10 q řita a ječmene, 8 q ova a směs-ky, 305 q cukrovky, 35 q bramborů, 20 q sena. K podzimním setím se těžko ora- lo a z polí muselo se vybírat mnoho pýru. Cukrovka dobývána pozdě, ještě cukrovary vzhledem k nedostatku uhlí teprve od 15. října ji přijímaly. Říjen byl klidný, ráno silné mlhy, po poledni jasno, což potrvál až do polovice listopadu, pak nastaly mrazy. Podzimní práce v polích odbyly se velice pohodlně. První sníh napadl 26. listopadu. Začátkem prosince povolilo, bylo mlhavo a blátivo. Krátce před vánoci utuklo a velmi poprášil sníh, dopo- ledne vždy povolalo. V polích bylo množství koropty.

V únoru a březnu na popud strany sociálně-demokratické začaly se vymáhati přepłatky maximálních cen podsvínčat a obilí. Někteří hned po vyjvání kupcem vrátili dobrovolně přepłatky, jiní museli být doháňeni soudy.

Přepłatky.

V březnu bylo provedeno kolkování papírových peněz. V celé obci sebrány všechny bankovky obecním úřadem a odneseny do Uhroštic. Tam každému polovinu peněz započali jako vklad, druhou polovinu vrátili opět s přilepenými kolky. Aby unikli kolkování, někteří jednotlivci shromažďovali samé koruny a drahokoruny, jež se nekolkovaly, kupovali různě obilí nebo ukládali do spořitelny. Okolkované bankovky poznenáhlu stahovány, když za ně byly vydávány nové československé státopsky. Vkladním listem na rozdání část peněz bylo možno platit daně a dávky z majetku.

Kolkování.

Během nejbližších měsíců provedeno bením úřadem v Uhrošticích okolkování vkladních knížek, cenných papírů, akcií, listů, nekukovních pohledávek, pojistek a j. Pak proveden soupis veškerého nemovitého majetku, který s okolkováním sloužil jako základ k vyměření dávky z majetku. Ta předepsána každému, u koho zjištěn větší majetek než Kč 10.000-. Těm, kterým se v válce majetek zvětšil, vyměřena ještě dávka z přírůstku na majetku. Obě dávky se splácely v několika pololetních splátkách a měly způsobiti nápravu pokleslé měny.

Volby do obecního zastupitelstva byly vypsány okresní správou politickou dne 15. dubna t. r. Obecní schůze voličů, sestavené obecním úřadem, prozkoumala volební komise; volby konaly se v neděli dne 15. června t. r. Do obecního zastupitelstva zvoleni Antonín Maár, horník, František Svěda, truhlář, Emil Benda, rolník, František Beník, kolník, František Hlasek, rolník, Jan Přiboda, hostinský, Jan Nejedlý, hostinský, Josef Tuma, hajný, František Evan, služník, Josef Šetek, kůtník, Matěj Podzemský, horník, Bohumil Kucera, redník, Antonín Rus, horník, Václav Junga, topič, Karel Prohoda, hlídač.

Obecní zastupitel.

Starostou zvolen Antonín Maár.

Až do února dostávala osoba týdně na chlebočku 1 chléb ve váze 12,6 dkg a 50 dkg mouky k vaření, většinou americké. Od 21. září připadlo na týden chléb ve váze 175 dkg a 175 dkg vařivé mouky, nebo mohla osoba dáti si semkliti měsíčně 25 kg armí. Od 11. prosince vydáváno týdně kromě chleba 1 kg mouky k vaření. Tuky dostávalo se 1 1/4 kg měsíčně na osobu. Tuky, káva a mýdlo ve druhém půlletí byly ve volném obchodu.

Láobování.

19 31 29

J. Smaral
okr. škol. insp.

Při odvodu letošního roku byli odvedeni František Brčka, dělník, Josef Jelínek, kůtník,

Odvod.

Karel Knechtl, redník, Josef Vondra, horník.

Příjmy.

Obecní příjímka činila 240 % ke všem daním; obec měla Kč 16.872.88 příjmu a Kč 14.086.19 výdání.

Pohyb obyvatel.

V tomto roce narodilo se v obci 6 dětí, oddáno 14 osob, zemřelo 11 osob, a nichž nejstarší Kateřina Bláhová, vdova po hutníku, dosáhla 85 roků 4 měsíce 13 dní.

Ceny.

Platilo se za 1 kg: hovězího masa 24, vepřového 30, cukru 3.16, pod rukou 15, kávy 40, sody 7, 1 l mléka 2 až 3, petroleje 8, vejce 1.30, 1 q černého uhlí 19, metr palivového dřeva 50, 1 q pšenice 80, pod rukou 600, žito 80, pod rukou 300, ječmene a oves 75, pod rukou 300, bramborů 200 Kč.

Počasí.

Nový rok začal v blátě, jež potrvalo až do 19. ledna s občasnými přepískami. Teprve 20. ledna sněhový pojrasák pokrýl stádkem sněm. Začátkem února mrazy dostupily -14 °C, 10. února nastaly mlhy, 19. t. m. polevilo a bláto potrvalo pak až do března, kdy přišla mírná jarní pohoda, půda vysychala, 8. března začalo s vlácením a setím. Teč po 4 dnech začalo pršet, přišla chladna, 16. března padal sníh a pak až do konce března ráno mrazilo a sněžilo, uprostřed bláto. Po celý duben bylo velké chladno, ráno mrazilo. Teprve 7. května se oteplilo. V neděli dne 11. května přišla první jarní bouře s lijavcem. Po další květen panovalo úporné sucha, rovněž v červnu. První sena řídka sklizena za krásné pohody. V druhé polovině června dostavily se toužebně očekávané deště, jež poškozeny pozdní sena. V červnu bylo poněkud slunečno, takže úroda se dobře ukládala. Dle úředního odhadu skládalo se průměrem po 1 ha 13.80 q ozimé pšenice, 13.70 q jare, 12.30 q žito, 15.80 q ječmene, 13.60 q oves a směsky, 55 q bramborů, 200 q cukrovky, 220 q krávniny, 20 q sena. V době řepné sklize dne 28. října začal padat sníh a padal několik dní. Mnoho cukrovky a bramborů zasněženo. Protože mrazy a sníh trvaly celý listopad, sklizeny brambory a cukrovka s velikými obtížemi až v prosinci a zaseto málo ozimé. Mírné počasí v prosinci koncem měsíce přišlo s deštěm a sněhem.

Stávka zemědělského dělnictva vypukla ve všech 33 dvorech panství tachovského, jezebského i rodenšvorského dne 3. ledna t. r. následkem sporů mezi důvěrníkem dělnictva a správcem jednoho dvora na Flánsku. Později vymáhány stávkou arýšné masy. Potahy a hovězí dobytek uhlířely roduj pohlasného a šafáře, na čas byli ve dvorech ku hlída vojáci. Stávka ukončena 5. února, aniž stávkující docílili nějakých výhod.

Stávka

V neděli dne 18. dubna při volbě do poslanecké sněmovny dostala 85 hlasů strana republikánská, 147 sociálně demokratická, 34 českých socialistů, 19 národní demokracie, 3 živnostníci.

Volby.

Při volbě do senátu dostali 79 hlasů republikáni, 124 sociální demokrate, 30 českých socialistů, 7 národní demokracie, 1 živnostník.

Při pravidelném odchodu v Uhrošti na xpusoblé k činné vojenské službě uvaněmi Václav Klička, dělník, Antonín Stejskal, kolník, František Vondra, dělník.

Odchod.

Ze zabrané půdy státního velkostatků byla po letosní sklizni část nuceně pronajata drobným zádatelům. Ač přípustno bylo pronajati nejvýše 20% výměry velkostatků, o půdě bylo tolik zádatelů, že zádatelů půda zabírala více než celý velkostatek. Po dlouhém jednání část pronajata na 6 roků za roční nájem Kč 350,- a 1 ha a placem daní s veškerými přírůžkami.

Drobný pacht

V neděli dne 12. prosince a národních došleho z Kladna ohlásili někteří hospodáři dělníci hospodářské správy v členění Újrdě, že zabírají státní velkostatek Horní Píse a jako národní rada jej budou spravovati. Dne 13. t. m. byli vojensky zatčeni a odvezeni do žaláře na Pankrác, kdež strávili 2 měsíce ve vyšetřovací době, pak postaveni před výjimečný senát pro zločin dle § 83. t. z. / násilné zabírání círné nemovitosti / a odsouzení k 6 - 8 měsíčním těžkého žaláře. Amnestií presidenta republiky byl jim trest zkrácen.

Pokus o převrat

Výkazy na tuky, kávu, mýdlo lechem rohu odpadly, také soda, sušky a petrolej prodávaly se již volně. Na spotřební výkazy čili listy byl jen cukr, mouka a chléb, tabák. Tuků bylo měsíčně na osobu 1 kg, od 1. listopadu 1 1/4 kg. V červnu až srpnu nedostávala se chlebová mouka, v náhradě za chléb dával se 1 kg mouky k vaření. Od září dostávala osoba týdně 1 chléb ve váze 175 dkg a 75 dkg mouky k vaření, horník 175 dkg mouky k vaření. Protože dávka nestačila, kupováno pod rukou za anachné ceny. V touze po posměch placeno za nájem a korce ročně 140 Kč, veškeré daně s přírůžkami a 10 kg pšenice, 10 kg řepa, 10 kg ječmene a 15 kg bramborů, at byl oset čimkoliv.

Zasobování

V tomto roce decní přírůžka k daní čimrné činila 48%, k ostatním daním 238%,

Přírůžky

obecní školní přídávka k činovní dani byla 21%, k ostatním 80%.

Příjmy obce činily Kč 31.891.45, výdaje Kč 31.008.13.

Pohyb obyvatelů.

V tomto roce narodilo se v obci 11 dětí, z nich jedna dvojčata, manželský svátek uzavřelo 15 osob, zemřelo 5 osob.

Ceny.

Platilo se za 1 kg chlebové mouky 1,-, pod rukou 5,-, k vaření 2,-, pod rukou 10,-, brambor v červnu 3,-, od července 2,-, hověčího masa 20, vepřového 28, skopového 20, salámu 32, 1 kg živé váhy hověčího dobytka 13, kalité husy 30, másla 56, sádla 28, margarinu 36, cukru 3, od října 8.20, pod rukou 15, hrách 5,-, nakládané zelí 2, 1 l piva 2.80, vejce 1, od června 1.40, od října 2, 1 l mléka 2, od června 2.40, od října 3, 1 g černého uhlí 32-42 Kč, metr palivového dříví v lese 32, 1 l petroleje 7.20, 1 kg svíček 32, mydla 53, hrůšek neljablěk 2, m válečné látky 40, bavlněné 60, štrukt 90, Oxford a flanel 22, barchet 28, kaliko 18, kanoas 36, vlněný pánský oblek 1500, plstěný klobouk 200, čepice 65, kravata 30 až 60, košile 120, cívka nití 23, pár muškových botek 280, ženských 200, dětských 180 Kč.

Mzdy.

Ženaty čeledin měl měsíčně 190 Kč, 80 kg bramborů, 60 kg mouky, 3 g uhlí, 60 kg dříví, 1 l mléka denně, byt o 2 světnicích, za jiné příslušenství 200 Kč.

Dělník měl za hodinu 2, žena 1.50, dítě 1.20, ve zímě o 0.10 za hodinu více. Za dobytčím řepou se platilo 80-100 Kč od mýny, 1 kg cukru příslušenství od 3 mýn, kočí za vyprání korce cukrovky měl příslušenství 10 Kč, od dovozu 10 až 20 h za 1 g. Horníci měli minimální plat za 1 směnu 42 Kč, s příslušenstvím, rodinnými a j. 65 až 85 Kč.

Zaměstnavatelé si stěžovali, že zaměstnanci mají smlouvami zaručený nejmenší plat, leč výkonnost je malá.

Počasí.

V lednu a únoru panovala mírná zima s častými deštěmi a sněžením. Na suchších pozemcích se celou zimu oralo. 1. března nastala příjemná jarní pohoda, která umožnila seti. 8. března zima se vrátila, seti přerušeno, od 15. t. m. přibývalo slunečna, ku konci vál studený vítr. 1. dubna znovu bouřilo. Po chladných ránech krásná jarní pohoda, trávající do půli měsíce, umožnila pohodlné seti. Kol 20. dubna rozkvetly ovocné stromy. Pak chladno a deštivo, trávající do 5. května, způsobil roztrápení polí. Teprve koncem května se oteplilo, celý měsíc hojně přišlo, zasázené brambory silně hnily a mouchy se opět vysarovali. Vlhká pole umožnila zaseti až v druhé části května. Při soupisu osamých ploch napočítáno ve zdejší obci 44.76 ha trvalých luk, 13.30 ha ovocných zahrad, 7.88 ha pastvin, 274.93 ha lesa, 0.08 ha rybníků, 34.83 ha cest a plochy zastavěné, 406.21 ha orné půdy; z ní 64.71 ha ozimé pšenice, 10.98 ha jaře, 40.46 ha řepa, 63.09 ha ječmene, 49.88 ha ovesa, 5 ha kukurice, 1.41 ha hrachu, 10.36 ha vřes na seno, 1.23 ha bobu, 9.37 ha obilné směsky, 2.31 ha řepky, 0.49 ha máku, 0.14 ha ranných brambor, 22.06 ha zimních, 46.69 ha cukrovky, 10.59 ha krmné řepy, 0.31 ha kláskového zelí, 54.17 ha jetelů, 7.24 ha vojtěšky, 145 ha ligrusu, 1.48 ha směsky, 0.71 ha kukurice, 1.50 ha hořčice, 0.58 ha úhoru. Od 3. června nastalo chladno. Půsání vojtěšky začala 1. června, lucniho sena 9. t. m. Sena usušena za krásné

pohody, jež potrvála až do 10. července. Jen 20. června přišel lijavec s kroupami. Po dopoledním dešti 10. července se ochladilo, po půli července nastala vedra, v stínu až 31° R. Žito sečeno od 17. července, v posledním týdnu téhož měsíce začala sklizeň pšenice a ječmene; denními přeháňkami sklizeň ztěžována. V srpnu se průměrného počasí rychle sklízelo. Kromě 19. a 20. srpna, když přišel, celý měsíc bylo pravo. Když 1. září děti šly do školy, nebylo na poli stébla. Sklízeno průměrně z 1 ha 12 až 13 q žita, 14 až 15 q pšenice, 17 q ječmene a ova. Koncem srpna se ochladilo a mírně prašivalo, v září druhým týdnem nastaly překvapivé podzimní dny, v nichž se pohodlně sklízela cukrovka. Ovoce urodilo se dosti, dozrálo brzy a koncem září bylo většinou sklízeno. Krásná pohoda s nočními mrazíky trvala do půli října, 16. - 18. t. m. foukal ostrý severák, mrazy se stupňovaly a koncem října ustala obla. Téměř celý listopad mrazilo, pro suchou zimu špatně vycházely, na rybníce po celý měsíc se hlouvaly děti. První dny v prosinci ráno i brzy odpovídne válely se neustanně těžké mlhy, chvílemi prašil se sníh. Uprostřed měsíce mrazy přitukly, napadlo sněhu, že byla znamenitá sanice, leč o vánočních nastala obleva.

Rok 1921.

Sečítání lidu.

Dne 16. února provedeno v obci sečítání lidu. Napočítáno v obci 97 domů, v nich 130 bytů, 568 obyvatelů: 278 mužského a 290 ženského pohlaví, 566 národnosti české, 1 ruské, 1 rumunec, 490 katolíků, 29 osob československého vyznání, 4 bez vyznání.

V osadě Dolní Ptice bylo 33 domů s 42 byty, 184 obyvatelů 183 mužského a 101 ženského pohlaví, 151 katolického vyznání, 6 československého, 27 bez vyznání.

V osadě Horní Ptice bylo 64 domů s 88 byty, 384 obyvatelů 195 mužského a 189 ženského pohlaví, 339 katolického, 23 československého vyznání, 22 bez vyznání.

Neraměstnanost.

Od 1. dubna omezena práce v řezacích dolech na 5 dní v týdnu, v sobotu nepracováno. Dne 1. července zastaveno dolování na Škrobek v Jinočanech, dne 8. srpna v Chrastémích a na Frakulově. Nejmladším svobodným horníkem dána 14 denní práce s výpovědí, ostatní přiděleni na díl Jedu. Každý horník pracoval v měsíci dvakrát po 5 směn, vždy po 10 denní přestávce. První listopadem se počet neraměstnaných ještě zvýšil, dány nové výpovědi, nejstaršímu provise. Neraměstnaní dostávali od organizace horníků týdně 12 Kč, od státu 4 Kč, od 1. září 8 Kč podpory na 3 členy rodiny; od obce, již měli 1½ dne v týdnu pracovat, 1 Kč na hodinu práce.

Odvod.

Při odvodu letošního roku na aprioblé k činné službě vojenské byli uznáni Antonín Berdek, rolník, Václav Podzemský, horník.

Mobilisace.

Když Karel Habsburský dne 21. října t. r. podnikl návrat do Maďarska, byli mobilizačními vyhláškami, dne 24. října dopoledne vyvěšenými, povoláni do zbraně záložníci pěchoty, jízdy a dělostřelectva, narození 1895 až 1899, letectva, oddělení automobilního, telegrafního, narození 1890 až 1899, důstojníci narození 1881 až 1899. Želerníci zúčastnění a kvalifikovaní horníci zproštěni. Povolání nastoupili 27. a 28. října. Dne 27. října museli být odvedeni koně prodelem evidenčními listy, 29. t. m. musely být dodány na Kladno vojenské přepře. Tyto se téhož dne vrátily.

Žasobování.

Od 1. ledna bylo na týden vydáváno 1250 g chlebové mouky nebo 1750 g chleba, dále 750 g mouky k vaření, od 3. dubna 1000 g chlebové mouky neb 1400 g chleba a 1000 g vařivé mouky. V březnu po povolení dovozu cizí mouky a výrobky housek i rohlíků a m. objevilo se hojnost mouky a výborného chleba, ovšem proti apriováčnickému muskem dražšího. V dubnu pro volný obchod uvolněny luštěniny, a opět bylo jich lze dosti nakoupiti. V květnu nastalo omezení chlebovek, nabádáno ke kupování volné mouky americké po 9 Kč. Od 26. června vydáván týdně pro 1 osobu chléb ve váze 1400 g a 500 g mouky k vaření, horníkům 1500 g vařivé mouky, od 4. září jen nemajetným chléb ve váze 1400 g a 500 g vařivé mouky.

tukem vyživáno měsíčně $1\frac{1}{4}$ kg pro osobu, v červnu a srpnu $2\frac{1}{2}$ kg, od října pro dávání volně.

Obecní přivářky k činšovní dani činily 48%, k ostatním daním 240%, obecní školní 22% k činšovní dani, 100% k ostatním. Okresní přivářka činila 86% k činšovní dani, 400% k ostatním daním. Zemská přivářka obnášela 86% k činšovní dani, 200% k pozemkové dani a roli, 250% u zahrad, 150% k ostatním daním, 20% pro obchodní komoru.

Obec měla Kč 37.194.27 příjmu a Kč 32.660.61 vydání.

K úhradě nákladů spojených se zlevněním mouky pro osoby méně majetné, jimž v círně nakoupený 1kg mouky za 8 Kč pro dávání za 2 Kč, zavedena měsíční dávka, jež činila dvojnásobný katastrální čistý výnos vinic, zahrad, lesů, poloviční čistý katastrální výnos ostatní půdy; živnostníci platili z každého učedníka neb pomocníka 1 Kč za hlavu a den.

Zákonem ze dne 22. prosince 1920, čís. 683 Flr. zák. a nař., byl při ministerstvu zemědělství zřízen fond ku opatření strojených hnojiv, jež v r. 1921 měl zemědělcům opatřit a rozdělit strojená hnojiva za ceny úměrné zemědělských plodin. Do něho plymuly kromě nucených příspěvků kápaní 1/2 Kč z každého 1q/, chmelářů, bramborářů v r. 1921 a 1922 příspěvky obnášející dvojnásobný roční katastrální výnos lesů, vinic a zahrad, nejméně 15 Kč z 1 ha.

V tomto roce narodilo se v obci 18 dětí, manželský sňatek uzavřelo 10 osob, zemřelo 5 osob; z nich nejstarší Barbora Probošdová, vdova po horníkovi, dosáhla 76 roků 11 měsíců 25 dní.

Deputátníci dostávali měsíčně 150-180 Kč, byt s dvou světnicích, ročně 16 q černého neb 24 q hnědého uhlí, 4 metry dříví, měsíčně 60 kg řitné a pšeničné mouky, 1 kg tuků nebo právo vykrmiti vepře, 80 kg zrnáku, 1 l mléka denně, za říje a o Nový rok přídavek vždy ve výši měsíčního platu. Dělníci měli za hodinu 1.60 Kč, za okrájení 1 míry cukrovky 104 Kč. Horník měl za směnu 56 Kč a další sociální přídavky, dělník 330 Kč týdně, zámečník v továrně 435 Kč, sedlák 400 Kč, náteráč 350 Kč.

Ceny během roku značně kolísaly. Platilo se za vejce v lednu 1, v říjnu 1.60, 1 l mléka 2.60 až 3, 1 kg másla 56, tvarohu 12, 1 kg živé váhy hovězího dobytka 8, vepřového 15.50, 1 q řita 400, pšenice 450, brambor 120, sena 200, hnědého uhlí 21, černého 42, metr palivového dřeva 60, za kůrale 10, za kousek po vykrmění 5, hladová husa 40, koza 200, podsvinče o váze 5 kg 100, 1 kg chlebové mouky aporovační 1.20, ve volném posleji 5, k vaření aporovační 5, volně 7 až 8, krup 7, 1 kg aporovačního chleba 2, volného 5, houska 0.50, 1 kg hovězího masa 16 až 22, vepřového 22 až 28, škvářního sádla 48 až 34, sýrového 32, 1 kg párků 26, salámu 22, cukru 8, rýže 7, cibule 5.40, třesín 10, švestek 2.40, jablek 2-5, sochy 2, mydla 20, 1 l piva 3, petržele 6, 1 m bavlněné látky 47.50, oxfordu 16, flanelu 16.50, barčetu 35, kalicha 15, hanafisu

Přivářky

Pohyb obyvatel.

Mzdy

Ceny.

30, vlněný oblek pánský 1400, ušití jeho s přípravami 470, jen ušití 180, vlněný oblek dámský 1600, chlapecký 500, mušketéř botky 275, vysoké boty 600, ženské botky 250, dětské 165, plstěný klobouk 195, řídle 48, 2 postele s lakovanými a umývadlem z dubového dřeva 16.000, sečí 18tiřádkový stroj 5900 Kč.

Počasí.

V první polovině ledna bylo mírné počasí, blátivé, mnohdy hrálo slunce jako na jaře. 16. t. m. najednou umrzlo, leč na 3 dny tak zima polevila, nastaly silné větry s přepřeskami. 28. t. m. opět mrzlo, pak opět jarní pohoda. V únoru byly přituhlo a silné mrazy s občasným sněžením trvaly do polovice měsíce, kdy nastalo výslunní. 1. března se selská jarní pšenice. V první části března bylo chladné výslunní počasí s ranními mrazíky, suchá pohoda umožňující seti. 19. t. m. k večeru sprchlo, pak se opět teplilo, v prvních dnech dubnových zaseta i cukrovka. 14. dubna vál silný vítr, náceř se ochladilo a zamrazilo. Až do 18. t. m. padal sníh, který se ihned rozmáčel. Vlhka ta posloužila vdice osení. 19. dubna a několik dní po té uhořdily značné mrazy, které spálily ranne cukrovky. V dalších dnech se teplilo a mírně pršelo. Po té slunečno, tepla přibývalo, úroda trpěla suchem, ještě teprve 27. t. m. sprchlo. Při soupisu osenných ploch sledáno 45.05 ha luk, 13.33 ha ovocných zahrad, 7.85 ha pastvin, 274.93 ha lesa, 0.08 ha rybníků, 34.75 ha cest a zastavěné plochy, 405.76 ha orné půdy, z ní 87.46 ha ozimé pšenice, 2.63 ha jare, 43.70 ha řepa, 0.58 ha ozimého ječmene, 69.98 ha jareho, 36.58 ha ovesa, 1.84 ha hráchu, 5.56 ha čisté vlny, 0.70 ha bobu, 5.33 ha směsky obilí s luštěninami, 5.12 ha řepky, 0.98 ha máku, 33.19 ha pozdních bramborů, 47.35 ha cukrovky, 9.12 ha krmné řepy, 48.44 ha jetele, 0.92 ha inkarnátu, 10.41 ha vojtěšky, 26.36 ha ligusu, 28.04 ha směsky na krmení, 4.89 ha traviny, 5.91 ha kukuřice, 7.40 ha hořice, 7.40 ha savičky, 1.35 ha úhoru. V prvním týdnu v červnu bylo práno jako ve zmrázce, v druhém přišly deště, jež s úporným chladem zdržovaly senoseč, trvající až do 25. června. Koncem června práno střídalo se s chladem, v prvním týdnu červencovém byla opět horka, jež uopušila zrání obilí, takže 19. t. m. sešlo se žito. Teplota stoupala denně, v posledních dnech dosáhla 38 °C ve stínu, na slunci 50 °C. Stromy, brambory, řepa vadly, obilí kvapem usychalo. 29. června se přihnala bouřka, leč po krátkém lijavi, vítr mraky rozehnal. Úporné vedro potrvalo až do srpna, jsou jen někdy mírně prudkými větry, jimiž mnoho ovoce se stromů sházelo. Žně skončeny 12. srpna. Úporné vedro, jímž otava spálena, jež zavinilo spádání švestek, přerušeno 12. srpna bouří a deštěm, jež potrvaly řádu dní. Ke konci srpna se opět teplilo. Jasno a teplo trávající do 12. září bylo ukončeno vítrů a lijáky. Spálená otava byla většinou spasena, jež začátkem září bylo nutno ke krmení dlanovat chřást, třetí týden v září doháněna cukrovka, což pro sucha bylo obtížné, sklizen po horeč činila 70-80 g. 26. září nastalo podmráčno a chladno, pak se vyjasnilo a kromě 8. října, kdy bouřilo, potrvalo teplo do 27. t. m. Cukrovka a brambory se za suchého počasí sklízely čisté, brambory

byly drobné, pro sucho nenarostly. Zimny vycházely nestejně. Začátkem listopadu teplota klesla, silné studené větry předpovídaly blížící se zimě, chvillemi poletoval sníh. 4. listopadu teplota klesla pod bod mrazu, rybník zamrzl, druhého dne sněžilo a zmrzl se schovala pod sněhovou pokrývkou. Po týdnu mraz povolil, sníh amixel a podzimní setí i orání se dokončovalo. Po 20. listopadu se připravila opět mrazová vlna, teploměr klesl na -10°C , v hostincích nakládán led. V prosinci polevily mrazy, přišel liják, leč po 4 dnech zase utuhlo. 18. prosince přišla silná víchice, povolilo, mírné mrazíky trvaly až do vánoc, do kdy se mohlo orati, až za anačného snoha. V mnohých studnách utratila se voda. V posledních dnech roku větry přinesly deštiky.

Rok 1922.

Neraměstnanost.

Začátkem ledna zaměstnanci Prácheňské železářské společnosti pracovali 10 směn měsíčně. 1. srpna téměř všichni dostali placenou dovolenou. Společnost platila dovoleným měsíčně příspěvek 300-420 Kč, kterých s příspěvkem hornické organizace činily tolik jako výdělek za 10 směn. Na dolech zůstali jen ti nejnutnější pracovní hlídači, tesáři, vjezdové a podobně. Od 1. října příspěvek společnosti zastaven a vyplácen příspěvek státní. Mnozí sehnali si práci na stavbách, továrnách a j.

Odvod.

Při pravidelném odvodu byl ustanoven k činné službě vojenské příslušným Josef Huska, zaměstnaný při hospodářství.

Dávka z majetku.

V srpnu dostávali poplatníci platební rozkazy na dávku z majetku a dávku z přírůstku na majetku, jež byla určena pro nápravu měny a vymeřena dle stavu jmění ze dne 1. března 1919, kdy tomu, kdo měl větší majetek než 10.000 Kč. Z předepsané dávky 15%, nejmenší Kč 500 bylo splatno do měsíce, zbytek v šesti stejných půlletních splátkách.

Honobní výbor.

Do honobního výboru na nové období zvoleni Václav Jirothka, rolník, Jaroslav Tráček, rolník, Emil Benda, rolník, František Berdík, malíř, Jan Přihoda, hostinský; honobní rada z volné ruky Václav Jirothka za roční nájemné Kč 2265-.

Přírůšky.

Obecní přírůška k činovní dani činila 48%, k ostatním daním 168%, obecní přírůška školní obnášela 23% k činovní dani, 83% k ostatním daním. Okresní přírůška byla 86% k činovní dani, 500% k pozemkové dani a roli a 375% k ostatním daním. Zemské přírůšky byly stejné jako loni, přírůška obchodní komory činila 17%.

Příjem obce činil Kč 30652.50, výdání Kč 28570.81.

Pohyb obyvatel.

V tomto roce narodilo se v obci 16 dětí, zemřelo 8, nejstarší Marie Rusová, vdova po sedníku, dosáhla 73 roků 1 měsíc 19 dní, do manželského stavu v obce vstoupilo 5 osob.

Ceny.

Od 29. ledna uvolněna mouka k vaření a na pečivo, nemajetných vydáván jen chléb, koncem června odpadly i tyto poslední -enky a vše prodáváno volně. V dubnu podražilo maso, vlastně vepřové, neboť selata prodávána až po

45 Kč za 1 kg živé váhy. Ovoce urodilo se hojnost a zlevnilo. Fale ceny potravin v září klesly. Fale cihel bylo za 500-600 Kč, tašek 700-800, cementových 1200, 1 m² železných piken za 500-700, 1 q vápna 25-30, cementu 60-70, lat dubů 6 m 6-7, 1 q slámy 100-120, 1 kg křelíku 12, vřez od koláře 600, jeho okutu 2400, okno a sklem 600-700, oblek 800, 1 m plátna 9, čest kapesníku 50-60, mrušce pro nožky 5-10, ženské punčochy 18-40, košile 60-150, 1 m sukna 100-200, destník 140-200, vysoké boty 350, stěrice 200, okování koně 80-120, koňský postroj 1300, dřevěné hrábě 5, putna 30, ostření radlice 15, chomout 500, pár dvouletých koní 25.000, 1 l mléka 3, v červenci 2.40, v listopadu 1.80, 1 q bramborů na jaře k sáze- ní 180, v říjnu 20, 1 kg másla 42, cibule 9, hovězího masa 24, v prosinci 10, ve- přového 25, škvářního sádla 26-20, v srpnu 12.60, hrušek a jablek 1-, cukru 5.50, v listopadu 4.90-4.40 Kč.

Ležník měl za hodinu 4.40 až 5.40, dělník 2.50-4.30, zámečník 4-5.40, truhlář 5.20-6.10, tesal 5.20-6.50, lahýrník 5-6, čeledín roční 2400, sluha roční 2400, dělník ve svých denní 30 Kč, v listopadu 1.60, dělnice 1 za hodinu, od mýj cukrovky 83 Kč.

Mraky.

Před tři dny lednové přepřehávalo, 4. ledna umřelo a sněhový poprašek po- kryl zem. Mraky se stupňovaly až na -10°C, 10. ledna sníh smízel, přišlo, 12. t. m. sněžilo, pak nastala mírná mrávková zima, jež koncem ledna přituhla na -17°C. 30. ledna padal sníh, 31. t. m. hrálo slunce. V prvním týdnu únorovém napadlo hojně sněhu, pak přituhlo až na -22°C. Perioda silných mraků potrvála skoro 14 dní. Uprostřed února polehlo na -2°C, dostavily se lehčí sněhové přehánky, jež se opakovaly. Koncem února bylo mírněji. Denní teplota pohybovala se nad bodem mraku, lehké přehánky se střídaly s jasnem, sníh ve dvou dnech úplně smízel. V prvních březnových dnech přikvapila rychlá jar- ní pohoda. 8. března se vláčilo, 9. t. m. sílo. Příznivá jarní počasí potrvála až do 20. března, kdy náhle se ochladilo, a desť přišel sníh, jehož do 24. t. m. napadlo do výše 30 cm, čímž oddáleny jarní práce. Občasným sněžením doplňovaný sníh smízel teprve 4. dubna, pak bylo poněkud oblačno, často přišel déšť, mnohdy se sněhem noční mraky, 14. dubna se oteplilo a vyjas- nilo. 18. t. m. opět se ochladilo, vítr a značné pršky po několika dnech se zmenšily, ač oblačno s chladnem potrvála až do druhého týdne kvě- nového, kdy konečně zaseta cukrovka a zasázeny brambory. 3. května od- poledne prvně hřmělo, 7. t. m. se konečně oteplilo a rozkvetly třešně a slivky. Ihned po lednových mrazech počalo prázdní slunce a teploměr ve stí- nu dostoupil 34°C. Cukrovka opět začala. Kromě 18. května, kdy bylo obla- čno, jasné, teplé a suché pohoda potrvála až do konce května. Od 1. června přibý-

Počasí.

valo oblačnosti, 3. t. m. mírně pušelo. Na ovocném stromoví vykytlo se hojně chroustů a housenek. Vojtěšky a jetele sečeny v prvním červeném týdnu. Páno a úporné sucho přerušeno 11. června, pak 17. a 18. t. m. silným deštěm. Pak do konce června střídaly se deštivé dny se slunečnými. První týden v červenci byl jasný, teplota dosáhla 34 °C, 7. t. m. po dešti se ochladilo, po několika jasných dnech nastalo deštivo, jež skončilo 16. t. m. celodenním deštěm, 17. t. m. a následující dny značný vtr. srážel mnoho ovoce. Veliké chladno potrvalo celý týden. Prvního posekáno 21. července, v neděli 23. července odpoledne prudký lijavec přinesl kroupy, jimiž citelně vytlučeno obilí a řepa. Po střídavém slunečnu s přehrádkami 5. srpna odpoledne opět strážky kroupy. Střídavě podmráčno s chvilkovým zářením slunce, časté srážky, jež překážely sklizení a pískolily chladno, trvaly do 26. srpna. Od 27. do 31. t. m. bylo slunečno, čímž umožněno dokončení srážkami přerušovaných řmí. V září značně chladno, oblačno, časté přehrádky pískolily obtížnou sklizení výnosných otav. Nepřetržitě deště v prvním týdnu říjnovém zpískolily rozbáknění pšitky, sklizení okopanin a podzimní orba byly zastaveny. Deštivé a studené počasí po celý říjen zpískolilo a pořádku polních prací. V druhé polovině října mrzlo a sněžilo. Trnů ihned sešel, ale půda byla neobyčejně rozmoklá; sklizení okopanin, spojené s krajním namájetím sil dělnictva a potahů, protáhla se až do polovice listopadu. Ke vytázení obvyklého nákladu z pole bylo nutno používat 2-3 párů. Brambory byly vybirány v bahně, orizmi nebylo lze zasít. Stejně počasí bylo i v listopadu s výjimkou 26. a 28., kdy umrzlo a napadl sníh. V prosinci kromě několika dní s přehrádkami mírně mrzlo, s vánocích bylo baredné bláto, teprve v posledních dnech vždy k ránu poněkud utuhlo.

Rok 1923:

Počátkem března na dolech, kde byla ruda složena do kásovy, začali rudu nakládati a odvážeti do Kladna, kdež byla zastopena jedna vypočápec. Během roku konečně přišli do práce všichni zaměstnanci na dolech. Hojně dělnictva začalo jezdit vlakem do Prahy.

Zaměstnanost.

Při pravidelném odvoze byli k činné službě vojenské uvanáni 2 branci: Jiří Bassy, mlynář, František Křiváček, kovář.

Odvoz.

V neděli dne 16. září konaly se volby do obecního zastupitelstva, do něhož zvoleni: František Svěda, domkář, Emil Benda, rolník, Václav Jírota, rolník, Jaroslav Spráček, rolník, František Lucha, domkář, Antonín Svoboda, domkář, Václav Bartoš, domkář, František Liška, horník, Josef Podzemský, dělník, Josef Nejedlý, hostinský, Antonín Suchý, hostinský, Antonín Stejskal, rolník, Antonín Mraha, horník v provizi, Josef Klimeš, horník, Josef Kutil, deputátník velkostatků. Starostou zvolen František Svěda.

Obec. zastupitel.

V tomto roce měla obec 48% obecní přirážku k činovní dani, 200% k ostatním daním, 24% obecní školní přirážku k činovní dani, 70% k ostatním daním. Okresní přirážka činila 86% k činovní dani, 400% k pozemkové dani z rolí, 275% k ostatním daním, zemské 86% k činovní dani, 185% k pozemkové dani z rolí, 235% ze zahrad, 140% k ostatním daním, 12% pro obchodní komoru.

Přirážky.

Chudinský fond měl Kč 1127- příjmu a tolikéž vydání, příjem obce činil Kč 21618.10, vydání Kč 20.304.77

V obci se letos narodilo 12 dětí, v star marzálský vstoupily 3 osoby a zemřely 4 osoby, z nich nejstarší byl Antonín Lucha, dělník, ve věku 58 let 4 měsíců 12 dní.

Pohyb obyvatel.

Platilo se za 1kg hovězího masa 10, vepřového 20, syrového sádla 16-18, skvařené amerického 12, cukru 4.90, hráchu 6.40, čočky 8, máku 7.30-8, hrušek 1, jablek 1.40, třešní 3-5, jahod 8, borůvek 3, ryblíu 4, brambor 3, zabité husy 17, živé váhy dojnice 8, býka 9, vejce 0.70-0.80, 1l mléka 1.40, čtyřletého valacha 9000, 1q hnědého uhlí 1550-1950, cukrovky 21, pšenice 155-175, žito 80-120, ječmene 105-142, superfosfátu 72, ledku 230, draselnaté soli 80, černého uhlí 29.60, tisíc cihel 360-380, 1kg živé váhy podsvincete 25, za pánský oblek 620, za protahání cukrovky na 1ha 180, okopání 86, okleštění 312, za seči stroj 3250-

Ceny

závěs stroj 3400, za 1 hodinu mláčení parrů mlátiček 36, benzinová 26, práce ko-
 lářské: nová oř 70-80, rozvora 55-75, rozporka 10-13, lišně 10-15, váže 20-27,
 přední kolo o síce 6,5 cm 150, zadní 160, párové dubové řasničky 450, pár ž-
 lůž 7 m dubových 500, nový vůz 2000, práce kovářské: koňská podkova s
 přibitím 14-16, volská píclka 3,5-4, překování staré podkovy 7, nabroušení
 železka 1,80, okování oje starým železem 20-25, natažení ráfu 140 kg za 100
 Kč/50-60, okování vozu mimo železo 1400-1600, kování na srodek vozu 350-
 1100, pás na klanu 10-14, okování předků starým železem 100-180, zadků 40-60,
 překování rozvory 10-18, železo na mí 20-36, překování lišně 4-6, želůž 40-60,
 nové okování 140-230, překování rozpěráků 5-6, nové okování váh 100-130, pře-
 kování rozporky 2,50-5, okování válce 150, kůl do bran 1, jeho ostření 0,50, o-
 stření motyky 0,20, okování trakaře 60-70, překování 18-24, okování kolíčků
 80-95, překování 10-15; sedlářské práce: nový chomout 250-300, nový polštář
 130-150, uзда 75-90, ohlávka 45-60, podpěrná 25, pohřebník 120-150, pod-
 ocasník 60, pár opatů 200, pár probornic 200-250, přeložení polštáře 70-100 Kč.

Mraky.

Deputátník měl kromě bytu 105-160 Kč měsíčně, 2 q uhlí, 15 kg vařivé, 12 kg chle-
 bové mouky, 11 mléka denně, 4 metry dříví na rok a 10 a pole na krambory.
 Probočník měl ke stravě 80 Kč měsíčně, dělnice pař 1,50 Kč za hodinu.
 Horník měl za směnu 48 Kč.

Počasí.

Lední začal mírnými mrazíky, jež na polodni mizely, 15. ledna přitáhlo a
 napadlo sníh, který od 25. t. m. mizel, tepla přibývalo. 1. února přišlo, nastala
 teplá pohoda přišla v tuhou zimu, dosáhnuvši vprostřed února -8°C. Po té
 napadlo sníh a mírná zima potrvála do 23. t. m. Pak se oteplilo a sníh
 ve dvou dnech zmizel, koncem února bylo bláto, obloha chvílemi slunečná
 pokrývala se mraky. V první polovici března bylo pošmurno, časem padal vlh-
 ký sníh, 15. března se oteplilo a nastalo teplé slunné počasí, takže po 20. t.
 m. mohlo se sít, 28. t. m. silně hřálo. Počátkem dubna bylo teplo a jas-
 no, jež přišlo v studeno, padal sníh, v polovici měsíce oblačno s nočními mra-
 zíky, koncem opět jasno a teplo. Pěkné jarní počasí, když teplota dosahovala
 25°C, potrvála do 6. května, odtud deštivé a chladné dny se střídaly s tep-
 lem. V červnu trvalo přišlo. Obloha byla téměř neustále zachmuvená s nepatr-
 ným slunečním zářením, teplota neobvykle nízká. Žito následkem špatného
 počasí nedobře odkvetla a byla xubatá, krátká v klasech, slámy dlouhé.
 Žito pšenice bylo postiženo rží. Jarní měly dlouhé stébla, někde polehly
 a byly značně zapleveleny. Pšeniny poskytl neobvyčejnou sklizeň, leč velmi
 malá část sena byla usušena v dobrém stavu. Kultura řepy se neobvyčejně
 protáhla a pole oseta cukrovkou byla tak zaplevelena, že přelév přerušoval

řepu. Od 2. července bylo parno, obloha po 14 dnů bez mraků, ve stínu teplota dosahovala 35°C. Teprve 15. t. m. večer přišla bouře s deštěm, 18. t. m. opět lijavec, pak jasno a teplo stříдалo se s deštěm. 30. července se začala sekat žito: V srpnu byla parna, takže ječmen, ozima pšenice a oves pohodlně se sklízely, po 19. srpnu několikadenní přepřšky opět vystřídalo jasno a teplo. První týden v září, kdy se sklízely letos hojně žito, bylo oblačno. Žito daly hojnost slámy, prostředněrna, jačiny, voláště oves, byly v slámě i v zrně dobré. Druhý týden zářijový byl opět výslunný, pro úporné sucha podmítku stonů bylo těžko prováděti. Po nočním večerním dešti 18. t. m. nastalo proměnlivo s chladnem. Lukovka, jež na počátku se sklízela velmi čisto, dávala 40-50 q po korci. V první polovině října téměř denně přišlo. V dalších týdnech nastal chladno s občasnými dešti, potvalo až do listopadu. Do rána 23. listopadu napadl sníh, přišly mrazy -7°C. Sníh potval do 29. t. m., kdy povolovalo, 30. t. m. zmizel. 2. prosince napadl nový. Kolem 10. t. m. bylo povolno a mlhavo. Pak přituhlo a při sněhovém poprašku nastaly mrazy -8°C. Práncích přišla silná vánice a místy bylo nutno proházovati rávě. Mraz přituhl až na -18°C a mraví období potvalo od 11. prosince do 10. ledna.

Rok 1924.

Osvod.

Letošním rokem odvedeni ze zdejší obce branci Jaromír Benda, rolník, Václav Balabán, horník, Ladislav Berdík, pekař, Karel Tejela, dělník, Václav Nejedlý, zámečnický, Antonín Rus, obuvník, Václav Šroboda, truhlář.

Přírůžky.

Obecní přírůžka k činovní dani činila 48%, k ostatním 290%, obecní školní 24% k dani činovní, 70% k daním ostatním. Okresní přírůžka činila 86% k činovní dani, 215% k pozemkové dani ze zahrad a lesů, 165% k ostatní dani pozemkové, 120% k ostatním daním. Okresní přírůžka činila 86% k činovní dani, 336% k ostatním; statní přírůžka 400% k pozemkové dani z lesů, 200% k ostatní pozemkové dani, 8% zdražotní ke všem daním, 8% pro obchodní komoru.

Chudinský fond obce měl Kč 1472.34 příjmu a Kč 1002.- vydání, obec Kč 47101.65 příjmu a Kč 41423.80 vydání.

Pohyb obyvatelů.

Během roku narodilo se v obci 6 dětí, manželský sňatek uzavřelo 8 osob, zemřelo 7 osob; z nich nejstarší Ludmila Nedbalová, vdova po rolníku, dosáhla 66 roků 11 měsíců 14 dnů věku.

Ceny.

Ceny životních potřeb v uplynulém roce byly: 1 kg krupice 3.60, krup a krupek 3.50, mouky 3 až 3.40, tvarohu 650 až 7, másla 28, syrového sádla 17, škvárcového lisovaného 14, hovězího masa předního 10, zadního 12, vepřového 16-18, skopového 12-14, těsnů 2-6, hrušek 2-0.40, cibule 2.40, 1 l piva 2.40, petroleje 1.60, vejce 0.80, chléb ve váze 2 kg 4.50, houska 0.20, uzenáč 0.70, párek 1, 1 g hnědého uhlí 13.50 - 15.50, černého 24.40, palivového dříví 20.50, 1 kg živé váhy podsvinčat 20-15, 1 g pšenice a žita 2.20, ječmene 2.17-2.82, bramborů 45, cukrovky 23, pánský oblek z anglického sukna 1150, mužské sněhové boty 148, dámské přízové punčochy 20, plstěný mužský klobouk 110, zedník za hodinu práce 6-9, za obru 1 miny motorovým pilákem 30, pár táhých volů 8800-10.400 Kč.

Počasí.

Nový rok pokračoval v periodě silných mrazů, jež po 8. lednu nepatrně polevily, větší povolno nastalo 18. ledna. Leč novou mrazovou vlnu se dostavila o -12°C potrvála do 5. února, kdy nastalo střídavé povolno s mrazem a sněžením. Od 8. do 19. t. m. opět nepřetržitě mrazilo, v poledne slunce hřálo, od 25. února zase přituhlo. Celkem po 19 dní padal sníh nebo pšelo. Všechno se osvědči-

lo: Březen, za kamna vlezem. Od 7. do 22. března mráz v noci dosahoval
- 10 °C, ve dne nestoupala teplota nad 0°. Teprve koncem března teplotní poměry se
zlepšily. 27. t. m. přišla bouřka s deštěm. Březnové srážky byly vydatné. Dub-
nové počasí bylo proměnlivé. 6. dubna po oteplení bylo slunečno, ač chladno s
častými průchody převládaly po celý měsíc. Již 23. dubna poletoval sníh. První
týden květnový byl chladný, od 7. t. m. nastalo teplo, skoro každého dne přišlo,
takže narostlo dost trávy. Želutiny pro kmeny začaly se scházet po 5. květnu, na
světlém začátku června. Jarní slonutí ohnící. V červnu stávalo se pěkné počasí
s deštivým. V první části července byla teplá jarní pohoda, spuchlo jen 16., 17. a 23. t.
m. Po té začaly chladnější dny. Dostě hu konci července prospěly okopaninám. V srp-
nu střídaly se parné dny slunečné s podmráčením a chladnem. Koncem srpna a
první týden v září převládaly deštiky, takže mnohé ovy stály v panácích tři nedě-
le. Dne skončily druhý týden v září, kdy za pěkných dní sežaly otavy. O-
ves a pšenice při výmlatě sypaly více, ječmen a řito méně, slámy bylo dosti. Z ovoce
urodilo se hojně hrušek. V září za pěkného slunného počasí sklízelo se dosti bram-
borů, rovněž cukrovka v říjnu se pohodlně sklízela. Výslunná suchá pohoda přišla
21. října v chladno, 23. t. m. v syčravo, nastalo oblačno s nočními mrazíky a
studenými větry, v listopadu se ochladilo a v polovině silně mrzlo. Občas přikryl
zemí poprašek sněhu. Ku konci měsíce mrázy polevily, v posledních dnech li-
stopadových a v prvních dnech prosincových byly silné mlhy. Posmournos, mlha
s nočními mrazíky bez sněhu potvalo až do konce roku. Ani omla nebyla
přerušena mimo několik dnů listopadových.

Rok 1925.

Odvod.

Při pravidelném odvodu v Uhrošti namán xpusobným k činné službě vojens-
ké Josef Klička, dělník.

Klasifikace koní.

Při klasifikaci koní dne 23. dubna v Uhrošti bylo vykááno v obci 40 koní, z
nich od předvedení osudovány 2 klisny a 1 kůň. Evidenčními listy poděleno
12 koní.

Pozemková reforma.

V tomto roce provedena na statních velkostatků pozemková reforma, při níž celý
dvůr rozdělen. Ze zdejší obce dostali přídelem František Topceky, šafář, čís. 26: 5 ha,
Josef Nejedly, hostinský, čís. 40, kromě výměny 0.60 ha, František Fojda, domkář,
čís. 33: 2 ha, Antonín Luchý, maloročník, čís. 9: 3 ha, Václav Junga, topič stat. velkos-
tatku, čís. 25, 1 ha, František Fetek, horník, čís. 48: 1.50 ha, Jan Nejedly, zemědělec, čís.
27: 0.80 ha, Josef Koblíček, zemědělec, čís. 41: 1 ha, Matěj Podzemský, horník v pr.,
čís. 11: 0.50 ha, Bohumil Křivá, zedník, čís. 3: 0.70 ha, Václav Kříž, horník, čís. 22:
0.50 ha, Jan Lucha, dělník na dráze, čís. 31: 1.50 ha, Karel Knechtl, zedník, čís. 38: 1-
ha, Josef Knechtl, pekář, čís. 28: 0.80 ha, František Lucha, pastýř, čís. 21: 1.80 ha, Josef
Lach, dělník na dráze, čís. 45: 2 ha, Václav Jiroška, rolník, čís. 10: 0.20 ha, Josef
Čepela, horník, čís. 16: 1 ha, Marie Tónová, vdova, čís. 35: 0.50 ha, František Bala-
bán, hutník, čís. 67: 0.50 ha, Václav Mráz, horník, čís. 16: 2 ha, Josef Blažek,
hutník, čís. 53: 0.60 ha, Václav Kettner, horník, čís. 65: 0.50 ha, Anetka Kličková, vdo-
va, čís. 34: 0.60 ha, Josef Čermák, horník v provizi, čís. 39: 0.80 ha, Josef Klimeš,
zemědělec, čís. 14: 2 ha, Antonín Prohoda, zemědělec, čís. 17: 2 ha, Václav Bartoš,
zedník, čís. 43: 1.54 ha, František Knechtl, pokrývač, čís. 37: 0.50 ha, Marie Ru-
sora, vdova, čís. 24: 0.70 ha, Josef Kverka, zářezec dráhy, čís. 42: 1.50 ha, Anto-
nín Basso, zedník, čís. 52: 0.36 ha, Marie Landová, vdova, čís. 35: 0.50 ha, Anto-
nín Berdíkova, maloročník, čís. 8: 0.80 ha, Jan Junga, horník, čís. 21: 0.60 ha,
Antonín Kettner, horník v provizi, čís. 39: 2 ha, Jan Pokorný, tesař, čís. 22: 0.70 ha,
Jindřich Pokorný, zedník, čís. 53: 1 ha, 2 ha přiděleny lesní správě zdejší,
František Brerák, rolník, čís. 12, směnil 1.50 ha, abytek 26 ha s budovami čís.
5. dostal Bedřich Hasek, rolník v Chyněvce.

Volby Národ. shrom.

V neděli dne 15. listopadu při volbě do poslanecké sněmovny odevzdáno 284 platných
hlasů, z nichž dostali 41 čl. sociální demokrate, 16 ústnostníci, 4 Národní strana
práce, 2 domkáři a maloročníci, 12 komunisté, 7 čl. národní demokracie, 10 čl. sociá-
listé, 108 republikáni, 4 lidovci.

Při volbě do senátu odevzdáno 246 platných hlasů, z nichž obdrželi 34 čsl. sociální demokraté, 32 rovnostníci, 4 Národní strana práce, 63 komunisté, 6 národní demokracie, 8 čsl. socialisté, 96 republikáni, 3 lidovci.

K dani činnosti vybírány letos 48% obecní přírůžka, k ostatním daním 297%, obecní školní přírůžka obnášela 26% k činnosti daní, 50% k ostatním. Okresní přírůžka činila 86% k činnosti daní, 400% k ostatním, okresní školní 10%, remesla 86% k dani činnosti, 2,5% k pozemkové dani z lesa, 165% k ostatním dani pozemkové, 120% k dani domovní, rentové, výdělkové. Přírůžka obchodní komory činila 7% k dani výdělkové, státní zdravotní 7% ke všem daním.

Chudinský fond obce přijal Kč 1676.89, vydal Kč 1813.50, příjmy obce činily Kč 53.673.66, vydání Kč 51.853.53.

Během roku vystavěl Josef Hundka, horník, čís. 57, Václav Hettner, horník, čís. 65.

V obci narodilo se letos 7 dětí, oddaných bylo 8, zemřelo 7 osob, z nich nejstarší Václav Junga, redník, dožil se 74 roků 9 dní.

Ku dni 31. prosince 1925 provedený soupis domácího zvířectva vykázal v obci: 1 kůň do 1 roku, 2 kůňčety a 1 klisnička do 2 roků, 2 klisny do 3 roků, 12 klisen přes 3 roky, 7 klisen neplenných, 18 valachů přes rok, celkem 43 koní; z hovězího dobytku napočítáno 7 osajících telat o průměrné váze 55 kg, 14 odstavených telat do 3 měsíců průměrem po 85 kg, 23 kusů jalovic od 3 do 6 měsíců průměrem po 110 kg, 20 kusů jalovic od 6 měsíců do 1 roku průměrem po 180 kg, 2 plenné býčy průměrem po 6 q, 6 ostatních býků po 4 q, 6 nepřipustěných jalovic přes rok starých průměrem po 340 kg, 27 jalovic připustěných přes rok starých průměrem po 340 kg, 142 plenných krav průměrem po 400 kg, 6 volů od 1 do 3 roků průměrem po 7 q, celkem 253 kusů. Z vepřového brava napočítáno 32 podsvinčat do 3 měsíců průměrem po 20 kg, 106 lichořů přes 3 měsíce do 1 roku průměrem po 112 kg, 1 plenný kanec o 1 q, 16 plenných prasnic přes rok průměrem po 160 kg, ostatního vepřového dobytku 17 kusů po 130 kg, celkem 88 kusů. Dále napočítáno 10 kůr do 1 roku, 1 korel a 77 kůr přes rok, celkem 88, 2 ovce do 1 roku, přes rok 1 keran, 2 bahnice, 1 skopek, celkem 6, 64 kohoutů, 1368 slepic, 38 kurov a kuit, 115 husí, 18 kachen, 4 perličky, dohromady 1607 kusů drůbeže.

Ceny potřebných předmětů, zvířat, tejně stejné, ceny zemědělských produktů klesly, zvláště ke konci roku. Platilo se za pár volů 7500-8500, podsvinče 90-100, roční kůň 2400-4000, 1 kg živé váhy telat 8-8.50, pár holoubat 8, 1 l. mléka 1.40, 1 kg másla 24, vejce 0.80, housle po vyliknutí 10-12, 1 q žito 135, pševíce 185, ječmene 165-205,

osa 100, bramborů 40-45, tisíc stonkových cíhel bez dovozu 240, metr palivového dřeva 60, 1 q černého uhlí 23.80, 1 kg, řemeně monkey k pečení 4, hovězího masa 14, vepřového sádla 14, sádla 15, loje 12, masné kávy 56 Kč.

Dělník v lese vydělal denně 16 Kč, v polním hospodářství 20-40, žena 12 Kč, horník za směnn 35 Kč.

Počasí.

Nový rok začal teplým výslunným počasím, jež stávalo se s menšími mráčky a povlnem po celý leden. 2. února napadl sněhový poprášek, který v několika dnech se změnil v bláto, vytrádané uprostřed měsíce mráčky. Koncem února, nebylo-li podmráčno a mlhavo, dopoledne vysvitlo slunce. Začátek března byl blátivý, 10. března napadl sníh a lehce mrazilo. Větrné mráčky a sníh přišly po 20. březnu. 26. t. m. a následující dny bylo teplo a jasno, 29. t. m. se sypal sníh a mrazilo. 1. dubna nastalo slunečno a teplo, jež bylo 8. t. m. přerušeno deštěm. Krásná pohoda umožnila, že polda rychle vysychala a seti snadno pokračovalo. 11. dubna na Velký pátek prouň hromělo. Denní teplota stále stoupala, dosáhla ráhy 15 °C. Práčky byly vydatné. V druhé polovině dubna bylo chladněji, v noci lehce mrazilo. 1. května odpoledne bouřilo a padaly kroupy. První tři týdny v květnu bylo slunečno, bez srážek, srážky, slůzy, třešně dosti květy, jabloně a hrušně nekvěty. Trvale sucha přerušeno v posledním týdnu květnem denně odpoledne přicházejícími dešti. Jeteřiny byly vydatné a začaly se sušiti za krásné pohody 1. června, husté louky 8. června. První část června byla teplá, výslunná, druhá chladná. Nepatrné deštičky nemohly přinésti dostatečné vláhy, jež scházela jařinám. V sobotu ^{4. 7.} odpoledne od 1 do 3 trvajících lijavec přinesl spousty vod, jinně stáhána pole. První týden v červenci denně přišlo, v pátek 17. t. m. stříhly kroupy. Žita začala se sekati kosou, protože dešti a větry byla stočena, 18. července. Až do 8. srpna denní přáčky stěžovaly žni. Po 3 pramých dnech v půlnoci z 11. na 12. srpna dostavila se bouřka s obrovským lijavcem. Spoustám vod nestačily strouhy a voda rozlila se i do polí, kamž nanesla spousty stěžen. Stále deště v srpnu zdržovaly obilnou sklizeň a usnadňovaly šíření se plísní bramborové, jež zavinila zkázu raných bramborů skoro úplnou, pozdních značně. Z lesa přinášeli lidé hojnost hub. Bouřek v srpnu bylo více než jiná léta. I v září dosti přišlo. Počátkem září se silně ochladilo a chladno potrvalo po celý měsíc, jasně ku konci měsíce provázeno silnými větry. Začátkem října proměnlivě ustoupilo jehným dnům, po 15. t. m. po silných větrech přišel sníh a raní mráčky. Koncem října a začátkem listopadu válehy se při ranní silné mlhy, 12. listopadu se silným větrem přišel sníh a padal až do noci. Mráčky stávaly se pak s povlnem, koncem listopadu přituhlo. 4. prosince po celý den val sníh, 6. t. m. mrázy dosáhly -15 °C a potrvaly 3 týdny. 21. prosince povolilo, o vánocích bylo blátivo a deštivo, přepřáčky potrvaly až do konce roku.

Rok 1926.

Letošního roku při odvodu byli odvedeni branci Václav Dostkočil, materiá-
lista, Jindřich Froboda, truhlář.

Odvod.

Během roku dokončena elektrisace obce, jež připojena na primární vedení
svazku elektrárenského střeďočeských okresů v Praze. Rozvod v obci provedl Fr.
Křidina, elektrotechnický závod v Praze-Muslík, nákladem Kč 110.000, podíl
svazku činil Kč 16.000, celkový náklad Kč 126.000. Obec zaplácána dne 17. čer-
na 1926.

Elektrisace.

Okresní přírůstek k činovním daním činila letos 48%, k ostatním daním 700%, o-
becní školní 27% k činovním daním a 50% k ostatním. Okres vybíral 86% přírů-
stek k činovním daním a 472% k ostatním daním, 10% okresní školní, zemské a
státní přírůstky zůstaly stejné jako loni.

Přírůstek.

Chudinský fond měl Kč 973.63 příjmu a Kč 801.04 vydání; obec přijala 179.677.88
Kč a vydala 179.411.49.

V tomto roce lesní správa postavila čís. pop. 66.

Starba.

V obci narodilo se 10 dětí, oddaných bylo 9 a zemřelých 8 osob. Nejstarší osobou
Magdalena Froboda, vdova po horníkovi, dosáhla 85 let 3 měsíců 14 dní.

Pohyb obyvatelů.

Platilo se za 1q pšenice 260, žita 170, ječmene 172, bramborů 60, cukrovky 15.50, 1kg
cukru 5.60 - 6, pšeničné mouky 4.20, kroupice 4.60, kroupky 3.60, hrachů 4.80, cibule
1.60, česneku 6, soli 3.20, másla 28, máku 7.50 - 12, hovězího neb skopového masa 14,
vepřového 16, husích 0.50 - 1.20, jablek 2, švestek 0.75 - 0.90, brambor 1.50 - 2.40, sýra 20,-
mýdla 8.40, sody 1, 1l mléka 1.40, ota 2.40, piva 2.50, petroleje 2.40, chléb ve váze 1.20 kg
3,-, králíčka zápalok 0.20, 1kg sedraného pění 100, první metr stavebního dřeva 230,
vyhlíhle housí 11-12, pár dvouletých koní 23.000, krávu ve váze 5q 2360, podsvině
220, krmnou hnu 100, pár holoubat 10, pámský obek 900, pár sněhovácích kotek
150, nájem korce pole 140-170 kg pšenice.

Ceny.

Krmic a skoták měl měsíčně 138 Kč, volák 115, čeledín 127, děvečka 120 - 150,
dělník bere zdravý 13.30 - 25 v létě, 11.60 - 20 v zimě denně, dělnice 10.40 v létě,
8,- v zimě denně; ženatý deputátník dále byt, 32q uhlí a 4m dříví ročně,
1l mléka denně, 30kg pšenice, 30kg žita a 25kg ječmene neb 30kg pšeničné a
30kg žitné mouky, 1kg tuků, 80kg bramborů, 1-2l petroleje měsíčně.

Mzdy.

Nový rok začal v blátě a mírné pohodě, 12. ledna utuhlo a napadl sníh, 20. ledna opět povolí a mírné deštiky potrvaly do začátku února, kdy nastalo mlhavo. 8. února přišel mráz se sněhovým popraškem, uprostřed měsíce přituhlo, v posledních dnech únorových a začátkem března byla teplá pohoda, takže rozblácené cesty přehněly. I slavnostní pole přehněly, takže 5. t. m. seta jarka. Leč 6. a 7. t. m. přišla vánice a značné bláto, v noci na 10. t. m. hřmelo, blyškalo se a padaly kroupy, pak slabé mráčky a sníh potrvaly až do 25. t. m. Koncem března výjunně počasí vyvolalo příliš mokré půdy, takže po 1. dubnu mohlo se sít. Velká mokra poškodila značně mnohá řita. Výjunně počasí umožnilo rychlé a pohodlné seti, denní teplota dosahovala 18 °C. Začátkem května bylo chladno, 10. t. m. uhořel značný mráz. Téměř všechny ovocné stromy byly obaleny květem. V druhé části května a v červnu bylo oblačno, denně pršelo. 5. června přišlo nepřetržitě 15 hodin. Ve sklepích bylo plno vody. Deště trvaly do 3. července rozmělnily půdu a na mnohých polích kultura hymula. Sena, která se začala sekat 19. června, sklízela se s velikými obtížemi, trávy bylo dosti. Po několika a slunných dnech přišly v červenci zase deště, jež ve třetím týdnu vystřídalo krásná pohoda s 30 °C tepla. Koncem července byl opět deštivý. Žita začala se sekat 26. července. Trům krajně nepříznivým počasím zemědělcům přisolený velké srážky. Pro silné polehnutí a porostlou trávu nebylo mnohde možno použít otrojů a musilo se kositi ručně i trávní kosou. 1. a 3. srpna bylo parno a výjunně, ostatek až do 22. t. m. denně pršelo. Poremky stálými dešti rozbalněné způsobily zpoždění všech kultur, obilí zblutlo. Průmy byly dosti slábný, na pšenících škodila rez, řita byla zubata. Mokrem nejvíce byl postřen oves, cukrovka, velmi zaplevelena, brambory. Od 23. srpna do 23. září panovalo parné výjunně počasí, takže poslední ovy a otavy se krásně sklídily. Podzimní obilí byla velice těžká, neboť dlouhými dešti půda byla utlučena. 23. a 24. září přepřichalo, 25. t. m. vše sesedivělo, koncem září chladno, podmráčno s průkrmi. Brambor sklízelo se méně než loni, sklízely se čisté. Jablek, hrušek, švestek vrodilo se dosti, ořechů méně. Po výjunním začátku října 9. a 10. t. m. silné větry srážely mnoho ovoce. Většinou počasí bylo vystřídáno 16. t. m. podmráčením, přišly průhly, mlhy, chladno, 24. října napadl první sníh, 28. října zamrzly kaluže. V listopadu kromě několika oblačných dní bývala ráno silná mlha, ostatek dne výjunně, na poledne teplo. 24. t. m. ráno byl sčdivák, 25. t. m. povolno, 26. t. m. sníh a bláto. V prvních prosincových dnech umrzlo. Mrázi přibývaly, napadl sníh, o vánicích mráz dostupily -10 °C, leč ku konci měsíce povolilo a sníh zmizel.

Rok 1927.

V lednu a únoru mezi obyvatelstvem silně se rozmáhala chřipka ve formě katarrálních cest dýchacích, ve formách střevních a žaludečních, bolestivosti svalů a nervů, škytavkách a p. Prvními příznaky byly zvýšená teplota, bolení v krku, bolestiv hlavy. Nebylo téměř rodiny, v níž chřipkou nes onemocněli všichni členové. I mezi dětmi rozšířila se tak silně, že dle příkazu obvodního lékaře na škole bylo vyucováno přerušeno.

Chřipka.

Začátkem března konala se v Úhošti klasifikace koní, při které evidenčními listy byli poděleni 9letá koňka Emila Bendy, čís. 3, v ceně 6000 Kč, 7letá koňka Bedřicha Háska, čís. 5, v ceně 7100 Kč, 8letý valach Boženy Ryškové, čís. 27, v ceně 6000 Kč, 9letý valach Josefa Phřiného, čís. 62, v ceně 3500 Kč.

Klasifikace koní.

Při pravidelném odvodě v Úhošti za upisovatele k činné službě vojenské uzenář Emil Klíka, dělník.

Odvod.

V neděli dne 16. října při volbách obecního zastupitelstva na nové období se 288 voličů odevzdalo 267 platných hlasů, z nichž strana rovnostenská dostala 30 a 1 mandát, republikánská 146 a 9 mandátů, domkářů a dělníků 91 a 5 mandátů; členy zastupitelstva zvoleni František Svěda, truhlář, Josef Čejka, horník, Emil Benda, rolník, Václav Jirotha, rolník, Bedřich Hášek, rolník, Jaroslav Špaček, rolník, František Lucha, domkář, Antonín Tůchý, rolník, Antonín Svoboda, domkář, Josef Klimeš, domkář, Václav Klimeš, dělník, Bohumil Kručera, redník, František Letek, horník, Antonín Čermý, horník, Josef Nejedlý, hostinský. Starostou zvolen František Svěda.

Obecní zastupitel.

Obecní přirážka k dani čirévní byla 48 ‰, k ostatním daním 500 ‰, obecní školní 28 ‰ k čirévní dani, 60 ‰ k ostatním. Okresní přirážka k čirévní dani obnášela 86 ‰, k ostatním daním 600 ‰, okresní školní 10 ‰. Obec měla Kč 117.034.88 příjmu a Kč 116.900.11 výdávů, studijní fond přijal Kč 713.56 a vydal Kč 585.63.

Přirážky.

V letošním roce vystavěli František Balabán, horník, čís. 67, Antonín Podzemský, horník, čís. 68, Josef Vondra, horník, čís. 69. Obec vystavěla ve své krevi od čís. 11 a 9. silnicí 900 m dlouhou do polí na 47.000 Kč.

Stavby.

Kolem hládko-mičké dráhy určeno letos dálkové vedení, jímá vede se v

Filipovně.

Kladna do mučických dolů elektrický proud o síle 35.000 voltů.

Autobus.

Od 1. října t. r. projíždějí obcí denně autobusy, z nichž jeden obstarává dopravu osob a zavazadel z Kladna přes Uhřet do Hřelice a Berouna a zpět třikrát denně, druhý jede z Kladna přes Hostouň na Divčičky do Prahy a zpět dvakrát denně.

Pohyb obyvatel.

V tomto roce narodilo se v obci 6 dětí a v stav manželský vstoupila 1 osoba. Zemělo 5 osob, nejstarší z nich Antonín Svoboda, horník, dožil se 79 let 8 měsíců 23 dní.

Ceny.

Ceny životních potřeb obnášely: 1 kg syrového sádla 17, hovězího masa 14, loje 10, cukru 5.80 - 6, mouky 3.60 - 4, amerického sádla lisovaného 14, margarinu 14, slaniny 24, salámu 14-24, 1 l světlého piva 2.60, černého 3, 1 q pšenice 2.15 - 2.25, žito 2.05, ječmene 1.82, ovesa 1.65, sena 68, podvince 160, house pro vylihnutí 10, kachna 25, metr štípa-ného borového dříví 70, borové kůlatiny 55, mužské triko 24-28, spodky 20, vlněné ponožky 8-15, bavlněné 4-9, punčochy 8-12, tisíc cementových tašek červených 750, šedých 700, křídlenáč sedý 2.20, červený 2.60, m² cementových dlaždic 15, m skla do studně 75, m betonového schodu 22 Kč.

Za návštěvu lékaře se platilo 60-80, zedník měl za hodinu práce 4.75, řezádník 5.50, betonář 3.95 - 4.75, dělník 3.75, dělnice 2.65 Kč.

Počasí.

V lednu 3-6 dnů blátivých a podmracných vystřídaly několikrát 3-4 dny s mrazíky a slunečnem. Po velkém blátu od 20. t. m. mírně mrazilo. V únoru byly silné mrazy, na stromech jíní, kol poledne slunečno, mrazy velice mírné. 18. února dopoledne sněžilo, po ostatku měsíce potrvaly mírné mrazíky. 27. února se oteplilo, 1. března způsobili skřivani, objevili se špačci a pletovaly včely. Teple a výslunně vystřídalo 11. března sníh, který odpoledne se proměnil v bláto, 14. t. m. opět sněžilo, sníh ležel tři dny. Pak výslunné počasí umožnilo začátek jarních prací a setí. 25. března přišlo a přepřásky trvající až do 16. dubna přerušily jarní práce v polích. 6. dubna prou se blýskalo a hřmelo za odpoledního lžáku. V dubnu denně střídal se sníh se slunečnem, bylo značně chladno. V druhé části útr rychle vysušil půdu a umožnil setí, 25. dubna nastaly opět přepřásky. Začátkem května se oteplilo a vyjasnilo, 12. května ledová mra-ž se ohlásila rychlým a nečekaným snížením teploty, která v noci klesla pod bod mrazu. Přes den poletoval chvillemi sníh a šel ledový útr. Mraz spálil mladé listy ořechů, dubů, jasanů, způsobil značné škody na květech, protože všechny sto-mý právě bohatě kvetly. Po několika výslunných dnech nastalo opět chladno a pod-mračno. Inchem a chladem veškeré rostliny krměly. Zeleniny na kmenů začaly se sekati 29. května, na sušení 1. června. Poslední dny v květnu a první dny v červnu uhodila panna, při níž teplota v stínu dosahovala 34° C. V červnu bylo počasí dosti

střídavě. V první polovině převládalo více deštivých a chladných dnů, v druhé více teplejších a jasných. Žena začala se sekat 15. června, byla krátká. Od 30. června do 10. července, vyjma podmačna 2. t. m., bylo slunečno a parno. Borůvek bylo málo, protože květnové mrazy sežehly květ. Od 11. července bylo oblačno, 14. t. m. a následující dny dopoledne slunečno, odpoledne bouře s lijavci, v druhé polovině měsíce střídaly se pěkné dny s deštivými. Žita začala se sekat 20. července. Vlivem květnových mrazů byla žita v klase neplná, ve slámě dobrá, stav pšenice byl dobrý, nízké jčmeny a ovy byly v klasech dobré. Vegetace ovocných stromů se o týden zpozdlila, švestek nebylo. Do 13. srpna bylo slunečno, sucho, pak dopoledne slunečno, odpoledne bouře s deštěm, kd 25. t. m. přeháňky. Na konci měsíce výslunno a parno umožnilo krásnou sklizeň obilí, velice řídké, posledních ovů a vřev. Pěkné počasí potrvalo až do 12. září. V polích bylo hojnost křeček a mýšů. Pak se silně ochladilo, přes staniště vál chladný severák, chvillemi mchořilo. 17. 18. a 23. září silně přišlo, načež podmačno, vystřídané 27. t. m. slunečnem. 2. října nastalo sychravo a oblačno, jež se střídalo se slunečnem, noci byly chladné. 8. t. m. byla jasná, 13. t. m. mrazík, 17. t. m. silný vítr, 23. a 24. přišlo, načež střídavě podmačno a slunečno. 2. listopadu téměř všechno listí spadlo. Začátek listopadu byl sychravý, oblačný, 10. t. m. s deštěm se ukázal sníh, 11. t. m. silný mraz, mrazů přibývalo, až zamrzal rybník, 21. t. m. napadl sníh. Po té výslunno, v poledne parno. Posmoueno s mrazíky potrvalo až do prosince. Sníh ledovatel a cesty stávaly se kluzkými. 15. prosince a následující dny sněžilo, mrazů rychle přibývalo, až 21. t. m. dosáhly - 23°C. Hledný den polevilo a sníh zmizel. Ku konci roku mrazy zase zesílily.

Rok 1928.

Obvod.

Při pravidelném odvodu způsobilými k činné službě vojenské uniformy Bohuslav Bassy, pekař, František Heltner, zedník.

Převážky.

V letošním roce vyhlášena v obci 65% obecní přirážka k činovní dani, 200% k ostatním, okresní přirážka činila 86% k činovní dani, 138% k ostatním daním, zemská přirážka obnášela 86% k činovní dani, 160% k ostatním daním, státní zdravotní 7%. Obec měla Kč 79.937,01 příjmu a Kč 70.804,47 výdání, chudinský fond měl Kč 1317,60 příjmu a Kč 392,- výdání.

Starší.

V tomto roce vystavěl Antonín Rus, horník, čís. 11, Jan Jonák, horník v prov., čís. 12, Josef Simon, holič, čís. 13.

Okresní a zemské zastupitelstvo.

Dne 2. prosince při volbě do okresního zastupitelstva odevzdáno v obci 251 platných hlasů, z nichž dostali 21 národní socialisté, 91 republikáni, 49 komunisté, 17 národní demokracie, 1 německá sociální demokracie, 38 sociální demokracie, 34 živnostníci. Při volbě do zemského zastupitelstva odevzdáno 253 platných hlasů, z nichž dostali 22 národní socialisté, 3 německé pracovní soustředění, 98 republikáni, 31 živnostníci, 10 národní demokracie, 54 komunisté, 35 sociální demokracie.

Přihl. obyvateli.

Letos narodilo se v obci 6 dětí, manželský sňatek uzavřely 3 osob, zemřelo 6 osob, nejstarší Václav Knechtl dožil se 74 let 8 měsíců 18 dní.

Černý.

Platilo se: 1 kg tvarohu 5,50, cukru 6,10, čokol. 8, hráchu 5,80, zelené kávy 35, pražené 50, kroupy 2,90, kroupice 4,20, kukurice 2, vječ 4,40, máku 9, soli 2,20, sody 1,40, mýdla 8, másla 28, medu 20, poriděl 7,20, zeli 1,80, pšeničné mouky 4, šrotu 2,20, otrub 1,50, hověčího masa 14, vepřového 18, telecího 16, 1 q pšenice 180-195, žito 177-185, ječmene 175-182, oves 155-160, slámy 47-48, sena 130, 1 l mléka 1,50, smetany 4, ota 2, lihu k pálení 3, zajíc 35, husa 40-50, kachna 30, pár holubů 12, vejce 0,70, 1 chléb ve váze 1,20 kg 3,50 Kč, den potravní práce 120 Kč.

Počasí.

Nový rok začínal s mrazem -12°C, 5. ledna se oteplilo, nastalo povelno a v polích stála voda. Po několika denním sněžení ráno sněhově mrazilo, na poledne slunečno a bláto. V polích se ocalo. Výjimečné počasí s ranními mrazíky pokračovalo až do 6. února. Po sněžení 6. t. m. nastalo poomourno, bláto, 10. t. m. přehálo. Na 14. února opět silně sněžilo, v následujících dnech bylo bláto, 17. t. m. silná vichřice. Pak přišlo výjimečné s ranními mrazíky. Začátkem března začaly příjmy k setí. 8. března celý den přehálo, v noci napadlo

sněh, v následujících dny sněžilo, 11. t. m. byly návraty závěje. Potom přišly noční mrazy až -11°C .
ve dne slunečno a teplo. Od 20. března mrazy ustaly a přišla teplá jarní pohoda. 28. t. m. celý
den přepřichalo. Na počátku dubna bylo počasí příznivé vegetaci. 5. t. m. val chladný vítr,
6. t. m. odpoledne silná přeháň s bouřkami, výslunně potrvalo až do 11. t. m. Pak se ochladilo,
bylo deštivo a teplota klesla až na -7°C . 12. dubna odpoledne bouřilo, 13. t. m. celý den přišlo,
14. a 15. t. m. dopoledne sněžilo. Sněh odpoledne zmizel, po dvou dnech napadlo ho do výše 15
cm. Sněžením bylo přerušeno a pozděně setí. Ozimý, zvláště pšenice, byly proškoreny, píce-
ný velkou měrou zničený tak, že byly rozorány. V květnu bylo značně chladno, většinou
zamračeno, s přeháňkami poletoval i sněh, v noci teplota klesala i pod bod mrazu.
Věškerá vegetace se opozdila o čtrnáct dní. Nářada květů v ovocných stromů byla bohatá,
plný rozkvet nastal začátkem května. Příznivé povětrnostní poměry přišly v druhém
týdnu květnovém v zimě, provázené dešti, sněhy, nočními mrazy až -6°C . Celkem vy-
značovala se letošní zima abnormálním rozdělením teploty, velmi náhlými skoky a tepl-
nými rozdíly v krátkých dobách, ostrými, suchými větry a mrazu na holo bez sněhu a
zvláště pozdními mrazy, které se protáhly daleko do druhé polovice května. V polovině
května dostavily se první deště. Koncem měsíce, když začaly se sekati vojtěšky na
kmenů, bylo výslunně a teplo. Pícniny značně pročiště a nízké, teplé suchem. Začátek
června byl chladný, podmračný, ku konci se vyjasnilo a nastalo parno, které potrvalo
se suchem do 16. července. Teplota ve stínu přesahovala 40°C . V noci na 17. července se do-
stavila bouře s deštěm. Pak se opět vyjasnilo a teplota se zvyšovala. Lita začala se
sekati 25. července. Parno se suchem bylo přerušeno 29. července celodenním deštěm, 1. a
2. srpna opětně přišlo. Pak se ochladilo a slunečno střídalo se chvilami s oblačnem, od
12. srpna teplé dny střídaly se s deštnými. Protože v červenci byl nedostatek srážek, ale vysoká teplota, o-
zimý velice rychle rály a v třetím týdnu srpnovém byly sklizeny. Pro vyřezávání předčasné, hojně za-
schly, pozdější v některých místech byly bez zrna. Sklizeny 24 q pševíce, 22 q žita, 25 q ječmene, 21 q
ovsa průměrem po lha. Pícniny zahněly, jen ojedinele daly druhou seč. Lovci měli hojnost koroptví.
Louky byly téměř spáleny. Protože začátek srpna byl nedýčejně suchý a teplý, ovoce se špatně vyvíjelo,
hojně červělo, švestky silně opadávaly. Začátkem září výslunně počasí umožnilo pohodlnou sklizeň o-
tavy, jež kromě vlhkých luk byla spora. Po parných dnech střídaly se oblačné dny se slunečnými, v
druhé polovině měsíce bylo studeno, časem sprchlo. Brambory sklizeny suché a v hojnosti. V újnu
bylo syčravo a podmračno, často přeháň, v druhé části mlhavo, 15. a 16. t. m. seditý mraz. V noci
na 3. listopadu silně bouřilo a blýskalo se. Po většině listopadových dní bylo oblačno, někdy
sprchlo, 21. t. m. ráno sedito. V sobotu 24. t. m. přišla silná vichřice, rovněž 26. t. m. V po-
sledních dnech listopadových bylo výslunně a mrazivo. 2. prosince padal sněh. Do 9. prosince
bylo výslunně, ráno mírný mrazík, od 9. t. m. mlhavo, 13. t. m. umrzlo a nastalo výslunně.
Perioda mrazů -9°C potrvala až do 26. t. m., když přišel deštěk a polevil, takže do rána
zmizel sněh. Leč 28. t. m. opětně mrazilo, padal sněh, posledního dne v roce sněžilo opět.

Rok 1929

- Odvod.** V úterý dne 5. března při odvodu v Úhošti z 15 branců uvanání způsobilými k jiné službě vojenské Jan Bartoš, zemědělec, Václav Klíka, dělník.
- Ose.** K vývěře statního úřadu statistického provedeno koncem května lecním úřadem zjišťování ploch osiv. V úhošťské obci shledáno 88.62 ha orné pšenice, 38.46 ha řepa, 83.38 ha ječmene, 36.77 ha ovesa, 23.41 ha proso a 0.36 ha ranných bramborů, 25.39 ha cukrovky, 11.98 ha krmné řepy, 39.83 ha jetelů, 11.98 ha vjetěky, 0.58 ha jetelů jednosečného, 10.19 ha směsky na seno, 22.41 ha na seno, 5.56 ha vike, 0.52 ha máku, celkem 405.76 ha orné půdy.
- Požár.** V pátek dne 9. srpna v půl sedmé ráno vypukl požár v kolně Antonína Hettnera, čís. 39. Oheň záhy nabyl značných rozměrů a rozšířil se na obytné stavení, stáje a stodolu Antonie Berdickové, čís. 8, na obytné stavení Františka Karda, čís. 26. Vznikla škoda přesáhla 100.000 Kč. K požáru dostavily se hasičské sbory z Horních Ptic, Úhoště, Červeného Újezda, přijeli i z Drahotovic, Hořelice a Múru. Díky horlivostem úsilí vlastní domácího sboru podařilo se oheň lokalizovat.
- Národ. shromážd.** V neděli 27. října při volbě do poslanecké sněmovny odevzdáno v obci 286 platných hlasů, z nichž dostali 39 komunisté, 2. deutsche Wahlgemeinschaft, 39 čsl. národní socialisté, 47 čsl. sociální demokraté, 6 liga proti vázaným kandidátkám, 11 národní demokracie, 109 republikáni, 33 živnostníci.
- Při volbě do senátu odevzdáno 245 platných hlasů a z nich dostali 32 komunisté, 33 čsl. národní socialisté, 45 čsl. sociální demokraté, 2 liga proti vázaným kandidátkám, 12 národní demokracie, 1 lidovec, 9 republikáni, 29 živnostníci.
- Epidemie.** V podzimních měsících vyskytlo se mezi dětmi 6 případů záškrtu a spalý; na záškrť jedno děvče zemřelo.
- Starby.** V letošním roce vystavěl Jan Petráš, dělník, čís. 74, Ing. Antonín Peka na Smíchově, čís. 76. Obec postavila mostní váhu nákladem Kč 7340-.
- Emil Benda, rolník, přestavěl čís. 3, František Karda na místě vyhořelého stavení rozšířil čís. 55. a čís. 26. dostal František Kopecký na místě čís. 56.
- Oddělení částí.** Zemský úřad v Praze dne 24. září 1929, čís. 465956 ai 1929, č. 2 - 601/2 ai 29, povolil dle § 3. a 4. obecníhořízení rozluhu místní obce Chýňany ve dvě místní obce Chýňanova a Podhozí za současné změny hranic nově vzniklé obce Podhozí s obcemi Libčovic,

Horní Ptice a Svárov, nový katastr měří 285.9805 ha.

Od katastru obce Horní Ptice odděleny pozemky čís. kat. 72, 73, 74, 75, 151/staveb
parcely/, 491/2 a 491/3 les, 493-963/pastviny, zahrady, lesy, pole, luka/, 992 a
998/2 potok, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004/zahrady a luka/, úhrnem 28.7944 ha s čí-
stým katastrálním výnosem 59340 Kč.

Během roku narodilo se v obci 10 dětí/ 6 dívek a 4 chlapci/, manželský sňatek uzavře-
ly 2 osoby, zemřelo 5 osob; nejstarší z nich František Jiroška, rolník, dosáhl
79 let 11 měsíců 18 dnů a zemřel skomatením tepen.

Pohyb obyvatel.

Letos vyhlášeno 58% obecní přirážka k činovní dani, 200% k ostatním daním,
okresní přirážka 77% k činovní dani a 110% k ostatním, zemská 86% k čin-
ovní dani a 160% k ostatním.

Přirážky.

V obci bylo letos předepsáno Kč 866.66 pozemkové daně a lesa, Kč 6177.25 ostat-
ní daně pozemkové, Kč 1245 domovní tůdní, Kč 607 činovní, Kč 452.90 výdělkové
všeobecně, Kč 310.78 výdělkové vlastní, Kč 378.90 rentové, Kč 20553.95 z obrátu a
Kč 9037 z důchodu.

Příjem chudinského fondu činil Kč 2045.60, vydání Kč 684.10, příjem obce
Kč 128.418.96, vydání Kč 127054.12.

Dne 31. prosince napočítáno v obci 44 koní, 236 kusů hovězího dobytka, 3 ovce,
61 koz, 88 kusů vepřového bramb.

Stav dobytka.

Platilo se za 1 kg bramborů 0.60, hovězího masa 16, vepřového 18, skopového a tele-
cího 14, sádla 17, loje 13, másla 30, salámu 25, mouky 3.20, kroupice 4, tvarohu 6,
cibule 1.20, cukru 6.20, pražené kávy 50, porédu 8, ryže 4.20, soli 2.40, mýdla 8,
sody 1.20, škrobu 4, jablek 1.50 až 3, švestek 1.50 až 2, ořechů 20, lískových 13.50, 1 kg
živé váhy telete 11, 1 kg cukrovky 16, přemice 162, žito 125, ječmene 145, 1 l mléka 140,
vejce 0.70 - 0.80, 1 kg roje včel 35, medu 20, pár koroptví 32, husu 60, 1 g superfosfá-
tu 72, draselné soli 92, vápen. dusíku 190, čpavkového síranu a vápen. ledku
182, Thomasovy moučky 72 Kč.

Ceny.

Obilnářství bylo postiháno začátkem června poklesem cen; proto zvýšena váha
chleba. 1 bochník ve váze 1.40 kg prodáván za 3.50, ve váze 2.80 kg za 7 Kč.

Za vejchování kuchyňských vah do 5 kg se platilo 22.50, do 10 kg 25, decimálků
do 50 kg 28, do 300 kg 34 Kč.

Tisíc tasák bylo za 450, cementových 750, dřevěných šatníků 570, postel 280, ná-
dla 46, stůl 120, vln 18, necky 70, umývadlo 150, lavice 60, dřevěná lopata 8 Kč.

Žedník měl za hodinu 6-7, sekač 4, žena ve šmích 11.20 Kč a svačiny.

První novoroční den přinesl tolik sněhu, že následkem sněhových spoust došlo k poru-
chám v autobusové dopravě. Mrázy se stupňovaly a dosáhly -15°C . Po 13. lednu
se mráz zmínil, 16. t. m. vlnice zase přerušila dopravu. Části musely být prohozo-
vány, za chvíli však zaburácel vítr a zavlál je snůh. Po 20. lednu mráz se zmen-
šil, od 23. t. m., kdy obnovena autodoprava, bylo podmračno. 25. a 26. t. m. celý den
sypal se sněh. Potom nastalo východní počasí s mlhavým příchovem a stálým po-
hybem vzduchu, teplota klesala a mráz 3. února dosáhl -26°C . Po několika mírněj-
ších dnech přišla nová vlna mrázová, která 11. února dosáhla -34°C . Mrázy a
sněh stěžovaly nejen automobilové dopravě, také na železnicích pro velké obtíže na-
stalo poždění se vlaků. Velikými mrázy vyčerpaný rychle zaso by uhlí a nastala
veliká shánka po něm, voláše když železnice nestačily dopravit potřebné množství.
Mnoho lidí onemocnělo chřipkou, pro velké mrázy zavřeny všechny školy od 18. do 28.
února. Tyto mrázy a sněhové spousty, jakých nemí pamětníků, dokonaly velikou
škodu mezi ubohou zvěí a ptactvem, kde pečliví lidé nepůloží pomosné a ochranné
ruky. Mrázem praskala kůra kaštanů, olší, mnoho stromů bylo ohlodáno zajíců. Od
14. února mrázy polevily, 15. a 16. t. m. napadly zase spousty sněhu, mráz -20°C se mí-
nil a vítr nadělal závějí, že jen sáňkami bylo možno dostat se z obce. Ku konci
měsíce mrázová vlna opět dosáhla -22°C . Od 4. března polevilo, v poledne tálo sněh,
někdy chvilami sněžilo, v noci mrazilo. Ponenáhle stupňování teploty od 10. března
přislibilo nenáhle táti sněhu, za jasného suchého počasí slunce celý den zářilo,
pouze při něm ležely vodní páry smíšené s kouřem, noční mrázy nebyly již
tak silné. 10. března se ukázaly šprachové, 16. t. m. skřivanci. Od 23. března bylo
pošmourné. Poslední sněh sešel s polí 24. března, v úpadech po týdnu. Po umizení
sněhu na řitech, ozimých pšenicích a žitích vyskytlo se hojně sněžné plísň.
Příprava polí začala jedinele 29. března. 31. t. m. odpoledne při krátké přese
hřmělo a blýskalo se. Po té proměnilo se sněhem potválo až do 4. dubna,
v noci býval mráz -5°C . První dubnový týden byl abnormálně chladný, dále
bylo výjimečně a chladno. Jarní práce v polích začaly 13. t. m. Chladno, velmi
proměnlivé počasí se sněžením bylo vystřídáno ku konci měsíce intenzivním ochla-
zením a zesílením nočních mrázů. Vegetace ovocných stromů v dubnu mnoho
nepokročila oproti březnu. U některých stromů se sice již pupeny nalézaly, avšak
nezáčaly kvésti řádně. Teprve v druhé části května květy třešně, hrušně, ja-
bloně. Věchy a částečně hrušně se ukázaly amžle. Začátkem května se po-
nenáhle oteplilo, nejvyšší teplota byla 6. t. m., 7. t. m. potáhla se obloha mráčky,
9. t. m. přišla chladná vlna, 11. a 12. t. m. spáchlo. Od 15. do 22. t. m. denně pr-
švalo za úporného chladna. Od 23. května následkem slunečního záření a
slabého pohybu vzduchu byly letní dny, provázené některými večer bouřkami. Želaziny
na krmení začaly se sekat hol 25. května. Mimoriadné počasí přímě, vyena-

čijící se hojností tepla a vláhy, vyjádřeno koncem května opožděním se vegetace. Červená nastala chladně a deštivé počasí, které nahradilo nedostatek srážek na polních a zahradních kulturách. Po týdnu se počasí zlepšilo, od 11. do 22. t. m. bylo výslunné, 14. t. m. začala senoseč. Sklizeň pšenice byla celkově dobrá. Od 23. t. m. přišly pršely, 25. t. m. se ochladilo, vál vítr, nastalo sychravo. Celkově byla první část června příznivá zemědělským kulturám, druhá byla chladnější s častými vodními srážkami. Pujně vzrostlé obiloviny vlivem prudkých deštů koncem měsíce polehly. Od 3. července bylo parno, 4. t. m. přišla bouřka s větrem smrtí, která poškodila střechy, polámala a vyvrátila stromy. Od 6. t. m. bylo výslunné. Teplota stoupala, až dosáhla 35°C . Teplná vlna potrvala s výslunním 8 dní. Větro ustoupilo 26. července chladnějšímu počasí s bouřkami. Lito začala se sekat 29. července. Po půli července nastalo období sucha. Celkově suché počasí v červenci a hlavně v první polovici srpna měly příznivý vliv na průběh říní. Výnos říní odhadován na průměrně dobrý. Vegetace pšenice se letními suchy velmi opoždila, sklizeň ovoce byla v celku podprůměrná, nejlépe se uveďly švestky, zejména hrušky. Výslunné počasí bylo 10. srpna přerušeno bouří a deštěm, pak opět výslunné při 30°C potrvalo do 18. t. m. 19. t. m. přišlo a ochladilo se. Pak nastalo oblačno s chladnými nocemi, od 25. t. m. slunečno a parno dosahující 30°C . Ořany koncem měsíce posečeny byly velmi pěkně sklizeny. Po období parna dne 6. září přišla vichřice s deštěm, načež se ochladilo. Podzimní orba, sklizeň okopanin a setí byly suchem ztěžovány. 21. a 22. září s větry přišly přepřásky, po několika dnech se opět vyjasnilo, noci byly chladné. Brambor sklizen více než průměrně předcháletí. Výslunné a teplo potrvalo až do 30. září. První dny říjnové byly podmráčné s lehkými přepřáskami a větrem. 3. t. m. opět se vyjasnilo a oteplilo. 10. října nastalo oblačno, studený vítr provázel lehoučké pršely. Po několika dnech opět jasno a výslunné se opětovalo až do 22. t. m. Od toho dne při zemi ležely po celý den mlhy, které v nočních hodinách dosahovaly veliké hustoty. Polední teplota poklesla pod 10°C . Koncem října bylo větrno, deštivo a chladno. První mráz uhořel 5. listopadu, pak přišly opět mlhavé dny. 12. listopadu s mrazem se vyjasnilo a mírné počasí s výslunním k poledním, suchem a nadprůměrnou teplotou potrvalo kromě 26. t. m., kdy přišlo, do 12. prosince, kdy odpoledne se blýskalo a hřmělo. Dne 17. prosince napadl sníh, přišly mrazy dosahující -11°C . Bylo výslunné. V Hřeckém dnu padal sníh, v ráno nastal náhlý průchod. Oteplilo se, ráno mírným mrazíkem cesty stávaly se kluznými, ve dne výslunné a bláto.

Rok 1930.

Moř. vepř.:

V březnu vypukl v usedlosti Emila Bendy, Horní Ptice č. 3, mor vepř., kterému podlehla 1 prasnice; z nakažených okresního veterináře a abity 3 prasnice a přes 20 selat.

Poár. stohu.

V neděli dne 4. května ve čtvrt na 10 večer chytel stoh slámy Václava Bartoše, domkáře, Horní Ptice, č. 43, umístěný na poli č. parc. K ohni přispíchal místní i dobrovolných hasičů, dále hasičů ze Svárov, Červeného Újezda a Uhonic. Omezi se na shánění stavení vzdálených na dostřed; stoh shořel.

Odvod.

Při pravidelném odvodu v Uhosti dne 14. května ze 13 branců na požární činné službě vojenské umění: Václav Blažek, strojní zámečnick, č. 54, František Jelinek, obchodní příručí, č. 23, Josef Kapalín, mlynář, č. 60, Jan Liška, dělník, č. 18, Pavel Rus, strojní zámečnick, č. 29, Jaroslav Rus, koč v Červeném Újezdě.

Autobus.

Od 15. května projíždí obcí autobus československých státních drah z Kladna přes Uhost a Hořkovi do Prahy a zpět třikrát denně, v sobotu a v neděli čtyřikrát denně. Dřívější linka z Červ. Újezda přes Ptice a Uhonice k Hájku odpadla. Jízdné do Prahy činí Kč 8.-.

19 $\frac{25}{5}$ 30

pos. Smarce
otr. škol. inspektor.

Smrt autem.

V pátek 30. května odpoledne o páté hodině u zahrady č. p. 12. byla zachycena následkem nesprávné jízdy Jiřina Bendíkova, čtrnáctiletá dcer domkáře, blatnickem nákladního auta bránického pivovaru a prudce přivražena na skru elektrického vedení. Utrpěla tak těžká ranění, že po přenesení na dvůr č. p. 31. po několika minutách zemřela.

Seitání závodů.

Při seřizování zemědělských závodů dle staru ze dne 27. května t. r. shledáno v zdejší obci 14 hospodářů s výměrou 10-50a, 16 s výměrou 50a-1ha, 4 s výměrou 1-2 ha, 22 s výměrou 2-5ha, 11 s výměrou 5-10ha, 5 s výměrou 10-20ha, 5 s

výměrou 20-30 ha, 1 s výměrou 30-50 ha, 1 s výměrou 200-500 ha, neměstelé s výměrou 27.81 ha. Zemědělci se sdělují obce obhospodařovali úhorem 696.86 ha, z toho v obci 644.21 ha, v Chýně 2.40 ha, Chýnavě 17.11 ha, Nenačovicích 2.27 ha, Středoklukách 1.44 ha, Svárově 6.02 ha, Úhonicích 23.41 ha. Oseto měli 82.49 ha ořmení a 0.10 ha jare pšenice, 31.40 ha řepa, 81.08 ha ječmene, 35.26 ha ovesa, 0.73 ha hrachu, 0.10 ha ržmi a 7.76 ha jarní vlny na seno, 0.65 ha bobu, 10.64 ha směsky na seno, 0.30 ha máku, 0.31 ha ranných a 20.02 pozdních bramborů, 11.12 ha cukrovky, 10.26 ha krmné řepy, 0.66 ha mrkve, 0.1 ha zelí, 0.8 ha kapusty, 0.01 ha mrkve, 0.01 ha celeru, 0.1 ha petržele, 0.01 ha rajských jableček, 36.43 ha jetele, 1.00 ha úročníku, 11.13 ha vjetšky, 2.31 ha jetelstrawu, 6.03 ha směsky na krmení, 2.48 ha dočasné louky.

Dále napočítáno v obci 7 plemenných a 15 jiných kůsen, 23 valachů, úhorem 47 koní, 43 telat do jednoho roku, 2 býci ke chovu, 3 býci na úv, 47 jalovic, 104 dojnic a 50 taaných krav, úhorem 249 kusů skotu, 81 koz, 121 podvinčat a bchounů, 1 kanec, 24 prasnic, 15 prasat, úhorem 161 kusů vepřového brava, 938 kuřat, 1452 slepic a kohoutů, 577 housat, 98 husí, 124 kachňat, 18 kachen, 27 krutů, 6 krut.

Při klasifikaci koní, dne 17. června v Dušňkách konané, se sdělují obce předvedeno 45 koní a z nich poděleno 9 evidenčním listem.

Klasifikace koní

Při sečítání lidu, konaném dne 2. prosince 1930, napočítáno v obci 133 domů, z nich 103 obydlených, 10 neobydlených, 116 bytových stran, 494 obyvatelů.

Sečítání lidu.

Během roku narodilo se tu 15 dětí náboženství katolického, 1 bez vyznání, manžel-
ský sňatek uzavřen 3, rozvody 7, nejstarší dosáhl 78 roků.

Pohyb obyvatel.

Předepsáno bylo v obci pozemkové daně a lesů Kč 866.66, ostatní Kč 6177.18, domovní tůdní Kč 1247.50, cizovní Kč 765.80, výdělkové všeobecné Kč 499.25, zvláštní Kč 525.92, rentové Kč 12.-, úhorem Kč 10.09438, z obrátu Kč 24.360.25.

Daně.

Vybrána obecní přírůška 58% k dani cizovní, 200% k ostatním, okresní 62% k dani cizovní, 110% k ostatním, okresní školní 10%, zemská 86% k dani cizovní, 160% k ostatním, 7% státní zdravotní ke všem.

Chudinský fond měl příjmy Kč 1571.85, vydání Kč 518.70, obec měla příjem Kč 83.498.01, vydání Kč 81.046.21.

Nákladem obce započato s úpravou radotínského potoka, který má prameny v rybníčku v zahradě č. 2. Od č. 12 v Hor. Plicích podél okresní silnice až do Dol. Plic k č. 8, odbočkou ke hranici katastru Uhonice položeny cementové roury o světlosti 90-50 cm. Úpravu prováděla fa Ing. Jindřich Finner z Kladna za rozpočtenou cenu Kč 222.032. Obci přisídlena 30% subvence země, 40% státu, 15% okresu.

Novostavby.

Emil Benda, rolník, vystavěl obytné stavení č. 3, František Karda, obchodník, místo vyhořelého č. 26 provedl přístavbu č. 55. / Frant. Kopecký, domkář, dostal č. pop. 26. / Anna Vondrová, dělnice, Dolní Plice č. 1, vyměnila doškovou střechu za tvrdou krytku.

V Dolním Podkovi vystavěl rodinný domek Josef Varvařovský, úředník, na č. parc. 502/3, Marie Umrutová, soukromnice, na č. parc. 508 a 509, František Musil, výrobce pilníků, na č. parc. 508 a 509.

Ceny.

Přes to, že sklizeň v roce 1930 byla nižší, zbylé značné zásoby obilí z r. 1929 vypovídaly nabídku, jež vedla ke stlačení cen všech druhů obilí. Pohled u ovesa a žita byl většinou, u pšenice nejmenší. Koncem roku dostavil se i lehký otlak cen u dobytka. Hlavní akce nešla daleko, zlevnilo se několik procent na uhlí a na řele.

Ku konci roku nastal vzestup nezaměstnanosti.

Platilo se: 1 kg cukru 6.20 - 6.40, kávy 36.-, praženého žita 2.80, rýže 3.20, kroupy 2.80, hráchu 4.40, máku 8.-, povidel 10.-, soli 2.20, mouky 3.20 - 2.50, cibule 1.-, mýdla 6.50, škvárcového sádla amerického 15.-, českého sýrového 13.-, škvárcového 18.-, chleba 2.30 - 2, sušených švestek 8.-, třešní 4.-, másla 24 - 30, 1 g cukrovky 14.70, pivovarského mláta 13.-, pětiletý valach 7.000.-, nový opodek rozu 1400, sáh zeleného jele 1.30 - 1.80 Kč.

Pčasí.

Abnormálně nízká zima s převládajícím jasným a suchým počasím, ve večerních hodinách s mlhami při zemi, vykazovala denní teplotu až 9°C, v noci menší mrazíky s jinovatkou. Od 18. ledna bylo oblačno. 30. a 31. t. m. napadlo sněhu do výše 10 cm. Celkem byl leden nadnormálně teplý. V prvních

dnech února v noci mrazilo, ve dne tál sníh. 7. t. m. váł ledový vítr, vyjasnilo se a mrazilo, od 13. t. m. bylo oblačno. Za několik dní se opět vyjasnilo. Stálým a krásným počasím se vyznačoval poslední týden února. Radost z nádherného a slunečného února byla jedinečně kašena parující suchem, neboť i v lednu nebylo dosaženo normálního množství dešťových srážek, tenká sněhová pokrývka následkem vypařování zmizela. Žito byla značně poškozena larvou osenního hrabáče, jetelky byly prořídle. Od 7. března nastalo oblačno s denními srážkami v podobě sněhu, v třetím týdnu bylo proměnlivo, sníh s lehkým deštěm stídal se s výslunním a teplotou 25 °C. Jarní práce v polích začaly se 22. t. m. Poslední týden vyznačoval se nestálostí a nízkou teplotou. Žima byla téměř bezbarová, sníh vlastně ani nepadal, mráz nekoukal obrazy na oknech. Po výslunných leč chladných dnech začátkem dubna 4. t. m. bylo oblačno a proměnlivo se sklonem k přepřškám. První bouřka přišla v noci na 21. dubna. Pak se vyjasnilo, 29. t. m. přišly přepřšky s větry. Výdatné deště v druhé polovici dubna měly částečně vliv na posunutí odkvětu ranějších druhů, teplé dny ke konci dubna odkvet vyvolaly. Od 4. května převládalo výslunno s teplem, po několika dnech deště. V prvních dnech květnových vykytlo se hojnost chvořstí. Pročně stromová dobře nasadila do květů, poněkud rušivě do opylení kvetoucích hrušní a jabloní zasáhly deště, které nalyly značné prudkosti. Řepy byly postiženy silně drátovcí. Pak se ochladilo, čímž zabráněno polehnutí obilí. Želéniny na kmeny sekány v posledním týdnu květnovém. V květnu bylo převažně chladno a deštivo. Výslunno nastalo 4. června. Věly měly hojnou pastou na oknicích, již se zblouhly jačiny. Sena sklizená od 13. června za krásné pohody. Velmi suché, stídavě oblačné počasí s výslunním a teplotou až 35 °C potrvalo do 23. t. m. Po 3 bezdeštných týdnech přišla v noci na 24. června silná bouřka s lijácm. Červen byl s počátku průměrný vývoji všech kultur, protože z druhé půle května bylo celkově dostatek vláhy a poměrně vysoká teplota červnová zblýnila veškerou vegetaci. Od počátku druhého týdne bylo bez srážek, staré kultury se vlivem sucha značně zhoršily, vláště oves, žito a ječmen vyvolily zrání. Značné škody u cukrovky způsobila buračková moucha. Proč červnělo a padalo. První týden v červenci bylo výslunno, sucha při 30 °C. 5. t. m. v noci bouřilo, 11. t. m. sprchlo, potom stídavě oblačno s chladnem a sklonem k přšškám. 15. července začaly žitné a ječ. současně s ječmenem. V póninách byl plevel.

Sklizení předčasně dozrálého žita a ječmene byla do 27. t. m. stěží a denními
práškami. V srpnu bylo oblačno, chladno, časté lehké pršky, které od 14. do 17. t. m.
byly značnější, stízily sklizeň ovsu. Průměrem sklizeno po ha 185 q pšenice, 16.7
q žita, 17.8 q ječmene, 16.6 q ova; 18. srpna se na dva dny ochladilo, vyjasnilo,
pak přišly opět přepřšky, poslední týden srpnový byl výpluvný a parný. V cel-
kem měl srpen nadnormální počet srážek. V září přišly opět srážky, nebyly sice
vydatné, ale dostávaly se častěji a způsobily při sklizení krátkých otav značné
obtíže. Ovoce dozrálo dříve než obvykle, takže abounutí listů na stromech bylo
časnější. Od 20. do 26. září se vyjasnilo, teplota byla málo nad normálem, od 27.
t. m. mlhavo a pršky. V září každého druhého dne pršelo. Průměrem sklize-
no hojnost. V polích hemžily se mýši. 2. a 3. října uhořely proumy mraziky, 1. °C,
kterými spáleny jirmy. Pak každého dne dostávaly se dosti vydatné srážky.
Po 11. t. m. srážky polevily, nastalo oblačno, skorem každého dne se dostavi-
ly mlhy, teplota byla normální. V posledním týdnu a začátkem listopadu
bylo po celý den zamračeno, drobne a vytvále denně pršelo. Celkem bylo
října výjimečným počasím. V první polovině listopadu ráz počasí byl mírný, teple-
ta byla normální, oblačno, častem lehké srážky. 22. a 23. t. m. silně pršelo za sil-
ného větru. Od konce listopadu a v prosinci byly silné mlhy s proměnlivým
lehkým počasím, při němž sněhový přechod zmenšoval se a mizel; s nadnormální
teplotou potrvaly až do 18. t. m., 19. t. m. novým sněhovým příchodem přišly
mrazy - 8° až - 10° C. Po několika dnech mrazy se zmínily, až do konce
měsíce bylo posmouváno s občasným poletováním sněhu a mlhami, odpo-
ledne oblesovalo.

St. Lev. Vještá.

Flr. Piva č. 12.

Ironice v Hor. Píštěh.

U Dol. Píště č. 13.

Ironice v Dol. Píštěh.

Škole od Vlkovic.

Rok 1931.

Osvěta

Při pravidelném odvodu v úterý dne 31. března v uličce z 14 branců ze zdejší obce uznání způsobilými k činné službě vojenské Adolf Babáň, horník, František Hrudka, redník, František Fígl, horník.

Během roku provedena úprava radotinského potoka a rozšíření okresní silnice. Potok v obci kanalizován nákladem Kč 239.920.70, nad kanalizací zřízeny chodníky nákladem Kč 57.116.16, úprava potoka podél okresní silnice k Uhonicím v délce 1894⁵m stála 179.671.60. Na rozšíření okresní silnice bylo třeba Kč 126.282.56. Všechnu úpravu provedl Ing. Jindřich Zimmer z Kladna. Na úhradu kanalizace dostala obec okresní subvence Kč 11.605.-, zemské Kč 65.300.-, od ministerstva zemědělství Kč 87.000.-.

Daně

V tomto roce činily daně: výdělková všeobecná Kč 405.-, ideální Kč 11.70, proemkova z lesů Kč 866.65, a ostatní příjmy Kč 6175.85, domovní třídny Kč 1237.50, činovní Kč 449.20, úhrnem Kč 9145.90.

Nim vybírány přirážky: obecní: 58% k činovní dani, 200% k ostatním, okresní: 62% k činovní dani, 150% k ostatním, okresní školní: 10% ke všem daním, zemské: 86% k činovní dani, 160% k ostatním, státní zdravotní: 7% ke všem daním.

Chudinský fond měl Kč 1663.70 příjmu a Kč 2225.20 výdání. Obec měla Kč 349.309.20 příjmu a Kč 355.438.95 výdání.

Autobus.

Od 15. září státní autobus na trati Kladno - Praha, která vede obcí, nejede přes Hrochovic, nýbrž v Uhonicích odbočuje na Chyňu a Soliň.

Nové členy zastupitel.

Při volbách do obecního zastupitelstva na nové volební období, jež konaly se 27. října t. r., sociálně demokratická strana dostala 131 hlasů a 5 mandátů: Josef Čepela, horník, čís. 17, Bohumil Kučera, redník, čís. 3, Václav Kníže, horník, čís. 22, Antonín Lintl, horník, čís. 21, František Letek, horník, čís. 48. Repu-

blízká strana dostala 155 hlasů a 7 mandátů: František Svěda, domkář, čís. 33, Jaroslav Špaček, rolník, čís. 20, Josef Šojka, malíř, čís. 8, František Breník, rolník, čís. 12, Josef Klimeš, domkář, čís. 14, Antonín Benda, rolník, čís. 13, Bedřich Hašek, rolník, čís. 5.

Starostou zvolen František Svěda, domkář, náměstkem Bohumil Kucera, redník, radními Jaroslav Špaček, rolník,

V letošním roce prodal Erwin Pomajzl, domkář v Uhončicích pole čís. k. 318 v Loučkově, Bedřichu Haškovi, rolník, čís. 5, Emilie Bendová, rolnice, čís. 2, prodala louku čís. k. 538-541 v Podkovi - Sokolu - Smíchov, Jan Píhoda, hostinský, čís. 7, prodal usedlost čís. 7 s hostincem Josefu Vondráčkovi.

asi má být Voraček!

Emilina dům.

Re graně

Koncem května otevřel novou restauraci a koupaliště v Chrástě v čís. 82. Jan Píhoda na pozemku č. k. 644.

Nový hostinec

Během roku postavil František Pospíšil, dřevník, domek čís. 80, Václav Fouk, horník, domek čís. 81, Jan Píhoda, hostinský, domek čís. 82.

Stavby.

V tomto roce vyskytly se v obci 4 případy záškrtu, jeden skončil úmrtím.

Záškrt.

V obci narodily se letos 4 děti, v manželský stav vstoupily 3 osoby, zemřelo 7 osob.

Pohyb obyvatel.

Platilo se: 1 q pšenice 148, žito 137, ječmene 135, oves a 120, cukrovky 1080, slámy 20, černého uhlí 23, vápna 25, superfosfátu 68, 1 kg sádla 130 až 14, živé váhy tele 5, jablka 1, hrůšek 30, švestek 120, třešní 4, ořechů 24, mouky 260 až 320, nových bramborů 420, 280, 220, 120, kování prau koní 104, topinko 6, přebízení polštářů 120, mužský oblek 550, pracovní 65, zimní 450, ženský oblek 270, chlapecký 200, dívčí 100, mužský trikot 28, mužská košile 22, ženská a dívčí 12, chlapecká 11, mužské spodky 25, ponožky 5, ušití mužských šatů 160, kalhot 50, od mletí 1 q obilí 20, od šrotování 10, stromky k sázení: jabloně 16-18, hrůšně 22, broskve a merunky 22-26, švestky a slůzy 20-22, třešně a višně 18-22, ořechy 24, angrešt 10-15, rybíz 9-12 Kč.

Ceny.

Náhle pokles cen remeslnických výrobků, hlavně dříví, pak i hospodářského zvířectva snížil podstatně nákupní schopnost domácího obyvatelstva, čímž zasažena rána domácí výrobě, nastalo obmexování a zastavování četných výrobních odvětví a tím nezaměstnanost. Od března pracováno na šakhtách jen 5 směn týdně.

Počasí.

V první třetině ledna dostavovaly se mrazy jen v noci. Od 7. ledna mrazy zesílily a dostoupily 11. t. m. -4°C , v poslední třetině ledna se zmírnily. Velmi často se dostavovaly slabší srážky. Gubernia přituhlo na -11°C . V únoru byly srážky častější: 3 dny s deštěm, 12 dní se sněžením. Množství srážek bylo nad normálem. Mrazy koncem měsíce se stupňovaly, bylo ve 22 dnech, sněhová pokrývka v posledních dnech zmizela. V prvním týdnu březnovém přituhlo, od 7. do 11. t. m. sněžilo, 11. a 12. t. m. v noci zavály se cesty tak, že automobilová doprava byla přerušena. Po dlouhé době ledově chladného počasí 15. t. m. stoupla teplota, ač noční mrazy vykazovaly -5°C . Většinou jasné počasí se značným rozdílem mezi denní a noční teplotou potrvало až do 22. t. m., pak vál ledový vítr, dostavovaly se sněhové přehánky, v noci silně mrazilo. Celkem vykázal březen neobyčejně chladné počasí: 25 dní s nočními mrazy až -8°C . Výjimečně se silným chladnem vytrídaly 5. a 6. dubna přehánky, 7. t. m. se opět vyjasnilo a opakovaly se noční mrazy. Z jarními polními pracemi na sušších polích započato s první dny dubnové. Duben byl chladnější než jiná léta, až do 24. t. m. se vyskytovaly menší mrazíky. 13. - 15. t. m. padal sníh, pak přišly přepřásky, jež polní práce a seti zpozdily. Pruně květovaly 30. dubna. 2. května se oteplilo. Protože v dubnu přeládal velmi nestálé počasí a chladno, vegetace ovocného stromoví se zdržela téměř o 3 týdny. Květ ovocných stromů se přesunul až do května. Třešně a hrušně bohatě květy. Teplota stoupla, 16. a 17. května dosáhla 30°C . 18. t. m. nastalo oblačno, přišly pršky a ochladilo se. Od 23. t. m. se vyjasnilo. Paro přesakující 30°C bylo přerušeno 30. a 31. t. m. lijavcem. Vojtěška na kmeni začala se sekat v posledních dnech květnových. Lukovku napadlo hojnost drátců a buřáková moucha, jáčny i ozimý šlouch se ohnivi. Po celý květen panovalo abnormálně teplé počasí, srážkami byl květen velmi chudý. První třetina června vykazovala chladnější počasí. Od 7. t. m. mírné a teplé přepřásky střídaly se s výjimečným. Sklizeň dobře urodily sena začala 13. června, povětrnost se zlepšila, takže senoseč odbyla se hladce. 18. a 24. t. m. přišla bouře s lijavcem, 25. t. m. po celý den dohně přišlo a ochladilo se. Pak výjimečně s teplem potrvало do 4. července. Červen nebyl tak teplý jako květen, vynamenoval se však

prudkými bouřemi. 4. července odpoledne přihnala se prudká bouře se silným do noci
trvajícím lijavcem. Žitné žně začaly 25. července. Červenec byl velmi vlhký, s oblohou více
zakrytou mraky než výslunnou. Srpen začal sychravem, přepřáškami a nízkou teple-
tou, zvláště druhá třetina vynášovala se podprůměrnou teplotou a srážkami. Prů-
ky padaly pomalu, ale dlouze a tichounce, takové panáky oblí činnaly, ano klič-
lo. Hrušek a jablek urodilo se hojně, sliv a švestky dešti praskaly. Srpen byl vel-
mi chladný, na srážky bohatý: bylo 19 deštivých dní. Teplota byla po celý měsíc
pod normálem. Začátkem září sekány husté otavy. V tomto měsíci převládala oblač-
nost, často se dostavovaly srážky: bylo 20 deštivých dní. Častými dešti stěna skli-
zení otavy, jež téměř 4 týdny ležela na lukách; brambory začaly hnit. Z lesů no-
sili lidé hojnost hub. Teprve od 30. září se vyjasnilo, celé dny bylo výslunné, v noci
velké chladno. Od 16. října ráno byla jinovatka, 21. t. m. v noci napadl poprašek
sněhu, 23. t. m. zamrazilý sněh, od 26. t. m. podmráčno a teplo. V listopadu
bylo na počátku výslunné, od 15. t. m. podmráčno a teplo. Koncem měsíce se o-
chladilo, přišly mraky, 30. t. m. -10°C . Začátkem prosince polevilo, nastalo blá-
to; leč od 10. t. m. mrholo, napadl poprašek sněhu, 16. - 18. t. m. sněžilo. Pak
po 7 dní přišly mraky až -14°C . 25. t. m. polevilo, cesty staly se kluzkými,
oteplení potrvalo až do 29. t. m.; poslední dva dny v roce přituhlo.

Náhle pokles cen remeselských výrobků, hlavně oliv, pak i hospodářského zvířectva snížil podstatně nákupní schopnost domácího obyvatelstva, čímž zasažena i naša domácí výroba, nastalo obmexování a zastarování četných výrobních odvětví a tím nezaměstnanost. Od března pracováno na šachtách jen 5 směrů týdně.

Počasí.

Upružtina ledna dostavovaly se mrazy jen v noci. Od 7. ledna mrazy ustály a dostoupily 11. t. m. -4°C , v poslední třetině ledna se zmírnily. Velmi často se dostavovaly slabší srážky. Givnora přituklo na -11°C . V únoru byly srážky častější: 3 dny s deštěm, 12 dní se sněžením. Množství srážek bylo nad normálem. Mrazy koncem měsíce se stupňovaly, mrlo ve 22 dnech, sněhová pokrývka v posledních dnech zmizela. V prvním týdnu březnovém přituklo, od 7. do 11. t. m. sněžilo, 11. a 12. t. m. v noci zavály se cesty tak, že automobilová doprava byla přerušena. Po dlouhé době ledově chladného počasí 15. t. m. stoupla teplota, ač noční mrazy vykazovaly -5°C . Většinou jasné počasí se značným rozdílem mezi denní a noční teplotou potrvalo až do 22. t. m., pak vál ledový vítr, dostavovaly se sněhové přehánky, v noci silně mrlo. Celkem vykazal březen nadbyčejně chladné počasí: 25 dní s nočními mrazy až -8°C . Výplunno se silným chladnem vytrídaly 5. a 6. dubna přehánky, 7. t. m. se opět vyjasnilo a opakovaly se noční mrazy. Jarními polními pracemi na sušších polích započato s prvním dnem dubnovým. Duben byl chladnější než jiná léta, až do 24. t. m. se vyskytovaly menší mrazíky. 13. - 15. t. m. padal sníh pak přišly přepřšky, jež polní práce a seti pozdily. První květen 30. dubna. 2. květen se oteplilo. Protože v dubnu přeládalo velmi nestálé počasí a chladno, vegetace ovocného stromoví se zdržela téměř o 3 týdny. Květ ovocných stromů se přesunul až do května. Třešně a hrušně bohatě květy. Teplota stoupala, 16. a 17. května dosáhla 30°C . 18. t. m. nastalo oblačno, přišly pršky a ochladilo se. Od 23. t. m. se vyjasnilo. Parno přesahující 30°C bylo přerušeno 30. a 31. t. m. lijavcem. Vojtěška na kmeni začala se sekat v posledních dnech květnových. Lukovku napadlo hojnost drátců a buřáková moucha, jáčny i ořmy šlouhy se ohnily. Po celý květen panovalo abnormálně teplé počasí, srážkami byl květen velmi chudý. První třetina června vykazovala chladnější počasí. Od 7. t. m. mírně a teplé přepřšky střídaly se s výplunem. Sklizení dobrého úrody sena začala 13. června, povětrnost se zlepšila, takže senoseč odbyla se hladce 18. a 24. t. m. přišla bouře s lijavcem, 25. t. m. po celý den dohně přišlo a ochladilo se. Pak výplunno s teplem potrvalo do 4. července. Červen nebyl tak teplý jako květen, významoval se však

prudkými bouřkami. 4. července odpoledne přihnala se prudká bouře se silným do noci trvajícím lijavcem. Leden a začaly 25. července. Červenec byl velmi vlhký, s oblohou více zakrytou mraky než výslunnou. Srpen začal sychravem, přepříchami a nízkou teplotou, volněji druhá třetina vyznačovala se podprůměrnou teplotou a srážkami. Průhly padaly pomalu, ale dlouze a tichounce, takové panáky obilí činily, a neoklíčilo. Hrušky a jablka urodilo se hojně, sliv a švestky dešti praskaly. Srpen byl velmi chladný, na srážky bohatý: bylo 19 deštivých dní. Teplota byla po celý měsíc pod normálem. Začátkem září sešlány husté otavy. V tomto měsíci převládala oblačnost, často se dostavovaly srážky: bylo 20 deštivých dní. Častými dešti stržena sklizená otava, jež téměř 4 týdny ležela na lukách; brambory začaly kvést. Z lesů nosila lidé hojnost hub. Teprve od 30. září se vyjasnilo, celé dny bylo výslunné, v noci velké chladno. Od 16. října ráno byla zimovátka, 21. t. m. v noci napadl poprask sněhu, 23. t. m. zamrazil, rybníky, od 26. t. m. podmráčno a teplo. V listopadu bylo na počátku výslunné, od 15. t. m. podmráčno a teplo. Koncem měsíce se ochladilo, přišly mrazy, 30. t. m. -10°C . Začátkem prosince, to; leč od 10. t. m. mrazilo, napadl poprask sněhu, 16. - 18. t. m. po 7 dní přišly mrazy až -14°C . 25. t. m. polevil, cesty oteplením potválo až do 29. t. m.; poslední dva dny v roce

Ze soudní síně.

Šoférova čtrnáctiletá oběť.

(Krajský soud trestní v Praze.) 1930

Tací šoféři, jako je 31letý Fr. Brandtner, jsou skutečně postražem našich silnic. Nefidí se předpisy a nemají ani dost málo svědomí. A nebojí se ovšem ani trestu, neboť spoléhají — bohužel právem — na jeho podmíněnost. A nebude u nás lépe, dokud alespoň za život člověka, zbludárna a nesvědomitě utracený, nebudou tresty přísnější a nepodmíněčné. Paragraf 335 našeho trestního zákoníku, podle něhož jsou šoféři, zavinní smrt člověka, trestáni, byl sdělán v dobách, kdy o automobilismu nebylo ještě ani potuchy. Tehdejší zákonodárce byl by jistě nesvědomitě šoféry, zabíjející lidi po silnicích, obmyslil většími tresty, kdyby je byl znal.

František Brandtner má na svědomí život nádherné 14leté rolnické dcerky Jiřiny Bezděkové. Ta šla 30. května m. r. po pravé straně silnice do obce Horní Ptice. Držela se při samé škarpě. Před samotnou obcí obešla doleva sloup elektrického vedení, umístěný na samém kraji silnice. V tom okamžiku byla však hrozným nárazem přimáčknuta ku stojanu a v příštím okamžiku zbylo z mladého, veselého děvčátka už jen chladnoucí tělo...

Za ní jel totiž nákladním automobilem, naloženým sudy a patřícím bránickému pivovaru. Brandtner. Nedával znamení a jel značnou rychlostí. Poněvadž v místech katastrofy silnice se stáčí doleva, musil Brandtner vytočiti vůz, ale aby nemusil zmírňovati rychlost, učinil tak velkým obloukem, jímž se dostal zcela proti předpisu až na samý pravý okraj silnice, při čemž pravou stranou vysoké karoserie přimáčkli na stojan elektrického vedení tak prudce, že jej až uvoľnil v jeho osazení. A mezi těmito dvěma mocnými tělesy, z nichž jedno se rychle pohybovalo, ocitlo se tělíčko nebohé Jiřinky. Nešťastné děvče utrpělo zlomení pěti žeber, rozdrceň obou ledvin a sleziny, natržení jaterního laloku, stlačení hrudníku a stisknutí plic. Tato zranění byla vesměs smrtelná. Také obličej byl rozbit, poněvadž i ten byl přiražen ku sloupu. Ještě při soudní komisi nalezeny byly na sloupu i na automobilu vlákna z blůzy nebohého děvčete a jeho vlasy.

Obžalovaný šofér, který včera byl souzen senátem vrch. soudního rady H r a b y, se vymlouval, že byl oslněn sluncem a neviděl dobře před sebe. Ale správně mu namítl stát. zástupce Dr. Koblih, že neviděl-li dobře, měl dávatí znamení a jeti v oné zatáčce předepsanou 6 km rychlostí a zejména neměl se svým vozem dostati se do správné poloviny silnice.

Senát odsoudil Brandtnera do tuhého vězení na tři měsíce, ale — podmínečně.

Úmrtí starosty.

V neděli dne 7. února t. r. zemřel po delší nemoci (tuberkulóze) ve věku 54 roků František Svějda, dlouholetý starosta, člen místní školní rady, jehož péčí provedena v obci elektrisace, úprava silnic, kanalisace podél okresní silnice, obecní starosta.

Nový starosta obce.

As týden před smrtí zemřelý starosta František Svějda vzdal se svého úřadu a novým starostou obce zvolen Jaroslav Špaček, rolník.

Odvod.

Pravidelného odvodu v Uhoněti dne 24. dubna sničastnilo se 16 branců narozených r. 1910-1912; z nich za schopné činné služby vojenské uvaná Václav Čadek, studijní, Josef Čermák, redník, Oldřich Kůra, mechanik.

Hasičské cvičení.

V neděli 12. června t. r. konalo se ve zdejší obci hasičské cvičení hasičské. Po přivodu obce přivítal všechny účastníky starosta obce Jaroslav Špaček, pak o významu hasičství přednášel jednatel hasičské záhy Podkořovské Edvi František Machek. Na nádvoří č. 13. v Dolních Ptčích cvičil dorost, ženy, muži se sekýrkami a řebáky, cvičení skončeno požární akusškou 5 stříkacék.

Požár.

8. listopadu po půlnoci vypukl ve skladišti Františka Kardy, obchodníka, Horní Ptice č. 26, požár, při něm nad betonovými stropnicemi shořela uložena sláma. Včasným zakročením sboru dobrovolných hasičů z Ptč a Uhonic požár utlumen, takže shořela jen střecha.

Směna družby.

František Karda, obchodník, Horní Ptice č. 26, končil v Uhonicích rolu

Nová živnost.

V Horních Ptčích č. 23. stará Marie Jelinková obchod potravínami.

Pohyb obyvatel.

Během roku narodilo se v obci 6 dětí, manželský sňatek uzavřelo 5 osob, zemřelo 8 osob; nejstarší ve věku 74 let.

V obci bylo letos předepsáno výdělkové daně všeobecné Kč 565.25, ideální Kč 17.75, Daně.
vlastní Kč 502.85, domovní daně třídní Kč 1197.80, cizovní Kč 705.70, pozem-
kové z lesů Kč 866.65, ostatní Kč 6173.20, rentové Kč 30.-

K nim vybrány obecní přírůžky 200% k cizovní daně a 350% k ostatním,
okresní přírůžky 62% k cizovní daně a 150% k ostatním, okresní škola 10% ke
všem daním, zemské přírůžky 86% k cizovní daně a 160% k ostatním, stát-
ní zdravotní 7% ke všem daním.

Chudinský fond obce měl Kč 1390.85 příjmu a Kč 1390.85 vydání, obec
přijala Kč 136.254.38, vydala Kč 135.061.83.

Částkou Kč 3705.25 upraveny obecní cesty.

Ceny.
Platilo se za 1 kg mouky 270 až 280, krupky 260, hovězího masa přetmáho 11 až 12,
zadního 14, telecího 14, vepřového 16, uzeného 18, škejlového 14, syrového sádla 12,
škvarečného 16, másla 26 až 30, tvarohu 4, cukru 620, soli 220, hrachu 280, čoč-
ky 6, cibule 180, porédk 660, máku 6, pražené kávy 28 až 56, žitné kávy 3 až
480, cikorie 680, čokolády 16, mandlí 24, hrozinek 16, mýdla 560 až 6, sody 90
až 1, nových bramborů 280, 220, 90, 070, třechů 7 až 250, švestek 1 až 150, krušek
1 až 2, jablek 2 až 450, borůvek 480, jetelového semene 1620, vojtěšky 14, 1 l mléka 140,
110, ota 250, petržele 120, vejce 880, 1 g bramborů k sázení 45, cukrovky 1080, pře-
mice 140 až 168, žito 76 až 106, ječmene 68 až 95, oves 68 až 80, vikev 92 až 105,
strub 54 až 74, kamenného uhlí 2480, hnědého 1850, vápna 16 až 20, cementu 28 až
30, za kusů 45 až 50, kuře 13 až 14, kachnu 20 až 25, holoubata 10 až 12, selo 100
až 150, kůrle 30, slepice 18 až 25, houska 020, od syrna 025, za usítí kalátu 72, ve-
sty 22, kalhot 26, za tisíc cihel 235 až 280, zimník 230 až 295, převléčník 200 až
250, za oblek 200 až 245, trávní sčáčku 2800, obiln 4050, šestindlicový obraceč
sena 2220, železný pohrabáč se 36 pruty 1600, zařízení transformátoru 36000,
1 km sekundární sítě 25.000, 1 m vedení veřejného osvětlení 240, osvětlovací rameno
220, 1 Kw k elektrickému světlu 360, 1 m³ palivového dříví 65, 1 g těžko 1750 Kč.

Koč měl měsíčně 140, volák 125, škoták 150 Kč, deputátníkům sloužícím aly) rože
náležel příspěvek ve výši jednoměsíčního platu, žňové přírůžky 10% až 15% hodino-
vé mzdy, byt o 2 místnostech, ročně 16 g černého nebo 24 g hnědého uhlí, 4 m³ dří-
ví, 1 l nesbáraného mléka denně, měsíčně 60 kg mouky nebo 85 kg obilí, 1 kg
tuku, umožnění chovu 6 slepic a 2 hnízd králíků, v zimě 2 l petroleje měsíčně.

Od 1. února pracovali horníci 4 směny týdně, od 1. května 3 směny týdně, od července

vždy 15 dní v měsíci pracovali, 15 dní měli bezplatnou dovolenou. V hutích se pracovalo od ledna 5 dní v týdnu, v červenci týden huti odpočívaly.

V zimě počet nezaměstnaných dosáhl 9.

Horník měl za směnu 33 až 47.30, řemeslníci a střižníci 28 až 37.50, vedníci za hodinu 450, 480, 550, pokrývač denně 60 Kč a oled.

Počasí.

V prvním týdnu ledna bylo nadnormální teplo, v druhém týdnu se sněhovými, praškovými přituhlo, pak opět zamračeno, mlhavo a bláto. Leden byl poměrně velmi teplý. V první polovině vyničoval se extrémními výkyvy teplotními, druhá polovina přinesla nekolísavou teplotu. V první třetině bylo více srážek hlavně ve formě deště. Mírná zima potrvala až do 8. února. Od 9. února vál mrazivý vítr, při kterém mrazy dosahovaly -15 °C; od 14. t. m. mrazy poklesly, leč výslunnosť s mrazem potrvala až do 23. t. m., kdy nastalo mlhavo. Do rána 27. února napadl sníh. Potom přituhlo na -13 °C. Průměrná teplota února byla značně hluboko pod lednovým normálem. Srážky, většinou sněhové, byly dosti časté, ale málo vydatné. Mrazů podstatně ubylo, 1. března a několik dní potom padal sníh, od 13. t. m. bylo výslunnosť se značným chladem a mrazíky. Teplota od 31. března se mírně zvýšila. Chladno s podmráčením potrvalo po seti do 20. dubna, 24. t. m. hřmělo. Poslední týden dubnový byl suchem. Celkově byl duben suchý a chladný. V květnu chladno s drobnými srážkami a podmráčením potrvalo až do 13. t. m. Od 14. května se vyjasnilo a oteplilo, za výslunných dní teplota přesáhla 30 °C. Vegetace ovocných stromů chladno v dubnu se opozdila, teprve v květnu rozkvetly bohatě jabloně, švestky, rybíz a angrešt, krušné květy málo. Ovocní stromy odkvetlo velmi rychle a počalo trpět značně suchem. Po 20. květnu začala se sekati na krmení vojtěška. První dvě třetiny května byly velmi suché a teplé. Přípomeň suchu přišly 22. t. m. intenzí deště. Nastalo chladnější počasí a pršky přicházely každodenně, největší 5. června. Deště uškodily koroptvím a zpusolily zaruštění řepy. Od 10. června bylo výslunnosť, začala se sekati vojtěška na sušení, od 13. t. m. sekať seno. Jeho sklizení přerušena dešťovými dny od 20. do 24. t. m.; jím následovalo chladno, od 26. t. m. výslunnosť s jarnem, přerušeno 30. t. m. bouří, potrvalo do 2. července. Červen vyničoval se chladným a dosti vlhkým počasím, teplota začátkem měsíce byla pod normálem. Kraťkových dní bylo 16, leč nízké množství srážek nedosáhlo normálu. Po lijáku 2. července večer se ochladilo a bylo podmráčeno, pak se střídalo výslunnosť s podmráčením. Parno dostupující 30 °C bylo přerušeno 14. července velkým lijavcem s bouří, obilí uvrženo. Léta

začala se sčítati 26. července. V druhé polovině července se poněkud ochladilo a dostavily se další srážky, zejména koncem července a v prvních dnech srpna, kdy posetěny prvé ječmeny. Červenec vynášoval se větším počtem bouřek spojených s lijavicí. Pročněním stromů vodní srážky prospěly, neboť ovoce následkem sucha trpělo červivosti a opadávalo. Jablka trpěla stoupavostí. Od 7. srpna bylo výjimečně a parno dosahující 32°C potrvало po 10 dní. 22. t. m. a následující dny bouřky s lijavicí přinesly ochlazení. Srpenn byl celkem dosti vlhký, měl 12 deštivých dní, 9 dní s bouřkami, letní a tropická tepla 12 dní. Půda suchem vyschla a trvala, že orba byla téměř nemožná, ovoce zůstalo drobné, stromy v důsledku sucha přetěžně žloutly. Průměrem sklizeny po 1 ha 19.2 q pšenice, 21.2 q řepy, 20.7 q ječmene, 26 q ovesa. Úroda jablek byla značná, hrušek malá. 11. a 12. září vítr s deští srážel mnoho ovoce, pak nastalo podmrače s deští, nejsilnější dešť přišel 19. t. m. s kroupami a bouřkou. Teplotní poměry v září vyjely se velmi průměrně, teplota po většinu měsíce vyharovala nadnormální výš. Práškových dní bylo 10, z nich s bouřkou 2. Září ovoce bylo září velice průměrné, bojně ovoce bylo stíženo fusikládiem a moniliíovou hnilobou. Výjmu se ochladilo, zvláště v noci, 9. t. m. mřelo. Sluneční dny střídaly se s podmračnými a deštivy, teplota byla nadnormální. 2. listopadu přišel mráz, pak výjimečně přišlo po několika dnech do oblačna. 12. t. m. přišly mrazy, rybník zamrzl. Od 17. t. m. mrazy polevily, nastalo mlhavo. Teplota po celý měsíc byla nadnormální, v 10 dnech byly srážky, 20 dní mlhavo. 7. prosince napadl sníh, přetuklo pod 0°C . Od 9. t. m. nastalo zamračené počasí s hustými mlhami, teploty přibýly. Noční mrazy dostavovaly se až do 23. t. m., pak teplota v noci neklesla již pod 0°C . Od 27. t. m. mrazy potrvaly až do konce. Po celý prosinec převládalo většinou zamračené počasí; celkem bylo 25 pošmorných dní, jen v 5 dnech obloha na krátko se vyjasnila. Řáček měsíce byl poněkud suchší, jen po 2 dny poletoval sníh, 4 dny byly s deštivy a 1 mřelo.

Odvod.

Při pravidelném odvodu v Uhrošti dne 24. března ze 24 branců ze zdejší obce schopnými činné služby vojenské úřadání Josef Berdák, syn malířnicka, Stanislav Jelínek, obchodní příručí, Stanislav Lucha, uředník, Bohumil Stejskal, truhlář.

Památník padlým.

V neděli dne 4. června odpoledne odhalen na nové nábři č. kat. 334/2 památník padlým ve světové válce 1914-1918. Žulový balvan 4 m vysoký, 2 m široký, opracovaný dle návrhu akademického sochaře Jiřího Probošty, byl dopraven nákladním autem ze žulových lomů v Láboři u Blatné a vtyčen na připravený betonový základ nproti střed nábřeží po obvodu osázené okrasnými stromy.

Slavnost zahájena průvodem obcí, v němž zúčastnila se Šolská jízda, Lokostvo a hasičstvo, řezníci v kroji, baráčníci, příbuzní padlých a mnoho občanstva. Pak odešel průvod k památníku, kdež přítomně uvítal starosta obce Jaroslav Špáček, rolník, promluvil o bědách světové války, zástup Lokosta přednesl připravené recitace, slavnostní projev přednesl Josef Bohuslav, ředitel obecní školy v Uhrošicích, starosta obce převzal pomník do péče občanstva a přednesl životopisy padlých. Slavnost ukončena národní hymnou. K památníku položeny věnce a květiny.

Pod žulovou deskou vložen zápis s životopisy padlých:

Antonín Balabán, syn horníka, narozen 5. října 1892 v Dolních Ptčicích č. 9. Vychodil obecnou školu v Uhrošicích, byl horníkem. Odveden r. 1903 k 102. pěšímu pluku, narukoval 1. října 1913 do Mostaru. Bojoval na jižním bojišti v Leine-Horě, kde padl a byl 10. září 1914 pohřben.

Bohumil Bartoš, syn domkáře, narozen 16. února 1873 v Horních Ptčicích č. 8. Vychodil obecnou i občanskou školu, byl sladovníčím. Odešel 27. července 1914 z Prahy na ruské bojiště ke Krasniku, kdež onemocněl a zemřel 15. srpna 1915 v Krasniku, kde i pohřben. Zanechal vdovu a 3 děti.

Václav Bartoš, syn domkáře, narozen 3. ledna 1878 v Horních Ptčicích č. 8. Vychodil obecnou školu v Uhrošicích a občanskou školu v Uhrošti, povolán byl bednář. Odešel 27. července 1914 ze Skanina u Krakova v Haliči k 8. saperskému pluku do Prahy. Asi po měsíci odjel do pole na stěbské bojiště u Lemně. Onemocněl malárií, byl supracitován a znovu povolán k 8. saperskému pluku.

mu plukem v Praze zemřel 29. dubna 1917 v nemocnici na Smetance na Král. Vinohradech a pohřben v společném hrobu na Olšanech. Zanechal vdovu a 2 děti.

Matej Blažek, syn pokrývače, narozen 12. června 1891 v Horních Ptičích č. 6. Vychodil obecnou školu v Uhonicích, byl pokrývačem. V r. 1913 byl odveden, narukoval 7. října 1913 k 28. pěšímu pluku v Praze. Odeslán s plukem na ruské bojiště k Bělehradu, kde byl raněn do hlavy a v Bělehradě zajat. Zprávu o sobě poslal ještě z Nového Pazaru v lednu 1915. Od té doby zůstal nevěstným.

Josef Chvojka, syn dělníka, narozen 21. srpna 1888 v Korneu u Berouna. Vychodil obecnou školu v Berouně, byl remíčovským dělníkem. Odveden v lednu 1916 k 88. pěšímu pluku do Berouna. Byl přeložen k 27. dělostřeleckému pluku v Polsku, odejel na ruské bojiště, odkud odeslal poslední listek 16. května 1917. Od té doby zůstal nevěstným. Zanechal vdovu a 2 děti.

Stěpan Chvojka, syn dělníka, narozen 22. dubna 1905 v Tachlovicích. Vychodil obecnou školu v Uhonicích, byl remíčovským dělníkem. Odveden v únoru 1916, narukoval k 88. pěšímu pluku do Polska v Uhrách. Odejel na bojiště proti Rusku, kde setrval delší čas. Jako nemocný byl léčen v zářeví, pak znovu poslán do Polska, odtud do Albánie. Tam stal se nevěstným. Dle zprávy spoluvojině byl zajat 21. září 1918 francouzskou hlídkou, dalších zpráv o něm není.

František Kříž, dělník, narozený 17. června 1889 v Červeném Újezdě č. 17. Vychodil obecnou školu v Uhonicích. Na vojnu odešel jako záložník s první výzvou 27. července 1914 ke 28. pěšímu pluku v Praze. Odejel na ruské bojiště a stal se nevěstným. V r. 1915 se zvěděl, že jest zajat v Faskentu. Tam onemocněl na úplavici a zemřel. Zanechal vdovu a 2 děti.

Josef Kváča, syn domkáře, narozen 22. září 1878 v Prosenické Lhotě, okres Sedlčany, příslušný do Libně, takéž okres Sedlčany. Vychodil obecnou školu, byl horníkem. Narukoval jako záložník 27. července 1914 ke 28. pěšímu pluku a odeslán ihned na ruské bojiště, kde byl zajat. V zajetí onemocněl a 22. srpna 1917 v Narovčáku, Penaská gubernie, zemřel. Pohřben 23. srpna 1917 tamtéž. Zanechal vdovu a 4 děti.

František Kverka, syn domkáře, narozen 23. prosince 1883 v Dolních Ptičích č. 21. Vychodil obecnou školu v Uhonicích, občanskou školu v Uhosťi, byl sedmíkem. Odveden r. 1904. Na vojnu ve válce odešel 27. července 1914 ke 28. pěšímu

plukův do Prahy. Dne 28. července 1914 odejel na ruské bojiště, kde měl polní poštu č. 64. Dne 13. prosince 1914 padl v Sobolově v Galicii a tam pohřben. Dle zprávy tamního faráře byl na jeho poli v Sobolově pohřben 3 léta, po nich byl maďarským oddílem exhumován a pohřben ve společném hromadném hrobově. Zanechal vdovu a 1 dítě.

Jan Krčka, syn domkáře a zedníka, narozen 21. listopadu 1892 v Horních Ptčích č. 14. Vychodil obecnou školu v Uhonicích, vyučil se strojníkem. Odveden v březnu 1914, navukoval 25. srpna 1914 k 8. zeměbranceckému pluku v Praze na Pohodci. 25. října 1914 jel na selské bojiště, kde byl 23. listopadu t. r. střílen do levé ruky. Převzen do Aradu v Uhrách do nemocnice. Odtud psal, že bude převzen jako zraněný do Lipy v Uhrách. Z Lipy psal, že přijde ke křákům do Salaburku. Dne 23. prosince 1914 zemřel v Lipě, kde byl 25. prosince t. r. pohřben.

Ladislav Šefler, syn rolníka, narozen 23. srpna 1880 v Dolních Ptčích č. 13. Vychodil obecnou školu v Uhonicích, 4 třídy reálného gymnasia v Praze na Malé Štance. Převzal rodné hospodářství. V mobilisaci odešel 27. července 1914 ke 28. pěšímu pluku v Praze, kde byl 6 týdnů. Odtud odejel 21. září 1914 na Slovensko, tam přidělen k těžkému dělostřelectvu. Dne 2. listopadu 1914 byl zajat, poslán do Niše, kde byl u 12. záložní čety. Pracoval v lese u Čičováci. Poslední psal 19. března 1915 z Niše. Tam onemocněl tyfem a zemřel v t. r. v tureckém hrobově 28. března 1915. Zanechal vdovu a 1 dítě.

Josef Nejedlý, syn domkáře, narozen 16. ledna 1894 v Dolních Ptčích č. 1. Vychodil obecnou školu v Uhonicích a občanskou školu v Unhošti. Odveden 18. října 1914 a navukoval jako domobranec 25. října 1914 ke 28. pěšímu pluku do Prahy. Na bojiště odejel 30. prosince 1914 do Karpat v Galicii, kde stal se nevěstným. Dle sdělení spoluvojínů padl 3. dubna 1915.

Josef Rus, syn pokrývače, narozen 21. ledna 1879 v Horních Ptčích č. 23. Vychodil obecnou školu v Uhonicích, byl dělníkem na dráze. Odveden 13. června 1916, navukoval 16. srpna 1916 k 8. zeměbranceckému pluku do Salaburku. Do pole odejel 28. září 1916 na ruské bojiště, kde asi po 6 týdnech se stal nevěstným. Dle zpráv získaných od kamarádů byl zajat v Rusku a při převratu při občanských bojích prý padl. Zanechal vdovu a 4 děti.

Václav Rus, syn horníka, narozen 22. října 1897 v Horních Ptčích č. 29. Vychodil obecnou školu v Uhonicích, byl dělníkem na Kladno-měšické dráze. Od-

veden 28. června 1915 a narukoval 1. října 1915 k 10. sapérskému pluku v Praze. Pobyl asi 1 rok v Těvině na Dunaji u Bratislavy. Poslán byl na ruské bojiště, pak na italské bojiště na Piavu. Koncem září 1918 přišel na dovolenou k rodičům se zárodkem španělské chřipky, k té přidružil se zápal plic. Zemřel 21. října 1918.

Bedřich Šlaboch, syn redníka, narozen 20. dubna 1884 v Uhonicích. Vychodil obecnou školu v Uhonicích. Narukoval s 1. výzvou 27. června 1914 ke 28. pěšímu pluku do Prahy a za 3 dny odjel na srbské bojiště. Tam pobyl do vánoc 1914. V únoru 1915 dostal se na ruské bojiště, odkud byl dán na jednoměsíční odpočinek a ztavenou do Ulher, nyníšního Slovenska. Tam zemřel 20. března 1915 na břišní tyf v Baníské Bystřici. Zanechal vdovu s 1 dítětem.

Rudolf Šmčka, syn horníka, narozen 31. května 1895 v Horních Ptíčích čís. 17. Vychodil obecnou školu v Uhonicích a byl horníkem. Odveden 16. února 1915 rukoval k 8. zeměbraneckému pluku v Salzburku. Dne 2. května 1915 odejel na ruské bojiště, kde byl u Ravy Ruske. Poslední zpráva ješt' od něho ze dne 15. srpna 1915. Od té doby zůstal nezvěstným.

Antonín Svoboda, syn horníka, narozen 4. ledna 1878 v Horních Ptíčích čís. 25. Vychodil obecnou školu v Uhonicích, občanskou školu v Ulnhošti. Protože byl nadaným a dobrým žákem, dali jej rodiče do ústavu ku vzdělání učitelů v Praze. Tam studoval s vyznamenáním. V r. 1896. dělal zkonšek dospělosti, v r. 1898 zkonšek způsobilosti. R. 1896 byl ustanoven učitelem v Železně, po 2 letech v Ulnhošti, kde učil na obecní a pokračovací škole žimostenské až do vypuknutí války. Dne 27. července 1914 odešel ke 28. pěšímu pluku do Prahy, odkud po oblécím vojenským oblehem poslán do Rokycan k 3. četě 11. setniny 38. pěšího pluku a 11. srpna odjížděl do Krakova v Galicii. Odtud ihned pochodovali na Rusko. Testem onemocněl, v dopisech nářikal na velkou žízeň a nechut k jídlu. Posledně psal 28. srpna 1914, od které doby zůstal nezvěstným. Dle vyprávění spoluvojinů byl odvezen těžce nemocen do nemocnice zbudované u kostela v Josefově v Ruském Polsku na řece Viole. S zářím byl u Josefa velitel boj, ve kterém bez dalších zpráv umírel. Od té doby není o něm žádné zprávy. V r. 1922 byl na žádost okresní školní rady prohlášen za mrtvého. Zanechal vdovu a 1 dítě.

Jan Švejda, syn truhláře, narozen 5. února 1885 v Dolních Ptíčích čís. 27. Vy-

chodil obecnou školu v Uhonicích. Vyučil se truhlářem. Narukoval v mobilisaci 27. července 1914 jako záložník k 8. zeměbrannému pluku do Prahy a ihned odešel na orlové bojiště. Tam onemocněl, vrátil se zpět a po uzdravení poslán na ruské bojiště v Karpatech, kde padl.

Antonín Fou, syn krejčího, narozen 3. října 1878 v Horních Ptčicích č. 35. Vychodil obecnou školu v Uhonicích; vyučil se v Olštěku v severských ležkách krejčí, živnost provozoval doma ve Ptčicích. Odveden 10. prosince 1914, narukoval 15. února 1915 k 28. pěšímu pluku v Praze. S plukem přešel do Segedína v Uhraách, kde asi půl roku byl při svém řemesle. V říjnu 1915 odešel na italské bojiště, odkud byl přeložen k 409. domobraněmu pěšímu pluku do Rumunsko. Tam dne 13. srpna 1917 u Faxu na řece Putně padl. Zanechal vdovu a 2 děti.

Otokar Wimmer, syn čalouníka, narozen 1. března 1884 ve Vřovicích. Vychodil obecnou a občanskou školu v Praze, vyučil se čalouníkem. Odveden 15. ledna 1915 jako domobranec k 11. pěšímu pluku v Praze, kam musel ihned narukovat. Byl asi čtvrt roku v Hostiviciích, odkud poslán na italské bojiště, kde byl až do 14. března 1918, kdy s plukem poslán do Ruska k Lublinu. Odtud přišla zpráva, že na odečtní vadu dne 17. března 1918 zemřel a dne 19. března 1918 v Lublinu pohřben. Zanechal vdovu a 1 dítě.

Památník padlých, k jehož vystavění dala popud obecní zastupitelstvo v 1927, zřízen za součinnosti tělocvičné jednoty - Sokol - Horní Ptice a sboru dobrovolných hasičů, následujícím nákladem:

za cement, písek a šterk na betonový základ zaplacené Kč 828.-, za dovoz řetězů na postavení památníku Kč 20.-, dělníkům při zdiřování Kč 104.10, dovoz památníku Kč 1900.-, dovoz spodních kvádrů Kč 850.-, za pomníky s nápisy Kč 5.900.-, úhorem Kč 9.602.00. Náklad uhrazen sbírkou v obci, dary, úhorem v částce Kč 3.653.70, okresní hospodářská záložna v Uhrošti věnovala Kč 700.-, městská správa v Uhrošti dala Kč 50.-, obec Horní Ptice Kč 2.470.-, slavnost odhalení vynesla Kč 2056.40, zbytek Kč 672.- uhrazen výpůjčkou.

Při klasifikaci koní, konané 10. června v Dvorníčkách, byla ze zdejší obce přidělena I. Klasifikace koní.
koní evidenčním listem.

Letos vystavěla Anna Vyskočilová, manželka bednáře zbraněm, zahradní Stavby.
domek č. 83, Anna Koudelková, žena elektromontéra, zahradní domek č. 84,
Antonín Suchý, hostinský, přestavěl výčepní místnosti, přistavěl stáj a kolnu v
č. 9, Antonín Svoboda přistavěl na č. k. 149. truhlářskou dílnu, Bohumil
Knechtl, účetní, přestavěl ohlív v č. 32.

Emil Benda, rolník, č. 3, koupil role č. kat. 338 a 340, František Štěch, ro- Iměny dívek.
ník, č. 48, koupil role č. k. 329, František Hettner, zedník, koupil dům
č. 52.

V č. otevřel dílnu truhlářskou Jindřich Svoboda, v č. 69 zřídil řez- Nové zvonosti.
nictví a obchod dobyt看 Josef Drobek, trafiku u transformátoru

Přes rok vyskytly se v obci dva případy záškrtu. Epidemie

Letos narodilo se v obci 7 dětí katolického náboženství, 1 bez vyznání, manželský Pohyb obyvatel.
sňatek uzavřelo 8 osob, katolického náboženství, 1 československého, 1 bez vyzná-
ní, zemřelo 4 osoby katolického náboženství, nejstarší Anna Chudomelová, vdova
po rolníku, dosáhla 80 let věku.

V obci přitopáno Kč 510.75 výdělkové daně všeobecné, Kč 17.- ideální, Kč 1605.75 Daně
zoblastní, Kč 866.65 pozemkové daně z lesů, Kč 6175.10 ostatní, Kč 1193.75 do-
movní daně třídní, Kč 860.40 činžovní, Kč 30.- rentové, úhrnem Kč 11.259.40.
K těmto daním vybíráno 200% obanů přirážka k činžovní daní, 300% k ostat-
ním daním, okresní a zemské přirážky jako loni.

Příjem chudinského fondu civil Kč 369.65, výdání Kč 3.330.60, příjem obce
Kč 143.349.80, výdání Kč 141.781.30.

Obec zřídila silnici u habru nákladem Kč 14.611.25, u transformátoru Kč
1.470.-, mostky v obecních cestách za Kč 646.20, upravila chodníky v obci za Kč 1397.50

Koncem roku u 98 chovatelů napočítáno v obci 41 telat pod roků, 3 býci, 28 jablek, Soupis dobytka.

170 krav, 2 voly, sáhnem 244 kusů hovězího dobytka, 1 kanec, 1 prasnic a roka, 17 starších prasnic, 22 oclat pod 8 neděl, 70 běhounů do půl roku, 36 starších prasat, sáhnem 155 kusů vepřového masa, 17 koní, 1 kůzle, 2 kůbata pod rok, 4 nad rok, 8 plemenných a 15 jiných kobyl, 18 valachů, celkem 47 koní, 2 muli.

Peny.

Platilo se za 1 kg sádla 11.50 až 12, jetelového semene 7 až 10, vjetšky 10 až 13, travniku 4, lusinek 4, angreštu 3, ryblíu 150, bramborů 0.60, švestek 2, sedraného peří 20, 1 l mléka 1.10 až 1.25, 1 g cukrovky 11.50, ječmene 85, pšenice 132 až 138, cementu 26 až 31, hnědého uhlí 14.60, superfosfátu 62, Thomasovy moučky 56, čilského ledku 156, vápenatého ledku 130, kaolinitu 35, draselnaté soli 84, 1 kw na světlo 3.30, hromadu probírky 40 až 100, klestí 15 až 44, metr polání 65, ramli 55, klacků 35, jeden prázec 1 až 1.50 Kč.

1 m³ zastaveného prostoru přišel na 150 Kč.

Kovář účtoval novou letní podkovu 12 až 14.50, zimní 15 až 18, zámkovou 20, přilítí staré podkovy 3 až 4, vložkou přítku 3.60 až 4, nové okování rozvozy 16 až 36, se starým kováním 5 až 12, okování nových rozvozů vah 120, okování vřetě starým kováním 12 až 15, okování rozporky novým kováním 20 až 35, starým kováním 4 až 5, okování oje starým kováním 15 až 24, zákolník 2.50 až 3, onchta na rozporku 8, ostření malého řezáka 1 až 1.20, velkého 1.40 až 2, sekerky 1 až 2, motyky 0.80 až 1, hřeb do bran 2.50, okování lisů starým kováním 2.50 Kč.

Horníci v zelezovodných dolech nučických pracovali 13 směn v měsíci, vždy 15 dní v měsíci měli bezplatnou dovolenou, jen v červnu, červenci a srpnu pracovali 4 směny týdně. Práce na piliřích byla akordní: 1 vozík rudy za 4.50 Kč; za směnu dal horník as 30 vozíků.

Dehtník v lese měl od probírání denně 8 až 15, za 1 m³ klestí 1.50, tvrdého paliva 9, měkkého 7. - Kč.

Počasí.

Nový rok pokračoval v pošmornu a mlhách; 6. ledna napadl poprášek sněhu. V první měsíce přitáhlo, 21. a 23. t. m. sněžilo a tvořily se závěje. Tuhé mrazy až -15°C potrvaly 19 dní. Leden byl mrazivý a poměrně suchý. 31. ledna oblesilo, 2. února přitáhlo; 4. t. m. po sněžení přišel, sníh zmizel, pak teplo a bláto

do 11. února. Po té přišlo chladno s občasným sněžením, nejvíce sněhu napadlo 26. a 27. t. m. Od 28. února odpoledne při výslunní tálo. Celkem první třetina února byla velmi tepla, ostatní část středního zimního času. 2. března se oteplilo, odpoledne vždy bylo výslunní, od 7. t. m. ráno mlhavo. 18. března začalo se s jarními pracemi, 19. t. m. vál studený vítr, 20. t. m. výslunní střídal se se sněhovými přehánkami, přičemž hromělo a blýskalo se. 21. t. m. větrem směr poškodila mnoho plotů, střechy a porazila telefonní tyče. Pak dostalo počasí suchý ráz: ve dne i v noci jasná obloha, noční mrazy pod 0°C , denní teplota i nad 14°C . Polní práce prováděny bez překážky. Od 30. t. m. obloha se potahovala a ochladilo se. Březen byl nadnormálně teplý, velmi suchý, s příčnými rozdíly mezi denními a nočními teplotami. 2. dubna dostavily se přehrádky s abnormálními chladnými a nočními mrazy, jež polevily teprve 24. t. m. Po podmračinu nastalo 26. t. m. výslunní a oteplilo se. Počasí v dubnu bylo značně chladnější a sušší; úhrn měsíčních srážek činil jen 32 mm. Teplý březen a suchý duben měl příznivý vliv na množství hrobošů, kteří se značně rozmnožili. Začátkem května se oteplilo, leč za nedlouho přišlo chladno s deštěm, jež potrvaly do 18. t. m. Deštěky prospěly vegetaci, neboť stav jařin byl kritický. Dřevní stromy poměrně dobře v květnu odkvetly, ovšem následkem chladného počasí, kdy včelí květy oploďňující nemohly vylétovati, odkvetlo mnoho květů planě. Jetele zůstaly řídké a začaly se sekat po 25. květnu. Květen byl v celku studeným a suchým. Začátek června byl chladný s nízkými teplotami nočními, pak za počasí většinou slunečného se mírně oteplilo, 9. t. m. po úporném suchu přišlo a ochladilo se. Prošly a chladno potrvaly až do konce měsíce a stěžovaly senoseč, jež počala 21. června. Seno bylo řídké a krátké. Červen byl velmi chladný. Teprve 7. července se oteplilo a teplota stoupla na 30°C . 16. t. m. téměř celý den přišlo a pak opět výslunní s parnem. Úroda angreštů a rybízů byla pěkná. Žito začalo se sekat 27. července. Výslunní s parnem 32°C bylo přerušeno 29. t. m. bouří s lijácm, pak denně přepřichalo. Letošní červenec nebyl tak teplý jako břežský, ač bylo letos 15 parných dnů. Srpen byl parný a výslunní, jen 12. t. m. přišlo, takže i ně se odbyly hladce. 17. t. m. přišlo podmračinou, 20. t. m. přepřichalo, po několika deštivých dnech se ochladilo. Sklizeň jablek byla slabá, křištek bylo mnohem více, také dosti ořechů, švestek nebylo. V srpnu bylo 13 parných dnů. Velmi suché léto způsobilo, že půda hluboko atrdla a při orání vedla se prach. Slabě vyschle otavy se sekaly od 29. srpna. Množstvím a kvalitou bylo letošní sklizeň průměrnou; žito dalo dobrý výnos, ječmen a oves uspokojily. Okopaniny

utrpěly suchem, sklizeň otavy neuspokojila. Shlídilo se průměrem po 1 ha
24.1 q pšenice, 22.6 q žito, 23 q ječmene, 22.6 q ovesa. V září, voláště v noci se
ochladilo, po výslunném přišly 12. t. m. přepřšky, oblačnem. V druhé části bylo
výslunnos a teplo, v studních málo vody, orba velice obtížná. Od 2. října bylo
oblačno, chladna přibývalo, voláště v noci. V posledním týdnu 3 dny přepř-
chato, ráno 30. t. m. ležel na zemi sněhový poprašek. Do 8. listopadu bylo
výslunnos, v noci mrazíky. 9. t. m. nastalo mlhavo, po několika dnech
výslunnos vystřídaly mlhy, 27. t. m. padal sníh. Začátkem prosince přišly
mrazíky - 14 °C a sníh, mrazy dosáhly - 24 °C, od 12. t. m. se zmír-
nily, 21. t. m. napadl sníh, 22. t. m. přišlo povolno, ve dne teplota byla nad
0 °C, od 25. t. m. opět přituhlo.

Rok 1934.

Při pravidelném odvodu 24. března v Uhrošti, k němuž šlo letos 5 branců narozených 1913 a 8 branců narozených 1912, schopnými činné služby vojenské uznáni Antonín Hettner, zedník, čís. 39, Jaromír Kverka, učitel, bytem v Červeném Újezdě č. 107.

Odvod.

V noci dne 16. dubna před 11. hodinou vypukl požár ve stodole Františka Šojky, rolníka, Dolní Ptice č. 8. Přes pomoci stou dobrovolných hasičů v Horních Ptích, Uhoních, Drahelcích, Hořelce, Dušník, Svárov a Červeného Újezdu shořela stodola i s hospodářskými stroji v ní uloženými.

Požár.

V úterý dne 21. srpna po šesté hodině večer vznikl příj od chatrného koníku požár v Dol. Ptích čís. 24 v domku Františka Hášky, dělníka. Oheň zničil doškovou střechu a pod ní uloženou sklizen žito a ječmene. Nábytek se podařilo vynešt. K ohni sjeli se hasiči z Hor. Ptí, Uhon, Svárov a Drahelc, zabránili rozšíření ohně na okolní stavení s doškovou střechou, hašení bylo obtížné pro nedostatek vody.

Během dalšího času František Hášek, horník v provizi, postavil na místě vyhořelého nový dům čís. 24, taktéž Josef Šojka, rolník, č. 8, postavil po požáru nové stáje, kolnu a stodolu.

Stavby.

Josef Balabán, důlní dorozce, postavil v Hor. Ptích č. 51. porážku a stáj.

Vilem Kopecký, zt J. Balabána, zřídil v Hor. Ptích č. 51. výsek masa a obchod dobytčím.

Činnost

Do honelního výboru na nové období zvoleni Bedřich Hášek, rolník, Jaroslav Špaček, rolník, Václav Jirothka, rolník, Emil Benda, rolník, Josef Klimeš, malý rolník.

Honelní výbor.

Honitbu na šest let najal Václav Linek, Praha III, č. 262, za roční nájemné Kč 3.700.

Během roku vyskytly se v obci dva případy spáhy.

Epidemie.

Daně.

V obci letos přídáno Kč 45395, všeobecně, Kč 3-ideální a Kč 70.95 rolaštní daně výdělkové, Kč 866.65 pozemkové daně z lesů, Kč 6173.05 z ostatních pozemků, Kč 1113.75 domovní daně třídní a Kč 956.20 činovní, Kč 90.-rentové, úhrnem Kč 9.72755.

Obecní přirážky k činovní daní činily 200%, k ostatním daním 300%; okresní, zemské a státní rolaštní přirážky byly stejné jako loni.

Příjem chudinského fondu činil Kč 2.402.76, z toho od obce Kč 1.595.61, vydaní Kč 2.402.76. Obecní příjem činil Kč 101.155.85, vydaní Kč 99.436.41.

Elektrifikace obecního domku čís. 4. stála Kč 650.-

Pohyb obyvatelů.

Během roku narodily se v obci 3 děti, manželský sňatek uzavřely 4 osoby, zemřely 4 osoby; nejstarší zesnulá žena dosáhla 83 $\frac{3}{4}$ roku věku.

Loupis dobytka.

Dne 31. prosince napočítáno u 88 držitelů 27 telat pod rok, 6 býků, 25 jalovic, 155 krav, 1 vůl, úhrnem 214 kusů skotu, 1 plemenný kanec, 3 plemenné prasnice do jednoho roku a 19 starších, 19 selat, 64 běhounů, 59 prasat přes půl roku, úhrnem 159 kusů vepřového brachu, 79 koz, 4 hůbata pod rok a 4 do tří let, 7 plemenných a 15 ostatních klisov, 21 valachů, úhrnem 51 koní.

Ceny.

Platilo se za 1 kg jatečního dobytka 4, užitkového 2 až 3, telecího 4, vepřového 4.50 až 5, prasečat 120, 1 q pšenice 164, žita 125, ječmene 123, ovesa 111, žitných otrub 97.50, pšeničných 95.50, sena 75.50, bramborů na sázení 45 až 55, 1 kg jetele 15.50, vojtěšky 13, hovězího masa 8 až 10, telecího 10 až 12, vepřového 12, sádla 12, másla 22 až 25, tvarohu 5, hrubé mouky 270, hladké 260, krmné 130, kroupky 2, perličky 320, rýže 220 až 280, máku 5, bramborů 1, jablěk 130 až 130, hrušek 1, ringli 250, sliv 150, angreštu 3, mýdla 320 až 360, 1 l mléka 1, od června 1.15, chléb ve váze 120 kg 240, 1 m³ písku s dovozem 25, 1 q števků 17 až 24, hnědého uhlí 13 až 16, černého 20 až 24, dříví 15, tisíc červených cíhel s dovozem 230, bílých 320, 1 q vápna 20, cementu 50 Kč.

Žedník měl 450 až 5, přísadač 2.80 až 3 Kč za hodinu. Deputátník měl měsíčně 30 kg pšenice, 30 kg žita, 25 kg ječmene, 1 q bramborů, 3 q uhlí, 1 q dříví, 30 l mléka, 1 kg sádla a Kč 158.-

Příznaky, li se menší známky oživení na hospodářském poli, zlepšení v zemědělství po zavedení dílního monopolu, přineslo katastrofální sucha zhoršení. Oblí z nové sklárny mohla zakoupovat jen cel. dílní společnost; cílem monopolního obhospo-

dařování obilí bylo zaručení prvníých stoupajících cen, zaručení odlytu obilí, odstranění spekulace a nechravého rozpětí cen mezi výrobou a spotřebitelem, aniž ceny chleba zvýšeny. Lepší ceny obilí umožněny byly jen dobře fungujícím monopolem, jemuž velmi cennou pomoc poskytlý družstevní organizace.

V řekoroudných dolech pracovaly se většinou čtyři a málo pět směn do týdne, při čemž část horníků měla dovolenou bez platu; od 26. srpna se pracovalo šest směn, od 1. prosince tři směny týdně.

V lednu bylo poměrně a mírně mílo. V poslední třetině ledna mraky dosáhly -16°C a napadl sníh. V letošním lednu byla poměrně velmi mírná zima, mraky se střídaly s náhlými oblohami. Mraky potrvaly do února. Od 7. února za výslunného počasí povolilo a sníh zmizel; ve dne bylo teplo, v noci mráziky. 16. t. m. nastalo oblačno, 20. t. m. přišel vítr a v noci na 21. t. m. napadlo přes 20 cm sněhu, auto ztuhlá mohla jezdit. Na to ve 3 dnech sníh roztál; od 27. t. m. bylo oblačno, pak deštivo. V celku byl únor poměrně velmi teplý, kromě mrázického začátku nastalo od 7. t. m. pozvolné oteplování. V březnu na začátku bylo výjimečně a teplo, od 14. t. m. oblačno, 16. t. m. mílo, od 28. t. m. mlhavo, v noci mrázivo. Březen vynášoval se celkem teplým počasím za převládajícího jižního větru. Nastala tepla, jaká nebyvala v květnu. Jarní práce v polích začaly 21. března. Po nedostatku sněhu, jež pozorujeme po několika letech, nastalo teplo, jímž vškeré práce v polích uspišeny. Rovněž v prvních dnech dubnových byly mrázivé noci, 5. t. m. napadl sníh. Po několika dnech roztál, vláha byla osvětu obilí vítána. 8. t. m. přišla bouřka, od 15. t. m. bylo slunečno a pravo 29°C . Od 22. t. m. se silně ochladilo, denně přehářely mrázky. V posledních dnech dubnových a začátkem května bylo pravo. Duben přinesl trochu ochlazení, ale drýklé nestálé počasí, jež by přineslo vláhu, nenastalo. Převládalo se velké množství chroustů. Od 14. května se ochladilo a nastalo nestálé počasí, proměnlivá oblačnost, ojedinělé deštové přeháňky, velmi chladné noci. Poměry nebyly příznivé vegetaci, jež koncem dubna vyžadovala vláhu. Trvajících sucha a pak chladno brzdilo normální vzrůst. Průmy nemohly dostatečně odnožit, byly řídké a krátké. Také dobře vzešlé jačiny pro nedostatek vláhy růstaly nízké. Noční mrazy poškodily vyřádkované brambory. Jetelů nebylo, ječťo na jačě byly zaorány a nasety směsky. Vojtěška na kmeně začala se sekati po 10. t. m., na sušení v druhé polovině května. Místo května, v němž nemá pastýři nochnouti kůň,

Počasí.

byl červenec s několika málo chladnými dny, ale téměř bez kapky osvěžujícího a životadárného deště. Od 3. do 5. června přepchalo, bylo po tmavě a chladno. Pak přišlo výslunné s jasnem, 18. a 19. t. m. dosahujícího přes 20 °C, skončilo oblačnem 20. t. m. a průkrasí, potom opět výslunné s nočními chladnými. Větro a sucha stupňovalo se až do konce června. Luční porost byl řídký a nízký, senoseč v prvních dnech červnových dala málo jíce. Úporným a po celý měsíc trvajícím suchu neobyčejně trpěla veškerá vegetace, zvláště všechny druhy obilí a píce. Sklizeň polní i luční jíce byla velmi slabá, stromy po bohatém květu hojně nasadily plodů, již mnoho opadávaly. Sucha zpusobilo značně rozmnožení mšic na obilí a luskovinách. Červen vysoval se úplně předchůdkem, byl převážně jasný a většinou až úporně suchý. Naše kraje byly suchem velmi krutě postiženy. Pozdní deště nemohly již pros pěst píce, které byly naprosto zničeny. 13. července přišly přehrášky. Líné a znezačaly 15. července. Větro vyvrcholilo 19. července 33 °C. Poslední týden v červenci byla sklizeň obilí postižena přehráškami. Celkem v červenci převládalo jasné a suché počasí, koncem se ochladilo a přišlo. Nejteplejší bylo období od 11. do 22. t. m., kdy bylo tropické větro. Sucha potrvávala téměř po celý měsíc. Začátkem srpna sklizeň obilí za teplého počasí velmi rychle pokračovala, 5. t. m. silně přišlo. Menší přehrášky střídaly se s výslunnými dny, 23. a 24. t. m. teplota měla 32 °C. Pak denně přišlo, nejvíce 1. září. Celkem bylo v první polovině srpna teplé a nestálé počasí, v druhé části deštivé, počasí střídalo se s jasnějším, v posledních dnech hojně přišlo. Výnos zrna, které vyhovovalo kvalitě, byl podstatně nižší než loni, i slámy bylo málo. Výmlaty daly v pšenice o třetinu méně než normálně, žito ještě méně, rovněž sýpek a ječmene byla slabá. Oves dozrál přetčasně, místy se sekal dříve než pšenice, měl nejen slabou sýpek, ale i málo slámy. Následkem suchého léta měli hospodáři nedostatek jíce a proto dobytek prodávali za velmi nízké ceny. Oves za teplého počasí velmi rychle zrál. V září bylo počasí téměř výhradně suché a teplé. Dobrá sklizeň otavy spolu s nečekaně velkou sklizní stoniskových píce a vydatným řepným chřástem zlepšily vyhlídky na zimní krmení. Sklizeň brambor uspokojila, sklizeň cukrovky byla lepší než loňského roku. Úroda jablek byla dobrá, plody drobnější, i ořechů a vlašských ořechů se dosti urodilo. Po dešti 4. října se ochladilo. 16. až 18. října přišly drobné přehrášky se

sněhem, pak výslunná s nočními mrazíky. 1. až 3. listopadu bylo mlhavo, 4. až 7. t. m. jasno s jarní pohodou, od 8. t. m. drobné srážky, uprostřed měsíce devět mrazků, pak výslunná a teplo. Listopad byl nadnormálně teplý a vlhký. V prosinci opětovaly se po několika dnech srážky, pak mlhavo. Přes to, že po 14 dnech nezasvitlo slunce, přiblížila se teplota k 10 °C. Vánoční dostavily se drobné srážky, chvillemi poletoval sníh. 28. t. m. zasvitlo slunce a ochladilo se. Hony na zajíce byly špatné, bylo málo zajíců. Kropit bylo letos hojně, leč byly tak drahé, že se nevyplácely střílet.

Rok 1935.

Odvod.

K pravidelnému odvodu do Uhroště dne 3. dubna šlo ze zdejší obce 15 branců, z nichž schopnými činné služby vojenské uranění František Chvojka, dělník, František Tlika, dělník, Antonín Liška, koš, František Rus, zahradník.

Frchlova lípa.

Dne 1. května konala se slavnost sázení Frchlovy lípy přičiněním dorostu Republikánské strany. Slavnost zahájena průvodem Felské jízdy, Slováků zastupitelstva, sokolstva, hasičů, baráčníků a občanstva po obci na prostranství před památníkem padlých, kde po proslověch Jaroslava Špačka, rolníka a starosty obce, Josefa Janouška, rolníka z Dušník, zasazena lípa na paměť Antonína Frchly. Slavnost ukončil dorost slovenskou besedu.

Seznam stromů.

Dne 1. května napočítáno v obci 2585 jablek, 1082 hrůšů, 166 třešní, 70 višní, 1672 švestek, 24 sliv, 4 meruňky, 3 broskve, 77 ořešů, úhnanem 5770 ovocných stromů, 515 rybnů, 593 angreštů, úhnanem 1108 ovocných keřů.

Volby do Národního shromáždění.

V neděli dne 19. května při volbě do poslanecké sněmovny odevzdáno 306 platných hlasů; z nich dostala strana republikánská 124, sociálně demokratická 84, národně sociální 13, komunistická 32, lidová 1, živnostenská 38, národní sjednocení 14. Téhož dne při volbě do senátu odevzdáno 270 platných hlasů; z nich dostala strana republikánská 111, sociálně demokratická 72, národně sociální 15, komunistická 26, lidová 1, živnostenská 35, národně sjednocení 10.

Volby do země a okresu.

V neděli při volbě zemského zastupitelstva odevzdáno 275 platných hlasů, z nichž dostala strana republikánská 104, sociálně demokratická 74, národně sociální 20, komunistická 33, lidová 1, živnostenská 31, národně sjednocení 12. Téhož dne 26. května při volbě okresního zastupitelstva v Kladně odevzdáno 276 platných hlasů; z nich obdržela republikánská strana 105, sociálně demokratická 74, národně sociální 19, komunistická 35, lidová 1, živnostenská 34, národně sjednocení 8.

Klasifikaci koní dne 31. května v Dušníkách přetvářeno se zdejší obec 47 koní, z nichž 8 poděleno cvičenčními listy. Klasifikace koní.

Letos dostal Antonín Hettner, domek č. 39 v Hor. Pticích od otce Antonína Hettnera, Marie Kohlíčková domek č. 41 s pozemky od Josefa Kohlíčka, Karel Knechtl, Horní Ptice č. 30, koupil pozemek č. k. 306 od Emila Bendové, Antonín Lírka, dělník z Uhonín, koupil pozemek č. k. 16 1/2 od Františka Rozána. Imění dětí

Přechem roku narodilo se v obci 6 dětí, manželský sňatek uzavřely 3 osoby, zemřely 4 osoby, nejstarší ve věku 74 a 4 měsíců. Pohyb obyvatel.

V obci předepsáno Kč 391.50 všeobecně, Kč 14.- ideální a Kč 80.30 zvláštní daň výdělkové, Kč 866.65 pozemkové daně z lesů, Kč 6159.80 z ostatních pozemků, Kč 1083.75 domovní třídní a Kč 982.- činžovní daně, Kč 72.- rentové daně, uhrazeno Kč 9.650.- Daně.

Obecní přirážka činila 200% k činžovní daně, 300% k ostatním daním, okresní 62% k činžovní a 150% k ostatním daním, okresní školní 10% ke všem daním, zemská 86% k činžovní a 160% k ostatním daním, státní zdravotní 7% ke všem daním, obchodní komory 25% ke všem daním výdělkovým.

Příjem i vydání chudinského fondu činily Kč 3.256.10, obec přijala Kč 97.376.84, vydala Kč 94.318.30.

Platilo se za 1 kg mouky 00k 2.90, nulky 2.80, jednotky 2.65, dvojky ač čtyřky 2.10, kupa 2.60, perliček 3.30, krupice 3.20, hráchu 3.40, máku 5.-, kvasinek 14.-, mandlí 22.-, hovězího masa 8.- ač 10.-, telecího 10.-, vepřového 11.- 12.-, uzeného 13. ač 15.-, kůrček 1.20, jablek 2.20, zahradních jahod 5.-, borůvek 3.20, nových bramborů 2.80, 2.-, ořechů 1.20, semene jetele 16.-, vojtěšky 14.-, krmné řepy 14.50 ač 16.-, tvarohu 3.80, jedno vejce 0.65 ač 0.40, 1 l mléka 0.90, 3 hlávky salátu 1.-, týdenní house 7.50 ač 8.50, 1 kg semáku k sázení 40.-, pšenice 163.-, žito 124.-, ječmene 124.-, oves 112.-, cementu 28.-, vápna 15.-, tisíc obvyklých cívek 225.-, strojových 235.-, strojových hrady 260.-, tašek 310 ač 330.-, 1 m² bídlice 14.-, 1 q stavebního dříví 220.-, černého uhlí kostek a prouho ořechu 21.20, druhého ořechu 19.-, prou krupice 15.-, druhé krupice 13.60, pračku 6.90, Ceny.

štětku 1.70, stavebního kamene 1.50, zářiv. kůže 2.7, králíč 0.40, senec 2.7, liščí 9.7, tchoř 34.7, kuny až 320.7, ondatury 10.7, hranostaje 12.7 - Kč.

V železničních dolech ručních pro celý rok horníci pracovali všechny směry. Oblil smělí remešníci prodati jen komisionáři Št. obilní společnosti; za 10° ceny do-
daného obilí museli odebrati denaturovaný ječmen neb oves z loňské sklizeně. Do-
dané obilí se zapisovalo každému do obilního výkazu; kamž zapisoval i mly-
nár obilí přivracené do mlyna na vletu. Teny obilí stoupaly pravidelně každým
měsícem v pšenice o 1. až 3.7, v žita 1. až 2.50, ječmene 1.50, oves 0.50 až 1.50 Kč.

Učádním nařízením byla v remešnických zásodech, jejichž výměra přesahovala
5 ha, snížena osevní plocha pšenice na 92° loňské výměry; oves pšenice pro
novou sklizeně nesměl přesáhnouti 29.3^o orné půdy.

Počasí.

Nový rok začal abnormálním teplem a přepískami. 4. ledna bláto umrzlo a pole-
toval sníh. Mráz dosáhl - 10° C. 10. ledna napadlo 10 cm sněhu, pak polevilo,
od 20. t. m. byla oblava. 27. ledna zase umrzlo. Pozem každého dne sněžilo, odpo-
ledne bláto. V noci 3. února a dopoledne téhož dne vála silná víchřice, navatý sníh
ztěžoval autodopravu, několikrát zaklínělo. Pak mrzlo, 9. t. m. mrazy dosáhly - 16°
C, po několika dnech se oteplilo, přišly silné větry, trvající 7 dní. Zbytek měsíce
bylo podmračno, teplo až 19° C, někdy přepíchalo. Celkem byl únor velmi teplý, bo-
hatý srážkami. 3. března sněžilo, pak se dostavily mrazy až - 20° C se sněžením. Po-
tom přišlo výslunno, ve dne slunce hřálo, v noci mrzlo. Od 20. března nastalo jarní
počasí, 21. t. m. začaly se polní práce. Po neobyčejně krásném začátku jara nastalo
náhle zhořem počasí. 23. března kromě ochlazení přišly deštové přehánky, někdy
se sněhem. Odpoledne 29. t. m. při sněžení se blyškalo a hřmílo. Teplota v první tře-
tině března byla značně podnormální, po 11 dní byly srážky, sněhová pokrývka
ležela 10 dní. Srážky ke konci měsíce znemožňují postup polních prací, které teplé
počasí v druhé polovině března umožnilo. Zhořem počasí pokračovalo i počá-
tkem dubna ochlazením, mírnými srážkami, často sněhovými přehánkami,
začátkem druhé poloviny dubna s chladnem přišly opětně přišky. 21. a 22. t.
m. bylo výslunno a teplo, 23. t. m. se opět ochladilo, dostavily se deště, zláště
24. t. m. prudký liják s kroupami poškodil pole. Chladno a přišky, jež 1. května
se jevily jako choilové sněžení, ztěžovaly jarní oves, potrvaly do 4. května. Jarní
práce se opozdily o 14 dní, chladné počasí v dubnu ztěželo kultury ve vývoji.
1. na 2. května přišel mráz - 3.5^o C, který poškodil rostlinstvo. Od 5. do 7. t. m. se

vyjasnilo a stáplilo, od 8. t. m. přepřichy a chladno. Noční mrazíky patřaly až do druhé třetiny měsíce. Deště a bouřky trvaly s nočními chladny od 23. května do konce měsíce. Žit na kmenů a ojetěky začaly se sekati kol 15. t. m. Začátkem čuona přehánky se střídaly s výslunnem, pak nastalo výslunno a parno až 30 °C. Polní píce na sušení sekala se začátkem čuona, luční sena kol 10. t. m. a pěkně se sušila. Sklizení sena byla velmi dobrá jak množstvím tak jakostí. Přes to, že stromy bohatě kvetly, mnoho hrušňových a jablonových stromů odkvetlo plně, hrušně udržely málo plodů, jomtěsně udržely vyvinuté plody. Parno s výslunnem potvalo až do konce čuona, teplota ve stínu téměř celý den měla 35 °C, v posledních dnech parna provázely bouřky. Nedostatkem vláhy na panujících horkých počasech velmi trpěly jařiny a citelně byly ohroženy semáky. Parna skončila 2. července večer bouřkou s lijavcem. Potom bylo výslunno, odpoledne více oblačno, v noci značně chladno. Tepla přibývalo se suchem. Žito se začalo sekati 15. července. Pšenice byly silně postiženy rží. Od 21. července se oblačno a pršky střídaly s výslunnem a větrem, ráno bylo úporně chladno, teplota od 24. července do 1. srpna klesala na 4 °C. V dalších dnech se vyjasnilo, bylo suché, poněkud chladné počase, zejména noci byly velmi chladné. Vytvářela se sucha působilá červivostí ovoce. Vyřchlením řady jarních dnů byl 13. srpen. Odpoledne nastalo oblačno, večer a v noci pušelo na rozpučkanou rži, které se již dříve nedělo nedostalo vláhy, takže podmínky byly obtížné. Sklizení obilí skončila s vyřchlením. Úroda pšenice i žita byla dobrá, suchem utrpěl v době zrání ječmen a oves. Sucha, která přála klackému průběhu zřivých prací, ohrozila úrodu píce a okopání, znemožňovala včasnou podzimní přípravu půdy. Celkem byl srpen nadnormálně teplý a velmi suchý. Stav koroptví byl velmi dobrý, rajců dobrý. Ptáka nebyla téměř žádná, listů na stromech šloulo a padalo dolů. I nedozrálé ovoce padalo se stromů. Hrušky předčasně dozrávaly, byly malé a nedostatečně stávnaté. Jablka, která slibovala velikou úrodu, červivostí dala až o polovinu méně, než se ukazovalo. Želenina ne dorostla obvyklé velikosti, rži zničeno moicemi, které se neobvykle rozmnožily. V prvním týdnu měsíce září pušelo, pak opět výslunno s teplotou 26 °C. Po 20. t. m. opět se ochladlo, v noci bylo chladno, 26. t. m. silný vítr. Měsíc září byl dosti teplý s normální vláhou. Říjen vynášoval se nadnormálními teplotami a značným množstvím deště. Sklizení bramborů i cukrovky byla nižší než v normálních letech. V listopadu bylo oblačno s hojnými srážkami. I v prosinci převládalo oblačno, dvakrát napadl sněhový poprašek, od 25. t. m. silné mlhy, ráno v poslední třetině měsíce po lehkém mrazíku kluzké cesty, odpoledne povolno.

Rok 1936.

Odvod.

K pravidelnému odvodu v Uhršti v pondělí 4. května šlo letos 7 branců třetí třídy a z nich schopných činné služby vojenské uvanání Miloslav Bender, syn rolníka, Václav Hakel, syn rolníka, Miloslav Hášek, syn rolníka, Bohumil Klučera, redník, Ladislav Lefler, syn rolníka, Antonín Bláček, redník.

Osev.

Po skončení jarního osvu bylo zjištěno, že se 359.64 ha orné půdy je oseto: 0.86 ha ozimým ječmenem, 17. ha jarní viker, 0.58 ha zimní viker, 0.30 ha mákem, 0.25 ha rannými brambory, 89. ha ozimní pšenici, 26. ha ozimým žitem, 76. ha jarním ječmenem, 30. ha osem, 4. ha jarní a 0.65 ha zimní směskou obilí a luštěnin na seno, 10. ha pozdními brambory, 26. ha cukrovkou, 12. ha krmnou řepou, 34. ha červeným jetelom, 21. ha vjetškou, 2. ha směskou obilí a luštěnin na seno.

Čítání drůbeže.

K 1. červenci napočítáno v obci 892 letošních kuřat, 56 starších kohoutů a 1102 slepic, 388 letošních a 91 starších houserů a hus, 97 letošních a 10 starších kacířů a kachen, 29 letošních krocánů a krůt.

Stavby.

Během roku vystavěl František Prohoda, dělník na dráze, domek č. 10, Václav Rus, dělník, nouzový domek č. 35, oba v Dolních Ptích.

Eměna dráby.

Josef Štátný koupil od Emile Kopřivce a Leontýny Nejedlé usedlost v Horních Ptích čís. 13.

Epidemie.

V obci vyskytl se letos případ spály a záškrtu.

Klasifikace koní.

Při klasifikaci koní 21 zář v Dušníkách poděleno 16 koní evidenčními listy.

Daně.

V obci předepsáno Kč 383. všeobecné, 10. Kč ideální a Kč 75.80 zvláštní daně výdělkové, Kč 866.65 z lesů a Kč 616.1- ostatní pozemkové daně, Kč 864.- činžovní a Kč 1173.75 třídní daně domovní, Kč 72.- rentové daně, úhrnem Kč 9.606.20.

K uvedeným daním vybírány obecní přírůžky 125% k činžovní 300% k ostatním daním, okresní 62% k činžovní a 200% k ostatním daním, okresní školní 10% ke všem daním, zemské 86% k činžovní a 160% k ostatním daním, státní zdravotní 7% ke všem daním, obchodní komory 25% ke všem daním.

Chudinský fond měl Kč 12 337.70 příjmu a tolikéž vydání, obec přijala Kč 44 082.50, vydala Kč 43 972.80.

V letošním roce narodily se v obci 8 dětí katolického náboženství, manželský sňatek uzavřela 1 osoba československého a 7 osob katolického náboženství, zemřelo 5 osob katolického náboženství, bez výměny oddáno 7 osob.

Pohyb obyvatel.

Platilo se za 1 kg: zelí 2.-, cibule 1.-, tučňák 2.50, švestek 1.30 až 1.-, sliv a hrušek 1.-, rajských jableček 0.80, borůvek 1.00, kávy 4.00, sádla 11.-, loje 8.-, másla 22.-, tvarohu 4.-, hráchu 1.80, čočky 2.50, cukru 6.-, mýdla 4.-, hovězího masa 12-14.-, vepřového 12 až 16.-, telecího 18.-, mouky 2.70, krupice 2.80, krup 5.-, soli 2.20, rýže 2.40, bramborů 0.40, sušeného heřmánku 15.-, xamothku morušového bource 14.-, živé váhy hovězího dobytka 4.50 až 5.-, 1 l mléka 0.95, octa 2.-, lihu na pálení 5.-, petroleje 1.60, jedno vejce 0.45, husa 30.-, kachna 18.-, kuře 12.-, holoubata 8.-, tisíc cihel 250.-, 1 q vápna 16.-, cementu 27.-, metr latě 0.40, m³ krovu 260.-, metr palivového dříví: měkké štěpiny 1. třídy 55.-, 2. třídy 45.-, kuláče 1. třídy 45.-, 2. třídy 40.-, klacky 38.-, tvrdé štěpiny 1. třídy 50.-, 2. třídy 45.-, kuláče 1. a 2. třídy 40.-, klacky 30.-, pár pánských polobotek 39 až 79.-, pracovní kosile 10 až 15.-, oblek státní jakosti 150 až 300.-, kosa 14.-, motykova 10.-, ostré nůžky 2.-, stromky vysokokmeny: jabloně a hrušně 8.-, tučňák 5.-, višně, švestky a kyngle 7.-, ořechy 10.-, terař a řezník denně 40.-, pokrývač 80.-, 1 kg suncí 7 až 9.-, baňant kohout 10 až 13, slepice 7 až 10.-, mladá koroptev 3.50 až 5.-, stará 2.50 až 4.-, kuře: rajč 4.-, divoký králík 1.60, černá nebo mramrová kočka až 16.-, liška až 160.-, tchoř až 80.-, skalní nebo lesní kuna až 500.-, jezevec až 60.-, vydra až 280.-, hermelín až 5.-, ondatra až 28.- Kč.

Leny.

Na mčických dolech se pracovalo plně.

Obilí bylo vykupováno komisionáři Čsl. obilní společnosti; základní výkupní ceny pro Dušníky činily v tvrdé pšenice 79 kg hektolitrové váhy Kč 163.-, žita 70 kg hektolitrové váhy Kč 124.-, sladnického ječmene 68 kg hektolitrové váhy Kč 122.-, ova 50 kg hektolitrové váhy Kč 111.50. K těmto základním cenám přistupovaly měsíční příplatky:

v pšenice za únor až prosinec 1936 po Kč 0.80, za leden až červen 1937 po Kč 2.-,

u žita za žitů až prosinec 1936 po Kč 0.50, leden až květen 1937 po Kč 2.-,
u ječmene za žitů až prosinec 1936 po Kč 0.50, leden až únor 1937 po Kč 1.50,
u ovesa za žitů a újeň 1936 po 0.50 Kč, listopad a prosinec po Kč 1.-, leden až červen
1937 po Kč 1.20.

Od základních výkupních cen se odečítá příspěvek u pšenice Kč 18.-, u žita Kč 8.-, u ječmene
Kč 11.-, u ovesa Kč 8.-, aby mezi výkupní a prodejní cenou bylo dostatečné rozpětí k získá-
ní finanční rovnováhy Čsl. obilní společnosti.

Vyhláškou ministerstva zemědělství č. 81366-III-1936 stanoven nejvyšší přípustný o-
siv pro pšenici, žito, ječmen a oves 64°, pšenice 21° orné půdy u zemědělců, jejichž
výměra přesahuje 5 ha.

Počasí.

Po Novém roce s několika dnech zmrzlých mlhy, nastalo teplé jarní počasí. 13. ledna
mírně přituhlo, pak opět nastalo teplé počasí, bláto, jarní pohoda, osení se zelenalo, porde
zasety obilí kličilo. Celkem byl leden značně teplý a vlhký. 4. února přituhlo, 6. t. m. sně-
hový poprask, mráz -9°C. Dne 9. února byla vánice, mráz dosáhl -16°C, 13. února se otep-
lo, bylo silně mlhavo, slabé pršky. V posledních dnech února a začátkem března bylo ml-
havo, odpoledne mnohdy výplunno. 12. března nastalo podmračno a studeno až do 15. t.
m. Pak po ranních mrazech bylo ve dne výplunno. Zima byla mírná, zimní vlaha u-
spokojivá, teplota v lednu o 5°C vyšší než dlouhodobý průměr. Únor nebyl převážně noč-
ními mrazy stromoví. Jarní práce začaly se 17. března. 29. března nastalo oblačno, 30. t.
m. celý den pršky. V první polovině března se střídal ochlazovalo a oteplovalo. Chladné
a nestálé počasí bylo vystřídáno jehněm a teplým, provázeným deštěm. Březen byl po-
měrně teplý a suchý. Začátkem dubna se vyjasnilo, v noci byly mrazíky až -7°C. Upro-
střed dubna sněžilo, nastalo úporné chladno. Od 27. dubna se vyjasnilo. Duben byl
převážně chladný a vlhčí. Chladné počasí dubnové pozdrželo rozkvět ovocných stromů,
které nasadily bohatě na květ. Začátkem května přepukávalo a oteplilo se, 9. t. m.
přišla první bouřka. Kol 10. května začala se sekati žito na kmeny, kol 15. t. m.
vojtesky. Výplunno střídalo se s přepískami, koncem měsíce přibýlo teploty. Výdatné
deště způsobily užit, ozimých ječmenů a pšenice polehnutí, v jařinách a cukrovce
rozvoj ohnive. Chladna zpomalila vývoj kultur. Jarní směsky poskytl mnoho zelené
hmoty, vojtesky a jetele velmi urostly, koncem měsíce se kosily na sušení. Tráva na
lukách byla jehněná a dosti hustá. Protože chladné a drobné pršky trvaly až do
13. června, sena kosená začátkem měsíce byla vydatná, leč mnoho vymoklo. Od
14. června se vyjasnilo a oteplilo, parna dosahovala 28°C, byla přerušena 24. t.
m. bouřkou s lijavcem, potrvála až do konce června. V prvních červenových
dnech s oblačným přišly deště. První ječmen začal se sekati 4. t. m. Deště, jen

způsobily předčasně silné polehnutí obilí v mnohých případech ještě před vymetáním, potrvávaly do 14. července. Pšenice byly napadeny rzi, ječmeny pruhovitostí. Polehlými kulturami prorůstaly neobvykle silné plevely, v nebyvalém množství se vyskytovaly včelí mšice, chřaptík, koukol a ohnice. Prosné stromy byly hojně napadeny zelenými mšicemi a housenkami. Náhlý přechod z chladného a vlhkého počasí do teplého a suchého v polovině června byl nepříznivý vývoji ovoce, zejména jablek, jichž mnoho opadalo. Jen úroda třešní byla značná. Želutiny bylo celkem hojně, stav byl dobrý. Žita začala se sklízet po 20. červenci. Žito bylo světlé, polehlé a porostlé obilí, neustále pršelo a lijalo zdražovalo sklizňové práce. Již dlouhá léta nebyl červenec tak deštivý. Sběr obilí bylo namnoze nutno provádět ručně a velmi často pro silné polehnutí se značnými potížemi. Krajně nepříznivé deštivé počasí zdražovalo žitové práce, snižovalo výnos a jakost obilí a zdražovalo sklizeň. Množství slámy a nekladnost ležáků snížily hektolitrovou váhu, zadriny bylo mnoho. Sklizené obilí bylo nekladné a nemohlo se vejít do stodol, proto po žních bylo v polích mnoho stohů. Od 6. srpna se počasí zlepšilo, teplota dosahovala 28 °C, 19. a 20. srpna přišly bouřky s deštěm. Pak bylo výjimečně. Červenec a srpen byly velmi vlhké, červenec značně teplý, srpen chladnější. Po lijavce s bouřkou 7. září bylo chladno s přehrádkami. Od 12. září bylo ve dne výjimečně, v noci úporně chladno, uprostřed měsíce větrno; pak se vyjasnilo a oteplilo. Od 25. září bylo podmráčno, chladno, mřelo. Na začátku října bylo podmráčno a studeno, 12. t. m. šedivý mrázik a jasno, pak podmráčno s teplem, 20. t. m. přehrádky, pak podmráčno a chladno až do konce měsíce. Při vyorávání řepy činil obtíž velice chrást. 1. a 2. listopadu přišlo, pak silné mlhavo, v noci úporně chladno, od 16. t. m. v noci mráziky, ve dne výjimečně. 20. listopadu teplota klesla pod 0 °C, 30. t. m. přišel s mrazem sníh. Potom v noci mrazilo, ve dne výjimečně a teplo, od 8. t. m. mlhavo s chladnem v noci, ve dne až 10 °C tepla, blátivo. Od 20. prosince byla po celý den hustá clona mlhy, od 23. t. m. mráz, který po vánocích se zmírnil, večer dostavovaly se husté mlhy. V prosinci onemocnělo mnoho lidí chřipkou; nemocní měli slabou horečku, bolest v krku, úporný kašel.

Výpis z berní rolly r. 1654.

Přís:	Strychů:					Potah	Korv	Jalovic	Pec	Sín
	Orná:	Lada:	Povstlá:	Ozim:	Jař:					
Tomáš Setek s potahem	40		32	19 $\frac{1}{4}$	10 $\frac{1}{2}$	1	1		3	3
Mateoš Tulec s potahem	30		78	13 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{4}$	1	1	4	na pomoc druhým býti nemůž	
Jiřík Publa s potahem	20		52	11 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{3}{4}$	1	1	1		
Inděj Tulec chalupa	8		90	3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{3}{4}$			1	7	5
Chobotský s potahem										
Inděj Písek s potahem	72		134	23 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{4}$	4	2	4		5
Vít Kohlík chalupa	10	2		2 $\frac{1}{2}$			2		20	
Švačková vdova s potahem	32		40	18	12					
Polánková chalupa	4 $\frac{1}{2}$		19 $\frac{1}{2}$				1	2		
	216 $\frac{1}{2}$	92	355 $\frac{1}{2}$	91 $\frac{3}{4}$	47 $\frac{1}{2}$	7	8	12	30	13

Tato ves leží v dobrém položení, pole pšeničná, luk s potěby, stavení sice zkažena.

Dvůr v Horních Přicích:

Matej Chadim s potahem	20		88	13	5 $\frac{1}{4}$	2		2		1
------------------------	----	--	----	----	-----------------	---	--	---	--	---

Má potah a dědiny nepřilís zaroště, kterých čím dále orati více bude, pole má pšeničná, luk s potěby, stavení může být.

Dolejší Přis:

Ludvík Šendračský s potahem	46		21	26	8	3	2			
K tomuto Přisu										
Václav Doktor s potahem	12		38	5 $\frac{1}{2}$	2		1	2	nemá potahy a málo sil	
Ludmila Škavohlídkova chalupa			18							
Mandalína Pokorná chalupa	7	$\frac{1}{2}$	11	3	2		1	1		3
Bezděnský s potahem		50								
	65	50 $\frac{1}{2}$	88	34 $\frac{1}{2}$	12	3	4	3		3

Tato ves je spousta velmi a leží 1 $\frac{1}{2}$ míle od Prahy, pole má pšeničná, luk s potěby.

Dvůr v Přicích:

Jindřich Dobranovský	108	20	106	38	63	6	8	16		10
----------------------	-----	----	-----	----	----	---	---	----	--	----

Zkažený.

Rok 1937.

Dne 1. ledna napočítáno u 96 chovatelů 57 telat pod rok, 2 býci, 8 připuštěných, a 12 nepřipuštěných jalovic do dvou roků, starších 1 býk, 3 připuštěné jalovice, 1 vůl, 151 plemenných krav, úhrnem 235 kusů skotu, 1 hřebec a 1 klisnička pod rok, 1 hřebec, 1 klisna a 1 valach do tří let, 17 klisen a 13 valachů do 15 let, 3 klisny a 6 valachů starších, úhrnem 44 koně; 1 plemenný kanec, 7 plemenných prasnic pod rok a 20 starších, 44 selat do osmi neděl, 48 běhounů do půl roku, 51 starších prasat, úhrnem 171 prasat, 101 koza.

Čítání dobyt.

K pravidelnému odvodu 10. března v Uhrovti šlo 8 branců druhé a třetí třídy a z nich schopnými činné služby vojenské Josef Kubal, kovář, Václav Pospíšil, dělník, Antonín Svoboda, tesař.

Pravid.

Při zjišťování ploch osevu po jačmínové seti sledováno 359.64 ha orné půdy a z ní oseto 1.50 ha ozimým ječmenem, 0.80 ha hráchem, 1. ha rannými brambory, 1. ha kukuricí na zeleno, 0.20 ha topinambury, 110.50 ha ozimou pšenicí, 35.14 ha žitem, 57.70 ha jačmínem, 47. ha ořem, 21. ha jarní směskou na orně, 1. ha zimní směskou na orně, 14. ha pozdními bramborami, 12. ha cukrovkou, 11. ha krmnou řepou, 21. ha jetelem, 15. ha vaječkou a 3. ha směskou na zeleno.

Osev.

Ku dni 1. července napočítáno v obci letosních 868 kuřat, starších 14 kuskůtů a 1049 slepic, letošních 344 a starších 107 kusů, letošních 92 a starších 2 kachny, letošních 46 a starších 5 kosců a krůt.

Čítání drůbeže.

Úsedlost č. 11. v Dol. Ptčicích koupil František Mrožil, rolník, Čiprů č. 23, za Kč 272.000.-

Prodej dle.

V obci předepsáno výdělkové daně všeobecné Kč 383.-, ideální Kč 10.-, zvláštní Kč 75.80, pozemkové a lesů Kč 866.65, ostatní Kč 6.161.-, domovní a živnostní Kč 1173.75, úhrnem Kč 864.-, rentovní Kč 72.-, úhrnem Kč 9606.20.

Daně.

K uvedeným daním vybírány všechny přirážky jako kni v této výši.

Příjem chudinského fondu činil Kč 249.40, vydání Kč 69.45; příjem obce činil Kč 90.709.50, vydání Kč 86.307.05.

Úmrtí T. G. Masaryka Zpráva o úmrtí presidenta Osvoboditele rozšířila se v obci 14. září a na znamení smutku vztyčen černý praporek. Úterý 17. září mnoho občanů a více na státní silnici z Prahy do Láň v němém pohnutí s hlédob osvětlené auto, ve kterém vezena rakva, pokrytá státní vlajkou, s tělesnou schránkou presidenta Osvoboditele do Prahy. Ve dnech, kdy tělesná schránka presidenta Osvoboditele byla vystavena na pražském hradě, jakož i když zvláštním vlakem byla vezena do Láň, občanstvo s pohnutím loučilo se s ním.

Pohyb obyvatel.

Během roku narodilo se v obci 5 dětí, manželský sňatek uzavřelo 5 osob, zemřelo 4 osoby; nejstarší zemřelý Augustin Kucera, zedník, zemřel ve věku 77 let 5 měsíců 13 dnů sklerosou.

Stádo dobytka.

Koncem prosince shledáno v obci 59 telat pod rok, 3 býčci, 41 připuštěných a 11 nepřipuštěných jalovic do 2 roků, 2 býci, 2 voly, 148 plemenných a 12 ostatních krav, uhnem 278 kusů skotu, 4 hřebata pod rok, 3 hřebci, 1 klisna a 2 valaši do tří let, 13 klisen a 15 valachů do 15 let, 1 klisna a 4 valaši starší, uhnem 43 koní; 1 plemenný kanec, 8 ročních a 22 starších prasnic, 21 selat pod 8 neděl, 67 bíchounů do půl roku, 62 starších, uhnem 181 prasat, 92 koz.

Ceny.

Obilný monopol platil za 1 q pšenice o hektolitrové váze 79 kg 162 Kč / příplatek v září a v prosinci po 50 h, v lednu a v červnu po 1 Kč, za žito o hektolitrové váze 70 kg 133 Kč / příplatek za září a v prosinci po 50 h, v lednu a v červnu po 1 Kč, za sladovníčky ječmen o hektolitrové váze 68 kg 126 Kč / příplatek za září a v lednu po 1 Kč, oves o hektolitrové váze 48 kg 1150 Kč / příplatek za září a v listopadu po 50 h, za prosinec a leden po 1 Kč, za únor 1.50 Kč.

Platilo se za 1 q surového železa střední jakosti 70-, staré železnkové litiny 35-, zlomkové litiny strojní 58-, odpadků starého železa 25-, odpadků tave-

ního železa 15-, 1 kg mýdla 1-, zelí 1-, cibule 150, celeru 250, borůvek 2-, brambor 050, mouky 250, krupice 320, krup 280, soli 280, cukru 6-, másla 20-, tvarohu 350, hrochu 320, čočky 360, máku 7-, kávy 48-, cikorie 640, sádla 12-, lóje 8-, hovězího masa 14, vepřového 13-, telecího 15-, 1 l lihů na pálení 5-, petroleje 190, mléka 1-, za výce 0.70, krabici sýrky 030, 1 q citrónového 300-, kostní moučky 210-, draselnaté soli 8050, kalcinu 2550, vápna na hnojení 1350, tisíc cihel 210, metr kamene 43-, písku 34-, říčního písku 45, stavebního dřeva 520-, 1 q vápna 1750, cementu 2750, za jednoduché okno 85.00 Kč.

Situace zaměstnanosti byla velmi dobrá v průmyslu, v ručních dolech nučických byla velmi příznivá.

Ředník do prvního roku po vyučení měl za hodinu 3-, v druhém roku 3.40, potom 4.60 až 5-, tolikéž tesař, řasádník 5.00, kopač a betonář 3.40 až 4.20, pomocný dělník 3.85, řemý 2.40 až 2.60, platilo se za vyučení mláďat soupravy za hodinu 2.6 Kč / vymlát za 11 hodin 60-70 q /, 3.5 Kč / vymlát za 11 hodin 110-120 q /, deputátník měl měsíčně 85 kg pšenice a žita, 80 kg bramborů, 2 q hnědého uhlí, čtvrt metru dřeva, 30 l mléka a 150 Kč.

Po 1. lednu se oteplo, odpoledne bylo výslunno, od 9. t. m. mráz, který 16. t. m. se zmírnil, slabě osení přikryl popraškem sněhu. Rovněž 19. t. m. padal sníh. 24. a 25. t. m. ostrý východní vítr přivodil -12°C, 26. t. m. silně sněžilo a přituhlo. Od 2. února nastala obleva, sníh ve třech dnech zmizel, 5. a 6. t. m. přišlo, ráno umrzlo. Od 15. února mrázy ustaly a bylo povolno, pak nestálé počasí, s nímž se střídalo sněžení, déšť, jasno, povolno, mráz. Mírné počasí v únoru mělo příznivý vliv na ozimy. Povolno a podmráčno se oteplovalo, 10. března mělo, odpoledne poletoval sníh, 11. t. m. mrázik a výslunno, 15. a 16. t. m. přišla silná víchřice s občasnými sněhovými přehánkami. Koncem března a začátkem dubna bylo podmráčno a studeno. Celkem březen byl deštivý, zvláště v první třetině, další část byla větrná s občasnými přehánkami. Jarní práce v polích začaly se 22. března. Část zimního žita bylo nutno sárat následkem v zimě strádajících se holomrazů se slabou vstovou sněhovou a častými oblevami. 6. dubna prvně letos křímelo. Po několika dnech nastalo oblačno, od 16. t. m. pršky, jež potvály do konce měsíce, čímž zdražován osiv cukrovky. Od 1. května se značně oteplilo, převládalo výslunno, často dostavily se lijavy. Vojtěška

Počasí.

na kamení začala se sekat 22. května. Květen byl neobyčejně teplý, teplota dosahující 22 °C vyvrcholila 31. t. m. V noci přišla bouře s lijavcem. V červnu přibýlo teploty, většinou výslunno až na 30 °C, od 13. t. m. značné průšky a chladno, čímž utěšována senoseč. Sklizeň sena byla uspokojivá. Od 23. t. m. bylo zase výslunno a teplo, přerušené 6. a 7. července bouří s lijavcem. Vlhka, která se dostavila v polovině června, zlepšila ozimy, jařiny i skopaniny. Horké a suché počasí v první části června nebylo příznivé vývoji ovoce, jehož mnoho se stromů opadlo. Švestky letos bohatě kvetly, leč po odkvetu malé plůdky opadaly. Červnost jablek byla katastrofální. Slibná byla sklizeň ořechů, jež zůstaly ochráněny jarních mrazů. Želénina se po deštích zotavila a její stav byl příznivý. Druhá seč vojtesky byla napadena larvou bělomošky a vadla; aby se škůdce nerošířil, bylo nutno vojtesku pokosit a usušit. Po dlouhém dešti 11. a 12. července se oteplilo a vyjasnilo. Žita začala se sekat 16. července. Od 24. července se ochladilo, přišly přepřšky. Ač bylo proměnlivé počasí, sklářové práce šly rychle vpřed. Sklizeň pšenice byla v mnohém velmi kvalitní, ižito výnosem se nelišilo od loňska, jakosti vyhovělo. Kvalita ječmene byla dobrá, jen u ova pro nadměrnou vlhko bylo v mnohém málo kvalitní. Klámy bylo v celku méně než normálně. Parna až 31 °C byla vystřídaná bouřkami a dešti, teprve od 29. srpna se vyjasnilo a oteplilo. Otavy následkem sucha zabořily nedostatečně, jejich seč byla slabší. Teplota pokračovala do 9. září, po několika dnech přepřšek se zase vyjasnilo, ráno bylo mlhavo, ve dne teplo. Od 4. října přišly přepřšky, pak střídalo se výslunno s podmráčením, ráno a večer silné mlhy. Celkem byl říjen velmi teplý a mírně vlhký. I dušičkové dny byly teplé a jasné, od 5. listopadu podmráčno, ráno a večer silné mlhy, po ochlazení 11. t. m. šedivo, 15. t. m. zamrzl rybník, odpoledne sněžilo, rovněž 16. a 17. t. m. Pak celé dny bylo mlhavo, 25. t. m. opět sněžilo. Začátkem prosince se oteplilo, přišly i průšky, 5. až 8. t. m. mírně mrzlo, ve dne jasno, od 9. t. m. mlhavo, po novém oteplení před vánoci k ránu mrzlo, napadl poprask sněhu. O Štědrém dnu bylo náledí, na Boží hod přišlo, koncem roku mrazíky - 8 °C.

Stavby.

František Hlašek provedl nástavbu obytného stavení č. p. p. 31, Marie Jelínková stavbu obytného stavení č. p. p. 23.

Rok 1938.

Dne 11. ledna ráno dělník Václav Rus a jeho žena Věra, obývající nouzový dřevěný domek v Dolních Ptáčích, odešli do Horních Ptáčů pomáhat při zabíjení. Děti dva chlapci a dvě dívky ve věku od půlletí do čtyř roků, zůstaly doma. Před odchodem matka ulila v kamnech oheň a zajistila dvířka u kamen drátem. Děti slíbily, že si budou hrát. Před polednem upozoroval strojník vlaku mučička dráhy, že z nouzového domku vychází kouř a proto upozor- nil dělníky pracující na trati. Dělníci přiběhli k domku a protože se ne- mohli dostat dovnitř, vyřadili dveře. Proti nim vyšlehl plameny. Ihned potom se k ohni dostavili hasiči, sousedé a lidé z celé obce. Snaha u- hasit oheň byla marná. Domek, který byl celý ze dřeva a krytý lepen- kovým papírem, shořel úplně do základů. Při prohlídce ohorělých zbytků pod zdeformovanou železnou postýlkou našla se tři ohorělá dět- ská tělíčka. Končetiny úplně ohorěly, takže z nich čněly jen stehenní kosti, z těl dvou menších dětí zbyly lidskému tělu nepodobné škváry. Nej- starší dítě leželo narnak, dvě menší obličejem k zemi. Pravděpodobně oheň v kamnech se znovu rozhořel a děti při hře zapálily.

Uhoření dětí.

Při pravidelném odvodu v Úlnosti dne 20. dubna k činné vojenské službě uznáni způsobilými Jaroslav Breník, syn rolníka, Rudolf Budelín, děl- ník, Josef Hrudka, horník, Václav Jiroška, uředník, Jan Rus, sklenář, Vá- clav Šetek, zedník.

Odvod.

Při soupisu osevních ploch sledáno ze 359,64 ha orné půdy oseto 1- ha máku, 1- ha cukrovky na semeno, 108,50 ha ozimé a 1,50 ha jarní pšenice, 37,70 ha žita, 1- ha ozimého a 58,50 ha jarního jčmene, 45,50 ha oves, 23,50 ha směsky na seno, 14- ha bramborů, 13- ha cukrovky, 11,80 ha km- něřepky, 22- ha jetelů, 16- ha vojtěšky a 4,50 ha směsky na krmivo.

Osev.

Při volbě obecního zastupitelstva pro nové období dne 12. června obdržela republikánská strana 139 hlasů a 6 mandátů/ František Flašek, rolník,

Obecní zastupitelstvo.

Bedřich Hašek, rolník, Jaroslav Špaček, rolník, Antonín Stejskal, rolník, Václav Mraz, rolník, Jaromír Benda, rolník, sociál. demokratic. strana dostala 103 hlasy a 4 mandáty. Josef Čepel, horník, Antonín Podzemský, horník, Antonín Hettner, horník, Václav Volf, horník, pro hospodár. rozvoj strana dostala 47 hlasy a 2 mandáty. Václav Kníže, horník, Antonín Lintl, horník.

Přivstávající schůzi zvolen starostou František Hašek, rolník, čís. 31, náměstkem Antonín Podzemský, horník, čís. 68, členy obecní rady Jaroslav Špaček, rolník, čís. 20, Václav Kníže, horník, čís.

Slintavka a kulhavka V červenci a srpnu rozšířila se v obci slintavka a kulhavka. Ztráta strážila na vře, nastal pokles doživoosti. Ztrátám čelno vstříkováním ochranného sera hned při vypuknutí nemoci. Došlo choratele ve zíních, otkázání při polních pracích na pomoc hovězího dobytka, byli postiženi nedostatkem potahů. Uhybnulo 5 dospělých kusů. V měsíci listopadu se epidemie opět vyskytla.

Reise hranic státu Náporcem Adolfa Hitlera, kancléře Německa, vyvoláno 21. května obsazení obojné v pohraničí, proto na mimořádné vojenské cvičení povoláno z obce 6 záložníků na dobu 4 neděl. Měsíc září a říjen přinesly tolik různých událostí, že lidé si připadali jako po vysilujícím snu. Těžko ovládaly se myšlenky, nutilo se do klidného přemýšlení a mračování. Hltány zprávy z rozhlasu, z novin, z lástí z recitáků. 22. září musel se z obce odvést 1 evidenční koně pro 1. dělostřelecký pluk v Praze. 24. t. m. došel posel okresního úřadu do obce mobilizační vyhlášky, jež ihned vyřešeny a vybudnovány. Ze nich v šesti hodinách museli nastoupiti záložníci do 40. roku věku, z obce jich šlo 31. 25. září ráno na pátou hodinu ráno musela se dodati do Kladna motorová vozidla s evidenčními listy, 26. září na pátou hodinu ráno tamže 6 evidenčních koní, 27. září ráno na pátou hodinu ostatní koně k odvozu. Na příjezd povoláno dalších 5 koní. Ihned vydán zákaz všech shromáždění s platností tří měsíců, 24. září nařízeno zatemnění oken, jež odvoláno za týden. Téhož dne zastaven provoz autobusů, na dráze omezena doprava na málo vlaků, jež se pozdily až o 2 hodiny a byly pře-

plnění. Nastal nedostatek baterek, sádla, které zdražilo z 11 Kč na 16 až 20 Kč za 1 kg. Do obce přibýlo 5 uprchlíků z obsazeného území. V noci přecházelo a přejíždělo obcí vojsko. Vychodem lidí a koní způsoben nedostatek pracovních sil a potahů zvláště v zemědělských pracích. Provoz autobusů obnoven 16. října, na dráze přidány 24. října některé vlaky, 5. listopadu zaveden omezený mírový železniční řád. Mobilisování pro porušení volna kol 1. listopadu, přidruženým povoláním vyplácen okresním úřadem prostřednictvím obce vyživovací příspěvek Kč 3.15 na hlavu denně. Odvedení koně vrácení po měsíci zpět v špatném stavu. Se stoupajícím nebezpečím válečného konfliktu zvyšoval se neklid občanstva, nakupovaly se přehotně válečné zásoby, zejména cukr, sůl, mýdlo, petrolej, zápalky i jiné denní potřeby. Zvýšený oběh peněz měl za následek zvýšené výběry vkladatelů, z nichž mnozí schovávali své peníze doma. Tomuto porušení učiněna přítrž nařízením všeobecného omezení výplat vkladů.

Během roku narodili se v obci 3 chlapci a 2 dívky katolického náboženství, 1 dítě československého náboženství, manželský sňatek uzavřely 2 osoby katolického náboženství, zemřelo 6 mužů a 4 ženy katolického a 1 osoba československého vyznání. Přibyl obyvatel.

Letos předepsáno výdělkové daně všeobecné Kč 689.45, zvláštní Kč 232.60, pozemkové z lesů Kč 866.65, z ostatních pozemků Kč 6160.65, domovní daně třídní Kč 1173.75, činžovní Kč 623.-, rentové Kč 72.-, uhrovnem Kč 9818.10. Daně.

K těmto daním vybrány přirážky obecní 125 % k dani činžovní a 300 % k ostatním, okresní 62 % k činžovní dani a 200 % k ostatním, okresní školní 10 % ke všem daním, zenská 86 % k činžovní dani a 160 % k ostatním, státní zdravotní 7 % ke všem daním, obchodní komory 25 % k výdělkové dani.

Chudinský fond měl příjem Kč 203.75, vydání Kč 2064.40, obec přijala Kč 84757.10, vydala Kč 81717.50.

Platilo se za 1 q pšenice 163, žito 138, ječmene 127, oves 114.50, cukrovky 12.35, Ceny.

hnědého uhlí 24, černého 24, 1 kg travního 2.50, jablek 3, hrášek 2, švestek 1.40, hrušek morčků 2.80, krupice 3.20, krupice nebo krup 2.80, hrášku 3, čočky 4.40, rýže 3, sušených švestek 6, hovězího masa předního 8, zadního 10 až 12, vepřového ramínka 12, bíčků 13, hrkovičky 14, tisíc cíhel 270 až 300, proutěný košík na brambory 5.50, kukaň 6, přidáváčka 6, z loupaného proutě 8, míši 13, koš na plevy 14, z loupaného proutě 20, na prádlo 15, košatiny do bučky 80 až 100 Kč.

Sladovník měl týdně 180, rednický polév 200, řidič nákladního auta do jedné tuny 220, do 3 tun 240, přes 3 tuny 270 Kč.

Počasí.

Nový rok začal sněžením, přišly mrazy -12°C, 6. t. m. vánice, pak se teplota zvýšila: ráno mrazík, odpoledne výslunno. Od 12. t. m. nastala oblačná, sníh zmizel, nestálé počasí ráno s mrazíkem, odpoledne dešt a bláto. V druhé části ledna a začátkem února byla nadnormální teplota, většinou podmračno, někdy odpoledne jasno. Od 13. února přišly mrazíky, sněhový poprask, odpoledne výslunno a teplo. Začátkem března ustal mrazík, 9. t. m. začato s pracemi v polích za suchého výslunného počasí. Letošní březen byl nejteplejší od r. 1775. Od 27. t. m. se ochladilo, oblačno, sněhové přehánky, v noci mrazilo. Od 3. dubna bylo větrno, denně sněhové přehánky, ráno mraz -2°C, úporně chladno se suchem až do 10. května, kdy se vyjasnilo a teplota znenáhla stoupala. Duben s neobvyčejným chladnem zvolnil vrůst vegetace. Mrazy od konce března do počátku května poškodily nejvíce stromy v květu a zničily skoro zcela úrodu ořechů, třešní, značnou část úrody jablek, hrášek a švestek. 17. května teplota dosáhla 20°C, 18. t. m. dopoledne dešt, pak až do konce měsíce pršky a chladno. 1. června se vyjasnilo a otepilo, v několika dnech nově ochlazení a pršky. Výtěška začala se sekati v druhém týdnu, sena po 20. červnu. Pěkně se sušila za výslunna, jen poslední zamokla. V prvních dnech červencových hojně deště způsobily polehnutíobilí. Deštivé období skončilo se 23. t. m., pak se s jasnem vyjasňovalo. Červenec byl normálně teplý a vlhký, úbinem 14 dní mělo teplotu 23°C. Srpen byl výslunný s dlouho trvajícím jasným obdobím 30°C. Sklizení obilí mělo většinou dobré počasí, takže svážené obilí neutečelo jakostně újmou. Ve všech druzích obilí byla sklizení lepší

než loni i několikaletý průměr. 12. srpna odpoledne silně přišlo, pak časté lijáky, zvláště 24. a 25. t. m. Větřné bouře s lijavami přinesly spousty napršené vody, jimiž část úrody poškozena, neboť část pšenice a ovesů rástaly na polích a dlouhými dešti vzkličily. Od 16. září se vyjasnilo, v noci bylo úporně chladno, ve dne teplo a jasno, ráno silné mlhy. Od 1. října nastalo podmračno, od 4. t. m. přepřásky, od 8. t. m. chladné noci s jasnými dny. Nedostatek koňských potahů, které zadržela vojenská správa a jen v menším množství a nestejnoměrně propouštěla, projevil se zvolněným postupem polních prací. 22. října ukázala se jinochka, pak oblačno, od 27. t. m. mlhavo a přásky. Do 13. listopadu s oblačnem bylo teplo 10 °C, potom dnem i nocí husté mlhy, od 16. t. m. přásky, jež se střídaly s podmračnými a mlhavými dny. Po celý listopad bylo nadnormálně teplo, 25. t. m. se ukázalo jím; průměrně bylo 8 °C, rovněž v první části prosince. 16. prosince přituhlo na -5 °C, 17. t. m. rázem na -15 °C, 18. t. m. na -17 °C. Pak se mráz zmírnil, 22. t. m. dopoledne sněžilo, sníh potrvál do konce roku.

Podat: 23/IV 1940

W. W. W.

OKRESNÍ REFERENT
VEŘEJNÉ OSVĚTOVÉ SLUŽBY
NA KLDNĚ

Rok 1939.

Požár.

Úsobotu dne 11. února v půlnoci, právě když se konala taneční zábava barátníků, vypukl v domku č. 35. Václava Rusa požár. Shořela střecha a proškroveny stropy. Oheň uhasil sbor dobrovolných hasičů z Hor. Ptic, dostavili se i hasiči z Útkovic.

Lidliště

srp. 1940

Ať se bylo rádky kapsal kroniku p. říd. učitel Bohuslav
A pak se odmlčel, neboť - mlčel - mluvil mlčel celý český
národ. Říša

Okupace.

konec druhé, již okleštěné Československé republiky.

Okupace.

15. března 1939 ráno oznámil rozhlas námu, i celému
úřadnímu světu, že německá vojska překročila hranice re-
publiky a obsazují Čechy a Moravu. Naše armáda byla
vyjívána, aby nikde nekladla odporu a obyvatelstvo
aby zachovalo klid. Dr. Emil Hácha, dočasný prezident
republiky, podepsal v Berlíněřízení Protektorátu. Ze zbytků
Čech a Moravy se stal Protektorat Böhmen und Mähren,
Protektorát Čechy a Morava. Dr. Hácha jmenován státním
prezidentem. Slovensko prohlášeno samostatnou republikou.
16. března 1939 přijel do Prahy A. Hitler a z pražského
hradu vyhlásil řízení Protektorátu, jakožto součásti
Velkoněmecké říše. Říšským protektorem se stal Feiler
von Neurath. Československé státní vlajky smířly a místo
nich objevily se vlajky říšské, červené, uprostřed s bílým
krátem na němž se čímal hákový kříž, jakož i vlajky
protektorátní, červeno-modro bílé. Celé území obsazenou
říšskou hannou močí a oddílů 44. Čsl. armáda odebrojena
a k udržení vnějšního pořádku vřezeno s. z. státní vojsko.
Český národní život byl ochromen. Politický mál
byl národ sjednocen v Národní soumrátnosti, jehož před-

stanitelen a šel L. E. Hácha. Češi byli sbaveni vojenské
pomoci, za to však museli pro ně pracovat. Němci
se připravovali k ovládnutí Evropy, snad i celého světa.
Ale český národ věřil, že není konec jeho života, že
pravda vítězí, že opět československá vlajka rozleje nad
svobodnou vlastí. Nejlepší synové národa, pokud ještě
nebyli za hranicemi, tajně za hranice utíkali a tam
připravovali odboj českého národa.

Přelo brzo naši obec a náš kraj poznali tvrdou
vládu ^{nové} ně. Ze Plze se staly Plzeň - Plzeň, z okres.
úřadu Bezirksbehörde Kladno Kladno se stalo ^{nové} úř.
sídlem Oberlandstatu (včetně celostroj. rada), který sprá-
voval několik sousedních okresů - a samozřejmě i sídlem
Gestapa (= tajné státní policie). Na obec. úřadě se
objevila tabulka Gemeindeamt - Obec. úřad. Všechny ná-
zhlásky vydávány německo-česky.

Poněmčené
úřady.

Pravou vládu Němců poznal svět hned po vypuknutí
války, kdy po 1. září 1940 a několika dnech bylo obsa-
zeno Polsko, později pak přišla na řadu západní Evropa.

V tu dobu (v 1940) bylo nařídáno odevzdati pamětní
obecní knihy na četnickou stanici (Gendarmenposten)
v Uhonicích, která je pak odevzdala ve Kladno. Společně
byly uloženy do zemského archivu v Praze, kde přecházely
celou válku a pak se navracely do svých obcí.

Odevzdání
pamět. ob. knih.

Z obecní knihovny byly odháněny nejlepší spisy
českých autorů, později i autori, s jejichž národem
byli ^{nové} ně se vřel. Poprvé přišel do knihovny gestapák s
českým úředníkem, vybral asi 22 knih a na místě
v kamnech je spálili. Pak ještě několikrát přišli pro
knihy podle vyhotovených již seznamů četnické z Uho-
nic. Mnoho z těchto knih se to vřel opět našlo.

Němci čes-
kých knih.

Přelo po vypuknutí války byly zavedeny listy na
potraviny, a to na mouku a chléb, tuky, maso, cukr,
mléko, k nimu později přibýly i tabáčky a mydlenky.
Vydávány byly na obec. úřadě, později hlavně ^{nové} ně. V. J. J. J.

Listky na
potraviny.

Přemě
hospodářství.

Zavedeno přímé řízení hospodářství. Rozhodnuto bylo předepsáno, jakou plochu svých pozemků musí osít a jakým obilím a kolik musí odevzdati. Stejně dostali i předpis dodávky (kontingent) repového a kovičného dobytka, poréje i předpis dodávky vajec, hus a kachen, sva a slámy. Ti, kteří měli pole, nebo alespoň repy, či slámu, byli samozásobiteli (v obilí, v masu, v vejších) a nedostávali se propočtem domu příslušné částky. Domácí práce se propočítaly podle míry výmě a počtu samozásobitelů. Podle míry výmě repy se muselo odvádět předepsané množství sádla vnitřního (do stáry) v Dusíkách (zpravidla 3,5 kg).

Chce řízení
Kladno.

Samozřejmě, že s rozestavěním se lidem náleženě začal nedostatek, a to nejen potravin, ale i šatstva a obuvi, krátce řečeno, což vedlo k výměně zboží, k předražení zboží, k černému obchodu, čili, jak se říkalo ke šmelině. Proto byl zřízen Nejvyšší úřad cenový, který podnikal čísní kontroly v obchodech, kde musely být ceny svého zboží nymaceny. Černý obchod se hestel pokutami i konfiscacemi zboží, přesto se však na černo kupovalo, i prodávalo, neboť příděly byly poměrně malé, nepostačující a výdělky detinků, zvláště v těžkém průmyslu poměrně vysoké. Proto navrhali a dávali i různé obnosy, aby mohli učinit své rodiny. Hlavně se šachtách, aby neklusali jejich jejich vy-
konny, dostávali volačství vykonnostní přídávky (objorby, cigarety, ovoce pro děti), ale přese vše v Kladně měla většina lidí hlad. Proto prarjnu dohodinim pro Kladno byla Kladensko-měická dráha (KND-KND), po níž nejen že se zadarmo vozili koně a kočáry a práce i do práce, ale přijíždělo do našich končin i spousta lidí pro výroby, které se do Kladna odvářelo nejen po taškách, ale i v pytlích, i přes různé kontroly.

Vedení obce.

V dubnu 1940 resignoval doavadní starosta obce Fr.

Hasek. 15. 4. 1940 zvolen novým starostou Káel. Krize, komik
v muckých dolech, který sebral v úřadě starostenském
pro celou dobu okupace. Vedl úřad velmi pečlivě a
snažil se obyvatelem obce v mezích své možnosti vždy
vycházet vstříc. Někdykrát byl též z menších důvodů
vyšlechán gestapem. Namístkem starosty zvolen Jan
Spáček, volník, pohledníkem Ant. Podzemský. Obec
potem nadále zůstal Jos. Klíka ml.

Nedostatek různých surovin způsobil, že byl organi-
sován sběr různých odpadků a surovin. Shromažďovala hlavně
školu mládež, a to papír, staré hady či kůže, skle-
nice a lahve, železo, barevné kony, ale též i rozmami-
lé léčivé byliny. Sběr nosily děti do škol. Kromě toho byly
organizovány ještě sběry po celé obci.

Z nedostatku barevných koní byly nahrazeny
měděné dráty elektr. vedení dráty zinkovými. Vedení
pro veřejné osvětlení bylo zcela odebráno, neboť pro obci
se nesetřilo. Bylo nařazeno zatemnění, že konci vlnky
velmi přesně. Jenže v rozhlase byl hlášen rozárka a
konce zatemnění. Kdo neměl správně zatemnění, byl po-
kutován shůdkami policejními, které velmi často obecní
projedaly (P. Beník zaplatil 600 Kč pokuty, a. Nejedlý, záměš,
800 Kč). V osvětlení autobusů, aut a cyklistů bylo za-
temňováno, stejně jako různá signální světla na tratích.
Světlo smělo proniknout jen úzkou štěrbinou, šora krypton.

Na účely mléčné byly shromažďovány i zvony. Že zraje
obce musel být odevzdán zvonek z kapličky v
Horních Plicích. Zůstal jen zvonek z kapličky dohru.

Malý přídel tabáku a kuřiva (1 bal. na týden,
nebo cigaret) přiměl kuřáky, že si přestorali z ochůd-
kách tabák a sami si jej pak připravovali. Kouření
slovo "domovní" nebylo právě vždy příjemné, zejména
pro nekuřáky a voláště když ještě do 1. sv. tabáku
se přidávalo listí, chmel, ba i křen a lékařem. Proto
cigarety se staly plátkem.

Sběr odpadků
a surovin.

Elektr. vedení
pro veřej. osvětl.
odebráno.

Ztemnění.

Odevzdání
zvonu.

Nedostatek
kuřiva.

Dobrá úroda

Velkým štěstím pro celý národ bylo, že úroda po celou dobu války byla dobrá, ba i velmi dobrá, takže rolníci mohli po odevzdání kontingentu prodat „pod rukou“, za vyšší ceny, část úrody. Oblí se tak vrátil „na černo“ semlík do mlýna, obvykle při 1 sr. zbaření, to jistě při odevzdání samozásobitelských dávek do mlýna (která byla kg obli na měsíc a osobu). Celá obec měla přikázání mletí v Jst. Podkoci ve mlýně p. Faimana, který přes různá udání, pokusy a výsledky dával mounku za výměnu, t. j. za 1 q obli dal 50 kg pšavitěné mouky. Ale často musel se do mlýna v noci, či brzy ráno, nebo večer. Proto hodně se rozmohlo domácí pletování na pécích, pak i elektr. šrotácích, jak tomu bylo soláři ve městech. Po žních konány četné hospodář. prohlídky, které nikdy byly opravdu přísné, jindy přísné jen „na oko“ - jak se říkalo. Záleželo na tom, zda hospodář byl dobrý člověk, nebo zákeřný, případně i Němec.

Lesní pohromy.

Žle byly během druhé světové války postřeny edejší lesy a to nejen zářadky lidskými, ale i přírodními katastrofami. 8. 12. 1939 napadlo enasné množství vlhkého sněhu, který na smrkový porostek způsobil velké potomy, místy až 100%, jako na př. vlevo silnice Plzeň-Podkoci. Zima v r. 1940-41 byla pak poměrně vlhká, takže sněh se rozmácel. Silné větry pak v porostech lesích způsobily četné vývraty. Osamělé stromy byly pak káceny. Dříví, polemové, bylo odevzdáno na „Věkol“, t. j. do stánie KND Brvený, tj. na, kde se nakládalo na vagony a odevzdalo do Plzně. Potom na odvoz tak velkého množství dřeva edejší rolníci nestacili, byli sem přikázáni (Arbeitsamt - úř. práce) rolníci z Roudnicka (z Račíněvce) i z polahy a ubytování se edejších stalcích. Ke konci války, když fronty se přiblížily, musili zemědělci v rámci pracov. povinnosti, bezplatně, vozit dlouhé dříví a klety na maskování muzejského letiště, a to až od Libčova.

Policejní hlášení.

V r. 1940 byla obec národním náusem vydán výnos obyvateľstvu 1 sr. policejní přihlášky. Jedna přístala

na obecním úřadě, dříve vydána hlavě rodiny. Odesíl-li pak někdo mimo bydliště na delší dobu než 24 hodin, musel se v místě, kde dříve byl policejní hlášen odhlásit a v novém místě přihlásit k přechod. pobytu. Při tvorbě odhlášení musel ob. úřad podle úřední hlášení do nového bydliště a ten oznámit, že odhláška došla. Během války bylo toto policejní hlášení velmi důležitou kontrolou a za stavu něho mohl (za 1. sv. svět. války) mnoho lidí pro nepříteli bylo popraveno.

Neméně důležitým osobním dokladem byla občanská legitimace (Bürgerliche Legitimation), vydávaná okres. úřady opatřená fotografií (jedna plošina na okres. úřadě) a obiskem ruky, vyplněná německo-česky. Mladí ke konci války, v době 1. sv. svět. války nasazení měli 1. sv. svět. války, rovněž s fotografií a vyplněné jen německy. Policie potěšila i německá konala tak čestné prohlídky těchto osobních dokladů, volající ke konci války, kdy se v našich zemích objevovali čestní paravulisti.

Aby se využilo co nejvíce pracovní možnosti obyvatelstva, jakoby aby se využilo i elektr. energie, byl v létě zaveden 1. sv. svět. války čas (hodiny se posunuly o 1 hod. kupředu), v zimě pak zimní čas (hodiny posunuly o 1 hod. zpět na času normál.)

Nedostatek benzínu způsobil ochromení automobilové dopravy. Automobilová doprava byla omezena na minimum. (Stát. autobus jezdil ráno do Prahy a vracel zpět. Benzin dostával (20 l na měsíc) jen lékaři, kněží, samota. Ostatní auto, jímž byl povolena jízda, byla představena na důro-
přev. Evidenční značka aut a motocyklů byla PA (a číslo), na ověření tabulky na označení stát. příslušnosti musel být D. Velký nedostatek byl též pneumatik, ať již automobilových, či na motocykl, nebo bylo. Dostávaly se na poukazy při národním stavu.

Je zcela přirozenou událostí, že lidské tělo přetrvávalo na přímě, stejně jako dříve, ať uhlavě, či uhlavě. Mnohem větší však byla potřeba uhlí, proto velká

Občanská legitimace.

Kennikarty.

Letní a zimní čas.

Omezení silniční dopravy.

Doprava pro
KND

část koníků a dohů měřických byla přidělena na ubíhající
dohy Kladenské, hlavně na dle Mas (myní p. Benes). Byl
tam dopravování vlaky KND, společně s hutními silnicemi.
Ráno jel rolaštní vlak, upravený s kuchaně, který měl
jin vozy pro dělníky, a solidní vlak s nákladem a večer
jel vlak rolaštní. I s jízdy a vozit vlakem. Závazní
těžko koníckých vozů nebylo právě pohodlné, ale na
dohu měřickou vyhovující. Byly to t. zv. "hytlíky", opatřené
laníčkami, a zimě pěkně vytopené. Když ke konci vláky
bylo zavazeno t. zv. totální nasazení (do tří přímyšlu
rolaštní, pak do dohů, ale i do věh přímyšlu vůbec byly
prac. úřadem přiděleni věchui, kteří upracovali v pod-
niku vět. důležitém, tedy velká část úředníků, část
měřičů, řemeslníků a j.), bývaly tyto vozy užně
přeplněny. Společně s nimi se vozila i značná
část civ. obyvatelstva, a to na bezplatné jízdě, ale i bez nich.
Jmenovitě kladenská myšle tohoto
dohodinu k opatření pohybu.

Sabotáže
na KND.

Aby byla zamezena doprava koníků a koní-
ků do zaměstnání, byla na podzim r. 1944 nezna-
mým pachatelem provedena na KND sabotáž. Na
trati za přejíždění silnice Č. Újezd - Pavlov byla přetržena
délková kolejnice. Byla připravena na rolaštní vlak,
který se kolem 23 hod. vracel koníci z práce. Nic
se však nestalo, neboť náhodným nárazem lokomo-
ty byla kolejnice odhozena daleko do pole. Vyře-
šování bylo velmi mírné, neboť to bylo již v době
kdy sabotáže byly zcela běžné.

Na jaře r. 1945 byla provedena druhá sabotáž.
V oblouku mezi KND mezi přejíždějí silnice Újezd - Hájek
a Újezd - Pavlov byly uvolněny kolejnice. Lokomotiva
rameno rolaštního vlaku, zajela do mělkého příkopu
a padla na bok. Vozy šly po pražcích. Přičemž
bylo, že příkop v místě byl mělký, takže šly obsa-
zené vozy nebyly přemáčeny. K vážnému úrazu nedošlo.

27. května 1942 vykonán atentát na ⁴⁴ nš. protiklon 44 -
Obergruppenführera R. Heydricha, který 4. června zemřel. Šťastné
časy nastaly tehdy pro český národ. Slavní pondělní
odsuzovací desky zcela zrušeny na smrt. 16. června 1942
po polední zastávce žene a rozhlasu šťastnou zprávou:

"Za přání pro našich 44-Obergruppenführera ----- byly
zjištěny nezvratné důkazy, že obyvatelstvo obce Lidice
v Kladna poskytovalo podporu a pomoc okupním pache-
telům ----- dopřeli muži byli zastřeleni, ženy do-
praveny do koncentračního tábora a děti dány na ná-
ležíte vychování. Budovy v obci byly srovnány se zemí
a jméno obce bylo vymazáno." Kde kdo zůstal ohromen
stát. I příroda sama snad hleděla zakryt to hrozné
díl K. H. Franka. Tiché mraky zakrývaly obzor. Tenký
dým však přes jen označoval místo šťastného činu

Asi 3 dny potom, ráno, přijelo do Plzeň několik
autobusů českých. Hlídky projely každého z nás. Bylo pry-
ndáno, že v lese u Plzeň byl spatřen jeden z lidic-
kých mužů, který osudného rána nebyl doma, myslí
v práci v hutích a uprchl. Činictvo to mělo najít.
Nenajde-li se v lese, prohlédne se obec a nenajde-li se
ani potom, přijde vojsko. Ovšem Lidice mohl by stihnout
i obec náš. Asi k 10 hod. dopol. odřídili však měšťtství-
ka z Břichova. Byl to skutečně lidický občan Pátek. Říkal
pry, že měl doma ženu a dvě děti. Měšťtstvího rána když
se vracel z práce a viděl, co se stalo s jeho obcí, uprchl
do lesů. U pomníku nastoupil do žlt. autobusu a -
odvezl. O dalším jeho osudu není zpráv. Stihl jej asi
stejný osud, jako jeho spoluobčany, jímž se ostatky
jeho nespočívají ve společném hrobě mučedníků lidických.

Dny následující byly stejně hrozné, jako předtím -
pro celý český národ. Rozhlas i tisk stále přnášeli
nové rozsudky bestie smrti pro schvalování atentátu na
Heydricha, pro přechovávání zbraní, pro přechovávání osob
polie. nepřítelů, pro prolehlí zahraničního rozhlasu

Lidice.

Lidický občan
hledán u Plzeň.

Slavní soudy

Poslech zahrani-
cních rozhlasů

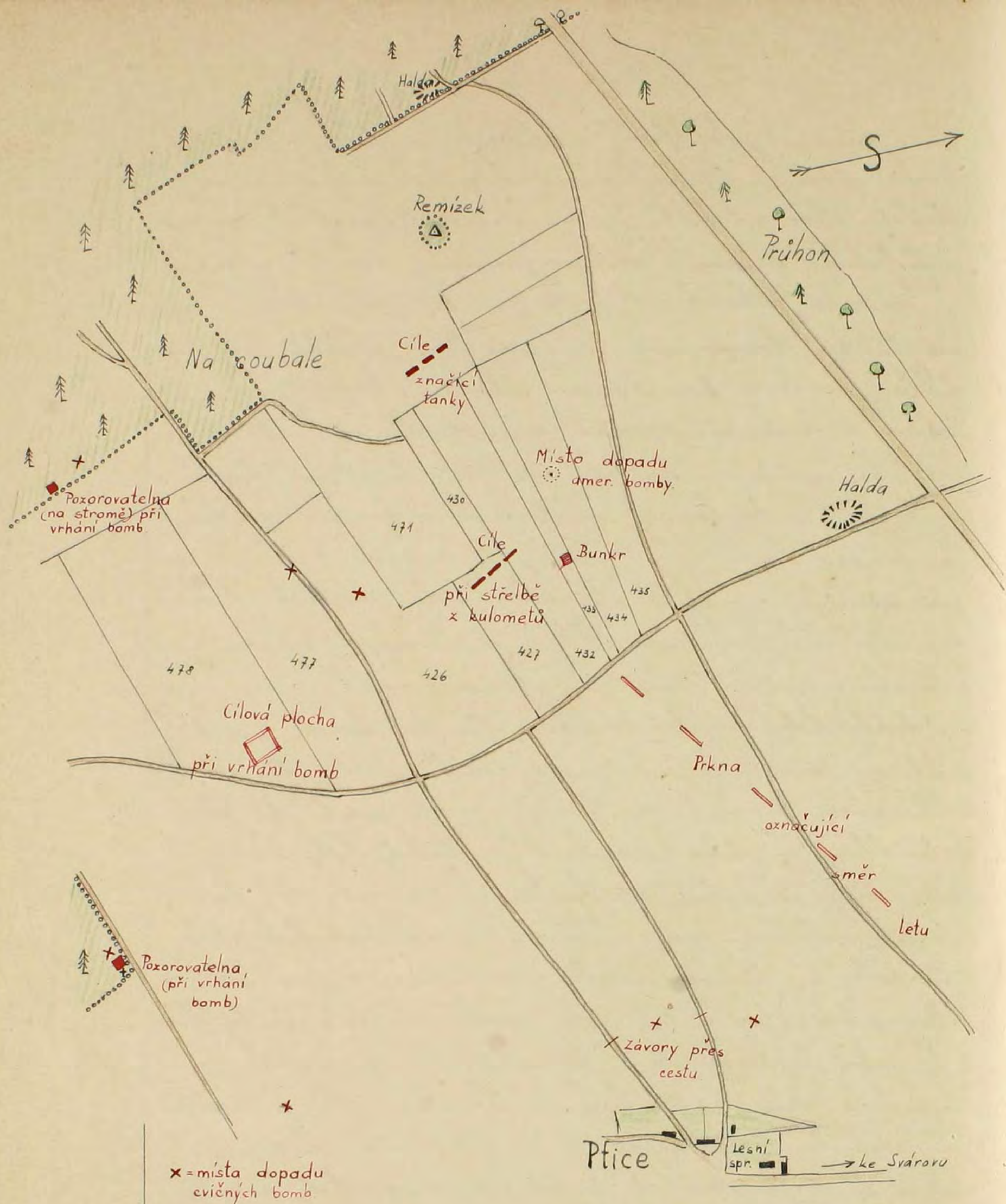
Tyto rozsudky byly pak veřejné, jako výstaha pro
český lid, na červených slátech se stál. snahou vše
a vyložené na nárožích a náměstích tabulích. Po
ně jen trochu podivně se schovávalo, at' to byly
knihy či obrázky, stýskající (vojenské, či školské),
doklady politické, chemické, jmenovitě pak zbraně, nebo
i jen náboje, neboť dárno měly být odvozeny. Jejich
malířem znamenalo smrt. Poslech zahraničního roz-
hlasu byl zakázán. Všechny rozhlas. přijímače musely
být dány ke kontrole, při níž odmonitorem zadržem
pro přijetí krátkých vln. Kdo se však hodně pokou-
chal cizoklasem vyhlásit at' z Moskvy, či z Londýna a
z Ameriky. Rozhlasové programy našich cizích politických
sídel v zahraničí v čele s pres. S. E. Benesem byly
vítěznou a vzpruhou pro celý národ. Ovšem, že tyto
zprávy si sdělovali jen ti, kteří si vzájemně neprosto-
dušovali. V naší obci nebylo sice osob, o nichž
by bylo známo, že jsou snad agenti gestapa, či
"Vlajkáři" (příslušníci fašist. české orgán. Vlajky), ale
opatrným musel být každý. Když zahraniční auto,
zvláště v noci, vyvolávalo již představu gestapa. A
nebylo divu! Když domovní prohlídka znamenala oby-
čejné odvezení na hládku gestapo (mými bratry OVV).
V naší obci měla povést prohlídku celí obce
Schutzpolizei z Dráhelce (původně byli na vyhlásku,
pak v Blodrově hostině). Bylo to již v r. 1944. Hledali
prý zbraně, ale řekli si o výjímky, buchy, neboť výsle-
dek války se již jasně vyjevil. Neměli nicého, neboť
ani vlastně nicého nehledali. Kde bylo samčeno, ani
nešli domů.

Vojenská
střelice.

V r. 1944, když kvelo žito, přijel náhle do Otče vojáci
a oznamovali starostovi, že na Chustenkách bude zřízena
vojenská bombometná střelice. Hned přivešli pikna a
v poli p. Stýskala v krásném, vysokém zítě, vysušené
čtvercové cíle. Na rohu lesa na Chustenkách byla vyta-

něna dřevěná, jako stromy vysoká pozorovatelná, která byla telefon spojena s velitelským, které bylo v lesárně ve Ptčicích. Toto velitelství bylo asi radiotelegraficky spojeno s letištěm v Ruzyni, odkud přiletělo letadlo a cítila se ve vzhánu bomb. Byly to jen betonové ataky o váze asi 250 kg, tvaru norm. bomby, velikosti člověka, na protáhlém konci 4 komůrky z ocelového plechu. Jeli-li některá z bomb při dopadu neexplodovala, podařilo se několika zájemcům zjistit jejich obsah. Některé tvořilo asi $\frac{1}{2}$ až $\frac{3}{4}$ kg hořkaviny, zabalené do voskového plátna. Na povrchu bomby byly 4 štítky 15 cm dlouhé a v nich pod dřevěnými náčty v syblé hmotě skleněné trubčiky, naplněné tekutinou, která se při vzlití prudce vyřazovala v podobě kouř. Při dopadu bomby označova-ny takto letí místa ráasch. Vlastní bomba udělala kráter o průměru asi 3 m a hloubce 1,5 m. Na několika místech však se bomby srazily zcela do zít-lovité hlíny a nikde nerybnuly. Některé byly podmi-kané vždy se směm od Hrydu, či Svárov. Pod le-šadlem umístěna vždy jen 1 bomba. Za několik dní byla pole na Chrustenkách proměněna v rumiště. Kolem cílové plochy byl pole zcela rozryto. Základy něk-lyby velmi nepřesné, takže některé bomby spadly i nedaleko lesárny, do lesa na Chrustenkách, i do lesa „na coubale“. O bezpečnost nebylo vůbec postaráno. Na cestách vedoucích ke Chrustenkám byly závozy, které se dohn stěly, t.j. zpravidla od 9 hod. ráno do večera, cesty uzavíraly. Na nich byl nápis, hlásící výkazy stupu se voj. cístí se čas stěly. Proto na krmení a pak sklízet mohlo se na těchto pozem-cích jen ráno.

Později byla bombometná stěluce přeměněna ještě v stěluce kulometnou. Na pozemku č. kat. 433 byl v zemi zkopán kryt, jenž byl vydlážen dřevěnými trámy, na po-vrchu pak vstou hlíny a kamení. Z vnějšku tvořilo krytí vyškrobaly se čtvercové plochy. Na jedné straně

plochy byl s bílou poli černý, uhlopříčný kříž, což zna-
čilo neštěl. Na druhé straně pak černobílá šachov-
nice, značící volno, čili štěstí. Na protější straně
byl zkopán mělký zákop, na jehož náspu se nastavovaly cíle
(desky, kostky, nádobí) Směr letu letadel byl ještě značen
prkny, umístěnými na nízkých kůlech, červenobíle natřenými.
Letadla letávala směrem od C. Hřada a vracely se ob-
táhem přes Uhroš, nebo Úhošice. Byla to většinou
letadla typu Focke-Wolf 190 a Messerschmitt 109, vybavená
kulomety ráže 13mm, nebo rychlopalnými děly ráže 20mm

Prostředí ověřilo zde i turbinová letadla, vybrojená kanony, ráže 40 mm. Stíhy byly plněny čísel. pílímami a měly tvar šapnerů. Váha stíhu o \varnothing 40 mm byla 30-35 kg. Každá asi šestá stíha byla světlá, takže pohled na stíhbu v podrečích byl malebný. Zábrany však padaly i k silnici Sliv-Bozkov. Byla proto uzavřena. Zábrany byly přes silnici u „jířka“, na křižovatce u „Suché Louky“ a za Svárovem. Letadla „útočila“ na cíle stíhla rovněž náletem a snášela se blízko země. Proto mnoho stíhacích v lese „na soukale“ bylo postřeleno. Při náletu na „Suché“ dopadly stíhy až za Kačák na Kapalčině mlýně. Ba dokonce stíha mlýna byla několikrát postřelena. Řádné nábojnice a ocelové části pasiv (v nichž byly nábojnice) vypadávaly z letících letadel. Všechny čas dopoledne stíhaly se směrem přes Sliv v protom nad kapličkou začaly stíhat. Byl to nejen pekelný nálet, ale bylo i velké nebezpečí, že by člověk mohl být nábojnicí zabit. Když starosta vojáky na to upozornil, bylo mu řečeno, že když s tím nejsme spokojeni a nikomu se něco stane, že se obec vystěhuje. Bohudíky, k místnosti nedošlo. Škody na pozemcích byly značné a náhrada poskytnuta nebyla.

Vojáci se tu zdrželi přes zimu 1944-45. Létali pravidelně denně. Věděla-li letadla letět, poznali jsme hned, že je tu asi „návěteř“, t.j. přiletěli sem ze západ. armád hloubkoví letci. A s těmi nebylo legrace! Nedlouho před revolucí v. 1945 byli odtud vojáci odvoláni, asi na frontu. Jeden z nich zastříl pak svého psa a schítbil ho v lesku u „Perníčku“.

Jedno z letadel FW 190, které zde ověřilo si za letu pouchalo a nemohlo se vznést do výše. Stálo se směrem na Čádkov křiží farmu za Svárovem. V lese mezi silnicí Sliv-Bozkov a Chajnskou loukou uráželo komuny stromů, takže vytvořilo v lese vlastní prasek, ale křídla se urazila, i komidlo, trup dopadl na louku, kde zůstal ležet motor, kdežto kabina i s pilotem setrvačností

Slavomír
něm. letadla

se odrazila na protěpí stánů, kde skonali i pilot, který měl obě nohy utrhnuté a levou ruku až po naramkové ložiny vřazenou do úst. Motor, i ostatní chyby letadla, jakož i šel na pilotovi, shodily. Brzy se na místo dostalo samému něm. auto, které odvezlo mrtvého pilota. Na ohořečím kmeneu připraveni vrtuli roštilního letadla (to revoluci ji směrův občasné odháněti)

Všechny tyto informace poskytl kronikář z Jasol. Markus, ved. tech. úředník správny jawa v Brodech "Pá", který bydlel v domku v karalinském domě a jako student se o technické věci velmi zajímal. (Žil až do 1948; zabil se na motocykl záru.)

Telefon v obci.

V r. 1944 byly Plzeň zapojeny na telefonní síť připojením na přístroj úřad v Uhoněvích. Telef. přístroj umístěn v kanceláři lesní správy. Až dosud byl telefon d. lesárny se státního velkostatkem v Č. Věže přes Lárova, ale vedemí bylo v posledních letech úplně zrušeno.

Pojízdné kino.

R. 1943 přijelo do obce pojízdné kino z Dominika Kaisra z Litovic, které tu zůstalo až do podzimu 1945. Komiteto se na sále v Suchých. Kavárny byly velké, neboť přicházelo mnoho lidí ze Lárova, Č. Věže, i z Uhoněv.

Pojízdná kabina byla dřevěná v rohu sílu. Bezpečnostní zařízení téměř žádná. Šlo se, i když byl náled. (Ve městech bylo při hlášení náledu promítání přerušeno a návštěvníci museli se rozejít.) Kavárna fotografu byla zidovskou rábavou obyvateľstva, neboť taneční zábavy se nekonaly (nejlepší mužové vše tu padali za nás i boji a my bychom se radovali!) Tanečilo-li se někde, tak to bylo tu

Gestapo

střelba v Litovicích

bylo, "ne čmo". Tak tomu bylo i v 194 v Litovicích. Pojízdnou přijelo auto s klaustrským gestapákem. Mladí lidé utíkali, kudy jim to bylo možné. Vyskákali okny, přes ploty a do lesa -- Gestapáci do nich vystřelili.

pekařský dělník z Č. Věže byl týdně zraněn. V nemocnici po krátké době zemřel. Několik mladíků bylo zraněno a posláno do masov. tábora.

Tržbař máš obec byla uštěna nálety letáků, přes jin
 dopadla na území xdijsi obce skutečná bomba. Bylo to v
 době, kdy národní spojenci podnikali mocné útoky na nemi.
 města. Rozhlas pravidelně každou hodinu hlásil správu o
 náletové situaci - „Luftlagemeldung“. Hlídky-li se sraz,
 byl ohlášěn ke celému území kúmi obsazení Evropy a rozhlá-
 sové stanice ve směru, kterým sraz letěl, se odmlčely. A
 tak obyčejně, když jsme zaslechli hlášení: „Kampferband
 über Ober-Donau, Richtung Nord“- Bombardovací sraz nad
 úpoví Hornodunajskou, let směrem severním“- pražské
 stanice přestaly vyřít a sířiny začaly houkat k. z.
 připraven, 3x tímsováný ton. Za malou chvíli nálet-
 kolísavý ton. To už z dálky se ozývalo mocné hučení
 těžkých bombardérů, jejich poloha byla snadno určit
 podle hluků čar, které zanechávaly za sebou. Letěly
 ve velkých výškách, aby byly z dosahu detektorů.
 Za krátko se celý prostor rozervučel těžkým kovovým
 hukotem, zatím co srazy kúmi majestátně odvířely
 dále ten šťastný svůj náklad. V obci jsme se
 uschovávali, ba naopak, kde kdo pozoroval oblohu,
 která část byla kúsem krásnou „topánka“ hlými
 časami. Věděli jsme, že musíme spravedlivě test těm,
 kteří vyvolali totu šťastnou válku. Ta bomba, která
 dopadla na území Plzeň nás upozornila, že ani ani tisk
 země nebude kúsi bombardování uštěna. Bylo to v
 červnu 1944, po poledni (v tu dobu nejvíce létaly bom-
 bardovací srazy), když nad naší obcí letěl vel seve-
 rním směrem bombard. sraz. Najednou bylo slyšet vrstvení
 a za krátko detonace. Byla to jediná bomba, snad
 odlehčení bombardérů, která dopadla na pomezí k.
 Letava „na pískách“ (zrušeno na náčrtu). V obci byla
 značně hluboká jáma, nadeleko bůkem stěhuje. Jiná
 bomba dopadla téhož dne u Svárova, další u Baškova,
 Plzeňského újezdu. Skutečného bombardování byla naše
 obec uštěna, ale oběti z naší obce přes jin jsou.
 Bylo to 17. 4. 1945, když při náletu zahynul Janek
 Kúšera a na následky náletu pak Ota Kúřel.

Bombardování
 kúsi po
 obloze.

Skutečná
 bomba do-
 padla u Plzeň.

V noci oblo-
ha osvětlena
mohutnými

Kladno
bombardováno.

17. dubna 1945 ani o 3 hod. ráno začali jsme pozorovat
podivnou. Obloha byla poseta světelnými mchami,
s. n. doměčky, které osvětlily celý kladenský kraj.
Tušili jsme, že toto ani je předehra. A skutečně.
Téměř jako každodenně jsme zaslechly hlasy, že
silný bombardování svaz z Rakonska letí směrem
směrem, tedy k nám. Rozhlás přestal vyřít,
zaroučily siemy, objevilo se několik stíhaček a již
siemy houkaly nálet - bezprostřední nebezpečí. Zhlubok
jeme hukot hladel. Svaz se objevil nad Berou-
nem. Mnozí jsme jej pozorovali v stíchy. Později
jeme spatřili černý pruh, letící dolů. Byla to
koncová bomba, označující cíl. A za krátko se ozva-
lo dunění. (Bombardování bylo závodí z Berouně.) Lže-
lý svaz, jako by se zcela nic nestalo, letěl ke
Kladnu, kde opakoval se osud Berouna. Při pohybu
vyprášení přímého účasti náletu, z jiného pohledu,
tech náletu z kladem. zvláštní, t.č. bytem v stích,
v rodině. „17. dubna 1945 ani o polední zahonky
siemy. Nebylo to nic zvláštního. Všichni jsme bě-
želi ven ze závodu do křtů a do lesa se ukryli.
Já se slymí těmi kamarády jsme běželi do křetlar-
ského lesa k Baránskému. Tam jsme čekali ani do
jedné hodiny odpo. Když žádné nebezpečí nebylo, roz-
hodli jsme se jít pomalu na nádraží KVD, v Vyhlýbku a
vlakem jeti domů. Vě chvil, kdy jsme tam došli, za-
čala se objevovat stíhací letadla typu „Mustang“. Pozo-
rovali jsme je, kterak krouží po obloze. Ani za 14 hod.
se letadla ztratila a bylo slyšet vzdálený hukot
hladel, který se stále rozléval. Moji tři kamarádi,
Rudolf Mora, Otto Černý a Dušaník a Jára Kucera se šli
schovat podle trati do poli. Já zůstal sedět
na místě a čekal jsem, co se bude dít. Nepomyslel
jsem si jaké nebezpečí na mne číhá. V dálce bylo
již vidět lesknoucí se bombardovací letadla, která
stále více a více se blížila k nádraží. Běžel do křtů

na nádraží bylo již rodné. Bombardovací svaz se přiblížil do nebezpečné blízkosti nádraží. Byly slyšeny kon-
né bomby - rakety. Poznal jsem, že bude zle. Rozběhl
jsem se tedy za svých kamarády. Uběhl jsem asi 100
metrů, když jsem naslechl první detonaci. Byl jsem
právě u stříšky, vedoucí ke škole a polích. Šel
jsem do ní a přikryl rukama uši. Byl nejvyšší čas.
V okamžiku následovaly šťastné rány, zem se třásla,
vzedala a klesala létající kamení a klína
bouchaly do haldy starého železa. Po chvíli se
utichlo. Ale byl jsem si odvrhnout hlavu. Teprve se
chvilí jsem tak učinil. Ale nebylo nicého vidět, jen
kouř a prach. I já byl pokryt pokryt prachem a
umazan klínou. Za chvíli, když jsem odvrátil kouř,
viděl jsem tu hruzu kolem sebe. Jáma vedle jámy,
vůde naházena klína a kamení. Kdo pozdě odšel,
neboť na obzoru se objevil nový bombardovací svaz.
Musel jsem se vyhýbat jamám a hornatým klínům.
Zahlídl jsem i raněného člověka, který se ještě
hýbal u kráteru po bombě. Ale podniknouti nic
na jeho zachráně, na to nebylo v této hruze ani
pomyslu. Utíkal jsem, jak nejrychleji jsem mohl
přes pole na kročehlavskou silnici. Naštěstí dříve
svaz již neslhoval bomby, takže šťastně jsem
unikl z nebezpečí. Ráno, značně rozrušen, došel
jsem domů. O svých kamarádech jsem se dověděl, že
jsou mrtvi. Rudolf Hora a Otto Černý a Dušan byli
zabití a Jára Kucera se Otis byl zraněn. Bombar-
dovací svaz měl zasáhnout státní nádraží. Ale
bomby dopadly dále, až na hat KND, kde násep
byl zcela rozmetán a kolejnice čněly do výše jako
dráhy. V těchto místech hledal otec, i hat Jára
Kucera. Ale marně. Teprve dubínkem se 25. 4. 45
podařilo (dubínkem) nalézt jeho tělo, když upra-
vovali příkop kolem trati. "Toť zmaření a jiného
životního, který šťastně unikl hroznému osudu.
Jaroslav Kucera byl usmrcen asi stávkou vzduchu,

Jaroslav Kucera
ze Plzeň zby-
nul při náletu

neboť šlo bylo neporušeno a ve tváři měl výraz jako
při spánku. 23. dubna byl pohřben v Uhonicích. Bylo
mu 23 let.

Ota Petráš,
třetí oběť mluví.

Druhým z naší obce, jemuž bombardování Kladna se
stalo osudným byl 14. letý Ota Petráš, učedník
voldimský hut v Kladně. Prožil bombardování v bezprostřed-
ní blízkosti. Ze své té hrůzy dostal zápal mozkových
blán, v nemocnici pak při tuberkulózní komplikaci
8. května 1945 zemřel. Pohřben je též v Uhonicích.

Hloubková
hladla v
našem kraji.

Konec války se blížil. Z východu Rudá armáda
stála již na pohraničním koránu, Slovensko bylo v
rukách slovenských armád, na západě spojenecká vojska
podírala se již k hranicím naší vlasti. Hloubková
hladla byla tu „jako doma“. Ochroměla veškerou
dopravu. Na silnicích, zejména na dálkových
(na př. přes Hořelici), napadány nejen vojenské kolony,
ale i jednotlivci auta, vojenská, i civilní (ale i těch už
mnoho vojáků). Dvůr v Tráhelčicích, kde byla oprava voj.
aut byl též hloubkou „pokropen“. Zvláště špatně
měli pak na vysokou hladu, s. r. turbin. Část jím
sakrovis pouboji se už pozorovali. Turbinky létaly
vše velmi rychle, ale nemohly se snadno zastavit.
Toho využili hloubkou, kterých bylo vždy několik.
Napadly turbiny s výš a manýr byl pak již
rychlý let. Temný kouř pokrýval místo, kde se
vrtala. Hloubková hladla napadala i vlaky, zme-
novitě lokomotivy. Byly to s. r. „kollár“, kteří „procedili“
mnoho lokomotiv. Jejich ocelové střely prorývaly i kolejnice.
Ani KVD nebyla hloubkou opomenuta. Následkem
toho bylo, že v ústí vlaky měly velká zpoždění, lidé
se jízdě vlakem, ale i na silnici vyhýbali, do práce
docházeli lidé nedbale a velmi málo pracovali, nesou-
zeně utíkali domů.

Totálně nesa-
zení.

I z naší obce bylo dost lidí, kteří byli tímto totál-
ním nasazením postizeni. Jím v r. 1942 byl Arbeitsamt
(úřadem práce v Kladně) odeslán do Polska Václav Jung.

Markus, strojník a muckadla v Knabinech, který jezdil s
paměť silnicím vrbem, byl postaven na vrbě vrbem
do Polska. V r. 1943, kdy se vrbem vrbem vrbem
Jungg Josef byl v Berlíně, Jos. Chyžka v
v Magdeburku byl Miroslav Jelinek, který tam též vrbem
onemřel a 22. XII. 44 +.

Zde skončil p. učitel Jaromír Kverka své
zapísování v kterém nebylo pokračování až do
roku 1953. Proto lidíž promínuto nebudou-li
do toho roku údaje přesné a úplné.

Partyzáni a lidé
skupující se před
okupanty.

Lesnatý a rozeklaný náč krajiny kolem Kačáku
spojený s lesy Chyňavským i Křivoklátským
dovoloval přechody a pobyt partyzánů i lidí
skupujících se před okupanty. Doměš sovětští
zajati vrace se těmito kraji zpět. Všem
tímto lidem poskytována byla účinná pomoc
hlavně potravinami, jak lesními zaměstnanci
Vědělý V., Pláček, Kůmel Jar. tak i místními
občany. Kapalín Pavel, Faiman Fr., Potěšil V.
Hlušákovi Ed. Drobek Jos. Klíza Václav a t. d.

Počátkem roku 1945 v měsíci březnu a dubnu
objevily se na katastru obce v Dolním Podkovi
oddíly vojska hovořící rusky, polsky, lotyšsky
v plné výstroji. Tyto oddíly patřily do armády
gen. Vlasova, která byla sestavena z Rusů, Polá-
ků, Estonců a jiných národností, protisovětsky
zaměřených, Němci vybrojených do boje proti
Sovětskému Svazu. V krátké době se však
postavily na stranu našeho národa.

Vlasova
armáda.

V téže době přijela do naší obce řada
porozů, plachtami krytých, plně naložených
potravinami, látkami, šatstvem, prádlem a
různým domácím zařízením. V těchto poro-
zech přichaly německí občané, porétsinon
starci, ženy s dětmi před Rudou armádou

Národní hosté.

z východního Pruska, Besarabie, Rumunska, Polska i novodobí kolonizatori Ukrajiny.

Tito uprchlíci byli prohlášeni za národní hosté a byli ubytováni ve všech statcích po jednom i více vosech. Někteří měli sebou jako služebné francouzské zajatce.

Očekáním
konce války.

V těchto dnech bylo již zřejmo, že v krátkém čase válka skončí. Krušenie se hovořilo o postupu sovětské i spojenecké armády a když pak přišla zpráva o pádu Berlína, to byl konec.

Přišel den

5. květen 1945.

Tento den začíná slavnostně, ranní vlak Kladensko-Mučické dráhy projel slavnostně ověněním, radost z konce války jest zřejmě velká. V kontku duše však nejistota z dalších událostí, neboť rozhlas hraje německy, německá letadla bízdí radostný prostor, vše při starém. Přišla však 13 hodina a všem jasno, volání rozhlasu o pomoc, v Praze vypukla revoluce proti okupantům.

Revoluce

a celý národ povstal k boji proti okupantům. Prvním úkolem bylo opatření zbraní. Klastní zbraní měli pouze jednotlivci kteří měli odvahu ji po okupaci ji ukrývat. Proto odešli občané do revolučních středisek, do Uhroště: Šťastný Václav, Drobek Jos. Vráž Jos. do Hvořelice: Leffler Lad. Hukl Václ. Bezdek Jos. Svoboda Ant a jiní. Večer ustanoveny byly hlídky ze řad občanů. První neúspěšně volala o pomoc a tak této noci nikdo nespal.

6. května

v ranních hodinách za deštivého počasí je vyřešeno na veřejných tabulích v obci

Prohlášením národní rady k českému lidu
v kterém jest v bodech stanoveno postup v revolu-
čním boji. Odstraněním německých nápisů,
zajištěním německých uprchlíků a občanů vůbec,
propadnutí jejich majetku státu a výzva
k ustanovení národního výboru jako orgánu
řídícího. Z revolučních středisek přivazeny
byly zbraně, pušky a granáty. Ustanoveny
hlídky, které konaly službu po krajích obce
ve dne i v noci.

7. května

Bylo provedeno zajištění německých uprchlíků,
umístěny byly v hostinci u Suchých a
u Voračků. Ustanoveny čety ku prohlídce
Němců za účelem odzbrojení. Zjištěn byl
útek mladého Hencla. Odpoledne vyslány
hlídky do Hlouchova a Dušník. Večer z nově
zříznutí činěny na silnicích barikády.
Rozhlasem neustále sledován průběh bojů
v Praze kam byly zasílány potvrdiny i
plátno na obrazy. Počasí deštivé za dne i noci.

8. května

Na základě hlášení učiněném p. Karlem Liškou,
chyeno bylo 6 německých vojáků ukrytých na
půdě jeho domku. Zbraně byly vylověny z rybníka
„Bednaře“ kam je ukryly. Odředeni byli do úhonic.
Během dne docházely ramšující zprávy, zpráva
o požáru hradu, staroměstské radnice, bomba-
rovství Prahy a o tom, že Hlouchov hoří.
Obyvatelstvo zneklidnělo a snaží se do sklepů pohra-
ny a nejmuhřejší věci. Počasí deštivé a pochmurné.
Pak přichází radostná zpráva, že Američané jsou
v Plzni a přes Dušnický most tanky do Prahy.
Neustále však slyšet chumění z bojů v Praze
kde bojují i jednotky klasových armád.
Z večera pak a zvláště v noci slyšet stále
bylo silné chumění od severu.

9. květen 1945.

Radostný a památný je tento den pro celý náš národ. Zpráva o tom, že Sovětská armáda jest v Praze vnušila celou obec.

Osvobození - Mír

Konec okupace, konec války - nastává nový život v pokoji a míru. Všude viděti vnušený horor, rozjasněná tváře a radost nezměrná nyní volala když naši obci projížděli první motorizované jednotky Rudé armády. Ohnatelestro je zahnuje hrůzy, jáseň provolání slávy a díky našim osvoboditelům. Večer pak se v obci ulyžovaly jednotky Rudé armády a tak ještě dlouho v noci jest slyšeti druhý horor dron hrstiských národů.

Tímto dnem skončila se doba okupace z let 1939-45 z níž jsou dále uvedeny slučné údaje.

Rok 1939.

Změny dílů.

Hlašek František a Antonie odchází na nyměnek a přepouští svou usedlost čp. 31 Josefu a Vlastě Kapsalíroným.

Starby.

V čp. 11 Dolní Ptice provedena přestavba chlévi a přístavba kolny, stavebník Musil František, novostavba obytného domu odděleného od čp. 23. stavebník p. Jelinek M. novostavba rodinného domku čp. 102, stavebník Vrzák Josef a Zdeňka, stavba letní chaty, dřevěné na podzemních čp. 98. stavebník Jerábek Jan a Marie a sl. Linková bytem Tráha, stavba chaty čp. 147 na pozemku č. k. 561 stavebník Petrášek Antonín Tráha K., v čp. 19 zrušen nový krov, zrušena došková střecha nahrazena eternitem na dezdem budovy, stavebník Čermák Josef, stavba letní chaty na poz. č. k. 510 v Dolním Podboři čp. 99 stavebník Frant. Helebrant, Řepy.

Dne 23. června zrušena byla obecí sludna u obytného domu pana Václava Lišky, obchodníka.

Dnem 2. října zavedeno zásobování obyvatelstva na listky.

Chlebový lístek: Týdenní dávky.

Zásobování.

pro obvyčejné spotřeb. : 2900 g chleba (místo 1200g možno odebrat 900g masla)
pro těžce pracujících : 3800 g -" -" 1900g -" -" 1425g -"
pro velmi těžce pr. : 4800 g -" -" 2400g -" -" 1800g -"
pro děti do 6 let : 1300g -" -" 800g -" -" 600g -"
- " - " od 6-10 let : 2100g -" -" 1000g -" -" 750g -"

Maso: obvyčej. spotřeb. : 500g masa či mastných výrobků.

těžce pracujících : 1000g -" -" -"

velmi těžce : 1200g -" -" -"

děti do 6 let : 250g -" -" -"

děti od 6 - 14 let jako obvyčejní spotřeb.

Tuky

obvyčej. spotř. : 210g jedlých tuků

těžce prac. : 330g -" -"

velmi těžce prac. : 675g -" -"

děti do 6 let 80g másla

od 6 - 14 let 200g -" -" nebo 100g másla a 100g tuků

Mléko

denní dávky pro obvyčej. spotřeb., těžce a velmi těžce pr.

a děti do 6 let $\frac{1}{4}$ litru, od 1-6 let $\frac{3}{4}$ litru.

těhotné a kojící matky $\frac{1}{2}$ l.

Cukr

400g lýchutě pro všechny.

Poživatiny

kvasiny, kvasnice, rýže neb těstoviny 150g

kávy 40g, kávových náhradků 160g

Somnozásobitelé na listky nemají nárok

Textil

částečně na ústřížky oděvního lístku, částečně na odběrní poukazy vydané obecním úřadem po zjištění skutečných potřeb.

Uhlí

ještě přidělováno po předchozích přihláškách.

Zemědělcům od 25 listopadu vydáno mleci povolení

na 21 kg pšenice neb žita na 1 osobu na 4 týdny.

Vydávatel je obecní úřad.

Ceny obilnin: pšenice v hl. váze 70kg - 174 Kč s příslat.

v září - pros. 1939 - 0.50 Kč, žito v hl. váze 70kg - 147 Kč

s příslatkem za měs. září - pros. 0.50 Kč, leden - duben 1940

po 1 - Kč.

Rok 1940.

Změna držby

Šimon Josef a Eleonora prodali rodinný domek čp. 73 Františku a Věře Kuchnačovým, jako pozůstalost převedena usedlost čp. 28 na Bedřicha Lud. a Emilii, usedlost čp. 26 na Kopeckého Jaroslava.

Starby

Starba kolny na hospodářské stroje v usedlosti čp. 3, stavebník Benda Jaromír, přístavba komory, dřevníku a záchodu v čp. 92, stavebník Smrčka Václav.

Volba starosty

Dne 14 dubna byl zvolen starostou obce Křížek Václav, horník.

Sloučení obce

Dne 19. prosince usneslo se obecní zastupitelstvo aby obce Horní a Dolní Ptice byly sloučeny v jednu s názvem pouze Ptice.

Rok 1941.

Změna držby

Jako pozůstalost po Václavu Knechtlovi převedeno čp. 36 na Knechtlovu Julii.

Starby

Okresní péče o mládež v Kladně postavila pro přesídlenec z pohraničí rodinný dvojdomek čp. 100 - 101. Každý domek se skládá z předstíne, kuchyně, pokoje a kolny.

Postaven obytný dům čp. 139 o 3 místnostech z příslušenstvím na pozemku č.k. 254/2 u nádraží Kladensko - měické dráhy, stavebník Kucera Karel, Dušníky.

Převeden starba obytného domku no. č.k. 631/2 v Chelbinském, stavebník František Kohout.

Nářezem

Vyhlášena pracovní povinnost občanů na odklizení sněhu, kterého této zimy bylo hojně a větry neustále vát do silnic a dráhy, takže provoz byl přerušován.

Rok 1942.

Provedena přestavba čp. 24, severní část domu obsahující světnici a chlév se rozbourala a přistavěla se část o rozměrech 545 m x 860 m., stavebník Ruz Antonín.

Starby

Dle nařízení Okresního úřadu v Kladně, /zařazení odd./ byl sejmut z kapličky v horní části obce zvonek, jelikož jeho váha přesahovala 10 kg. Odevzdán byl do sběrný v Uhrošti.

Nařízení

Na přání německé zemské rady /Oberlandrat/ byl pronajat rybolov rybářskému spolku v Kladně.

Rok 1943.

Nařízeno bylo ustanovit hlídky civilní protiletceřské ochrany. Činěna protipožární opatření.

C.P.O.

Sbírka na německý červený kříž nanesla 500.- Kčs

Rok 1944.

Domek čp. 28. převeden jako pozůstalost po Františku Rusonovi na dceru Kunilovu Antonii.

Změna držby

Ústav pro péči o přestěhovalce prodal domek čp. 701. manželům Štětkovým, Kladno - Dubí.